Othon Arcasul

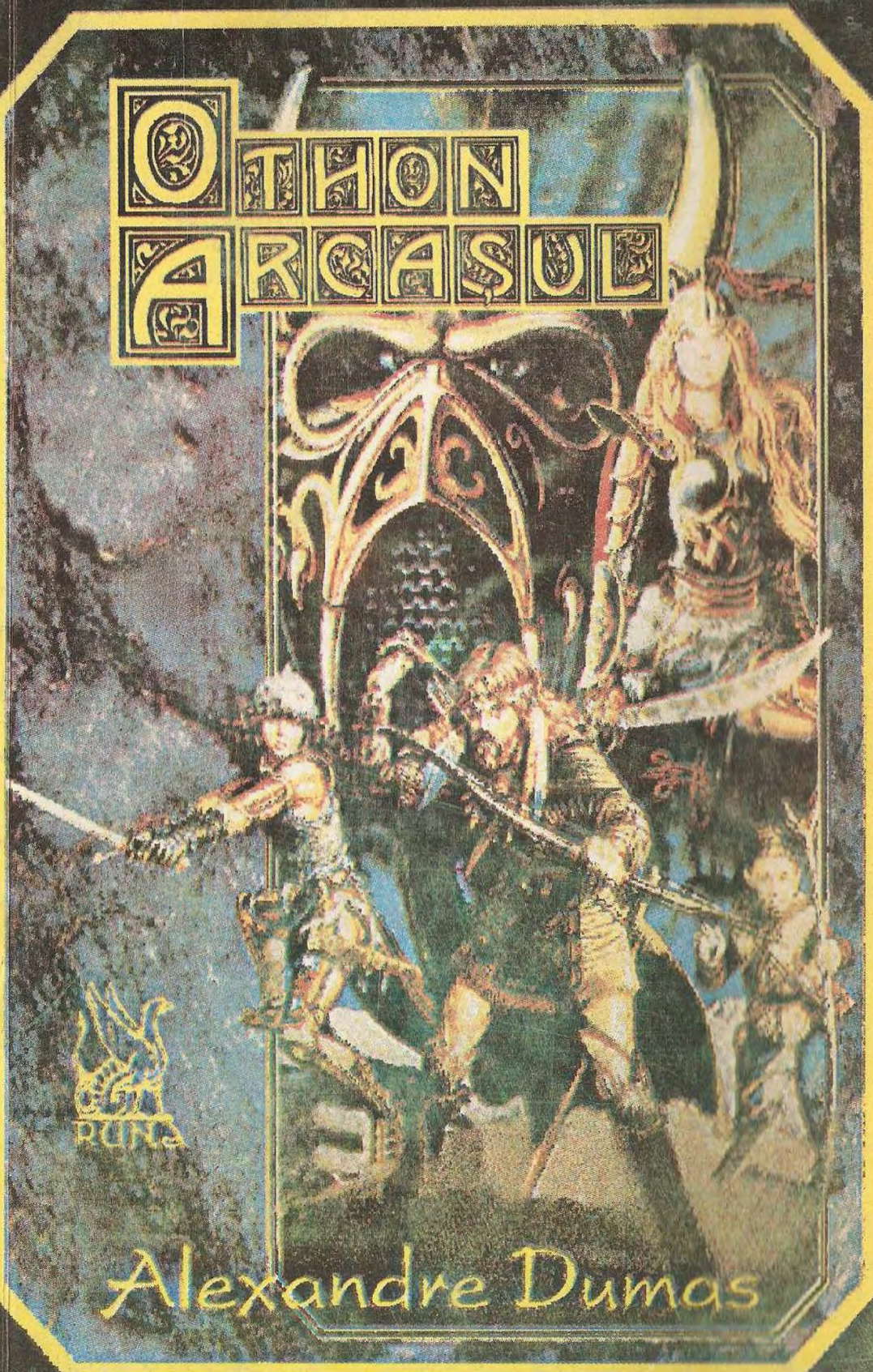

Alexandre Dumas

RUNA

Editura „RUNA
Alexandria
Str. Dunării nr. 17
Bl. M17, ap. 42
Tel : 40-91-32.58.60

Editor : Luiza Penescu
Consilier editorial : Emil Paraschivolu
Tehnoredactor : Maria Gheorghe

Bun de tipar : 01.06.1993
Apărut : 1993
Coli de tipar : 8
Comanda nr. 30
Tipografia Muzeului Național de Artă
București — România

ALEXANDRE DUMAS

OTHON ARCAȘUL

■ ROMAN

În românește de M. Dobrescu

1993

Coperta : DANIEL BICHIŞ

ISBN 973-96165-0-x

Drepturile asupra acestei versiuni aparţin Editurii RUNA

I

Spre sfârşitul anului 1340, într-o noapte rece, dar încă frumoasă de toamnă, un cavaler urma drumul strâmt care iese pe malul stâng al Rinului. Având în vedere ora târzie şi stăruinţa cu care-şi îndemna calul, dar mai ales oboseala ce i se citea pe chip după o zi întreagă de drum, ai fi putut pune rămăşag că se va opri cel puţin câteva ceasuri în orăşelul Oberwinter, în care intrase ; dar nu, cavalerul îşi continuă drumul cu acelaşi pas pe străduţele înguste şi întortochiate, ca un om obişnuit cu astfel de călătorii, până ce se văzu în extremitatea cealaltă a oraşului, pe unde ieşi şi se pierdu în noapte. Cum, în clipele următoare, luna, ascunsă până atunci, ieşi dintre nori într-un colţ de cer curat şi limpede ca un lac liniştit în mijlocul mării de nori ce-şi frământa pe cer valurile uriaşe, să ne folosim de această lumină fugară şi să aruncăm o privire iute asupra călătorului nostru.

Era un bărbat între patruzeci şi opt şi cincizeci de ani, de statură mijlocie, cu umeri largi, de atlet, iar mişcările în şa i se armonizau atât de bine cu pasul calului, încât ai fi avut impresiat că fuseseră tăiaţi amândoi din aceeaşi bucată de stâncă.Cum se afla într-un ţinut cunoscut şi, prin urmare, nu se temea de nimic, îşi atârnase coiful de

şa şi nu purta pe cap decât o scufie de zale căptuşită cu pânză, pe care, altfel, o lăsa să-i cadă pe spate ca o glugă. Părul lung şi des ce-i ieşea de sub scufia de zale dădea chipului său de o noblețe rară un aspect leonin. Cât despre stirpea lui, aceasta nu putea fi un secret decât pentru cei care, pe vremea aceea, nu cunoşteau însemnele heraldice : privindu-i coiful, ai fi putut observa imediat coroana de conte ce-l împodobea şi, deasupra acesteia, un braț gol cu o spadă. De partea cealaltă a şeii, pe scutul atârnat de ea, pe un fond roşu, străluceau cele trei stele de aur ale casei de Homburg, una dintre cele mai vechi şi mai nobile din Germania. Acum, ca să mai dăm câteva lămuriri asupra necunoscutului pe care l-am adus în scenă, vom mai adăuga că viteazul conte Karl venea din Flandra, unde fusese, din porunca împăratului Ludovic al V-lea de Bavaria, pentru a-l ajuta în luptă pe Eduard al III-lea al Angliei, numit, cu optsprezece ani în urmă, vicar general al Imperiului.

Trecând şi de orăşelul Meihem, călăreţul părăsi drumul pe care-l urmase de la Koblentz şi se înfundă pe cărăruia ce ducea către castelul Godesberg. O clipă, calul şi omul dispărură în vale, apoi apărură din nou pe câmp, urmând drumul de şes pe care păreau că-l cunosc la fel de bine şi unul şi celălalt. După câteva minute de mers, calul ridică botul şi nechează parcă spre a-şi face cunoscută prezența şi, fără ca stăpânul să-l îndemne cu vorba sau cu pintenii, o luă la galop. Lăsară astfel în urmă, pe mâna stângă, târgul Godesberg, pierdut într-o pădurice, şi, părăsind cărarea care duce de la Rolandseck la Boue, făcură iar la stânga şi se îndreptară spre castelul ridicat pe un vârf de colină. Trebuie să mai spunem că acest castel purta numele oraşului sau, cine ştie, poate că oraşul îşi luase numele de la castel.

Era, pare-se, evident că ţinta călătoriei călăreţului

nostru e castelul Godesberg. Şi era la fel de sigur că contele Karl ajungea aici chiar în toiul unei petreceri. Pe măsură ce urca drumul în serpentine ce pornea de la poalele colinei, se convingea tot mai mult de lucrul acesta, apoi, oprindu-se în faţa porţii, văzu că întreaga faţadă a zidului frontal era puternic luminată. Prin ferestrele aburite zări grupuri de oameni mişcându-se de colo-colo. Chipul încruntat al călăreţului vădea clar că ar fi preferat să ajungă mai curând în intimitatea familiei de Godesberg decât în forfota unei petreceri. Intră la pas în curtea castelului.

Curtea era plină de scutieri, de valeţi, de cai şi de litiere ; căci, după cum am mai spus, era serbare la Godesberg. Sărind de pe cal, o mulţime de valeţi şi de servitori se repeziră să ia calul contelui şi să-l ducă la grajd. Dar călăreţul nu-i lăsă să-l despartă de bidiviu, ci, luând el însuşi frâul, îl duse în grajdul familiei. Miraţi întrucâtva de aceasta, valeţii nu insistară, ceea ce arăta că fuseseră obişnuiţi cu ciudăţeniile noului-venit.

Când Hans (acesta era numele pe care contele i-l dădea calului) fu dus la locul ce i se cuvenea şi ieslea îi fu umplută cu paie şi cu ovăz, călăreţul, după ce-şi mângâie de câteva ori bidiviul, se îndreptă spre scara cea mare a castelului. În urma lui, Hans se opri din mâncat şi necheză. Între timp, contele, strecurându-se cu greu prin mulţimea pajilor şi scutierilor, ajunse în salonul în care se afla adunată în clipa aceea toată floarea nobilimii din împrejurimi.

Noul-venit se opri un moment în uşa sălii de bal şi aruncă o privire peste capetele celor prezenţi la strălucitoarea petrecere. Era o mulţime veselă şi zgomotoasă alcătuită din tineri înveşmântaţi în catifea şi doamne nobile în rochii brodate şi mătăsuri. Dar printre toţi aceşti tineri şi tinere elegante, cei mai frumoşi erau Othon şi

Ema, fiul și soția landgrafului Ludwig de Godesberg, seniorul castelului și fratele de arme al nobilului cavaler care tocmai intrase.

De altfel, apariția acestuia fu imediat remarcată : deosebit de toți ceilalți invitați, se ivise precum Wilhelm în fața Leonorei, îmbrăcat în zale de luptă a căror sclipire de oțel contrasta ciudat cu catifeaua și mătăsurile strălucitoare ale celor din jurul său. Toate privirile se îndreptară dar spre locul unde se afla nobilul cavaler. Singurul care nu privi într-acolo fu contele Ludwig, care, în picioare, în colțul celălalt al salonului, părea adâncit în gânduri. Karl își recunoscu vechiul prieten și, fără să țină cont de înfățișarea posomorâtă a celuilalt, își făcu loc prin mulțimea curioasă și ajunse în apropierea contelui Ludwig.

Noul-venit se opri un moment lângă stăpânul castelului, care nu-l observase și stătea posac ca și până atunci, încercând să înțeleagă ce pricini ascunse se aflau în spatele supărării celuilalt. Părea că gazda își împărțise toată bucuria la invitați, păstrând pentru sine doar necazul. În fine, după ce mai făcu un pas fără ca prietenul său să-i remarce prezența, Karl puse mâna pe umărul acestuia.

Landgraful tresări și întoarse capul. Sufletul îi era atât de răscolit de gânduri, încât privi un timp la noul-venit fără a-l recunoaște, deși altădată l-ar fi recunoscut chiar și de la spate printre sutele de curteni ai împăratului. Dar Karl îi rosti numele și întinse brațele, ceea ce risipi nedumerirea landgrafului. Și acesta se aruncă la pieptul fratelui său de arme asemeni unui om care caută adăpost împotriva amărăciunii,lucru ce nu semăna deloc cu o întâlnire între prieteni.

Totuși, această reîntoarcere neașteptată îi pricinui tristei gazde o bucurie de netăgăduit. Îl trase după sine pe noul-venit în cealaltă parte a salonului și aici, invi-

tându-l să şadă pe o canapea lungă de stejar acoperită cu perini brodate în aur, se aşează lângă el. Evitându-i privirea şi ţinându-l strâns de mână, landgraful îl întrebă pe prietenul său ce făcuse şi ce i se întâmplase în cei trei ani de când nu se mai văzuseră.

Karl îi povesti totul, cu lux de amănunte, ca un bătrân soldat ce era : cum trupele engleze, brabansone şi imperiale, comandate chiar de Eduard al III-lea, asediaseră oraşul Cambrai, arzând şi pustiind totul în cale ; cum cele două armate se întâlniseră fără să lupte la Buironfosse, pentru că un trimis al regelui Siciliei, vestit cititor în stele, venise cu vestea către Filip de Valois că orice bătălie cu englezii comandaţi de Eduard îi va fi fatală lui Filip, prezicere care s-a şi îndeplinit mai târziu la Crecy ; şi cum, în fine, fusese încheiată o pace de un an la Esplechin şi aceasta datorită doamnei Jeane de Valois, sora regelui Franţei.

Landgraful ascultă toate aceste istorisiri în linişte, o linişte ce părea a fi şi luare-aminte până la un punct, deşi se ridica uneori şi privea cu o grijă evidentă prin salon. Dar, cum se aşeza de fiecare dată şi cerea celuilalt să continue, povestitorul. deşi mereu întrerupt, îşi urma istorisirea, înţelegând că gazda sa trebuia să urmărească dacă totul mergea cum trebuie şi musafirii sunt cu toţii mulţumiţi. Iată totuşi că, la ultima întrerupere, landgraful îşi uită prietenul şi plecă fără să se mai întoarcă, ceea ce-l făcu pe acesta din urmă să-şi părăsească locul. Contele Karl se apropie iarăşi de uşa salonului în care luminile sclipeau feeric, dar, de data aceasta, cel pe care-l căuta părea că-l aşteaptă, pentru că landgraful ridică braţul către prietenul său. Contele se apropie de gazdă şi palma acestuia se aşează pe umărul înzăuat pe care-l strânse cu putere.

Adevărul e că în sufletul landgrafului se dădea o luptă cruntă, deşi Karl, aruncându-şi privirea peste mulţimea veselă ce forfotea prin sală, nu descoperi nimic ce ar fi putut să provoace o asemenea tulburare. Totuşi, chinul prin care trecea prietenul său era atât de profund, încât contele, ca un tovarăş apropiat ce era, se simţea aproape la fel de neliniştit.

Dar nu întrebă nimic, ştiind că prima datorie a unui prieten este să respecte taina celuilalt. Tot astfel landgraful, simţind cum contele îi respectă dintr-o nobilă delicateţe liniştea, îşi privi prietenul, îşi duse palma la frunte şi, după o scurtă ezitare, începu să vorbească :

— Karl, întrebă cu glas surd, arătând către fiul său, oare nu găseşti că Othon seamănă mult cu seniorul care dansează cu maică-sa ?

Contele Karl tresări la rândul său. Cele câteva cuvinte fură pentru el asemeni sclipirii unei luminiţe pentru călăreţul rătăcit în noapte.

Tot astfel cum călăreţul vede, în sclipirea de o secundă, primejdia ce-l ameninţă, contele Karl înţelese într-o clipită durerea ce se ascundea în sufletul prietenului său. Şi, cu toate că ar fi fost poate mai bine să nu răspundă, asemănarea dintre cei doi era atât de izbitoare, încât contele nu se putu abţine de la un răspuns, deşi îşi dădea seama ce însemnătate avea acesta pentru landgraf :

— Într-adevăr, Ludwig, ai putea să juri că sunt fraţi.

Nu termină de rostit cuvintele acestea, căci simţi cum corpul celui pe care-l ţinea de braţ se scutură într-un fior dureros, ceea ce-l făcu să adauge imediat :

— La urma-urmei, ce înseamnă asta ?

— Nimic, răspunse landgraful cu glas înăbuşit, vroiam doar să-ţi cunosc părerea despre asemănarea aceasta. Vino, acum, să-ţi termini istorisirea.

Şi-l conduse spre aceeaşi canapea unde Karl îşi începuse povestea, pe care de data aceasta o sfârşi fără să fie întrerupt.

Iată însă că de-abia termină de istorisit, când, pe uşa principală a salonului, intră un bărbat. Văzându-l, landgraful se ridică imediat şi se îndreptă spre el. Cei doi îşi vorbiră o vreme în şoaptă şi, oricât ar fi vrut contele să audă ceva, îi fu imposibil. Gesturile celor doi dovedeau însă că era vorba despre lucruri extrem de importante şi se convinse de aceasta mai ales când îl văzu pe landgraf revenind mai posomorât decât plecase.

— Prietene Karl, îi zise, fără să se mai aşeze alături, după drumul lung pe care l-ai făcut astăzi trebuie să fii tare ostenit. Voi chema un paj să te conducă în odaia ta. Deci, noapte bună, ne vom vedea mâine.

Karl îşi dădu seama că prietenul său vroia să rămână singur. Se ridică fără să spună o vorbă, îi strânse mâna în linişte şi-l întrebă din priviri ce se întâmplase. Landgraful îi răspunse doar printr-un zâmbet trist, semn că clipa în care şi-ar fi putut destăinui suferinţele nu venise încă. Karl îi strânse mâna din nou, gata să-i fie oricând de folos, şi se îndreptă spre odaia ce-i fusese pusă la dispoziţie în aripa cealaltă a castelului, unde ajungeau totuşi zgomotele îndepărtate ale petrecerii.

Ajuns acolo ,se culcă cu sufletul cutreierat de gânduri triste şi auzul bubuindu-i de muzica balului. Confruntarea aceasta ciudată nu-l lăsă să doarmă o bună bucată de vreme. În sfârşit, într-un târziu oboseala îi învinse neliniştea şi trupul îi birui sufletul.

Încet-încet, gândurile se subţiară şi deveniră mai puţin limpezi, simţurile îi amorţiră şi închise ochii... Între starea aceasta şi somnul adevărat se întindea un răstimp asemănător amurgului, ceva între zi şi noapte, timp bizar şi greu de descris, în care visul se amestecă

cu realitatea, astfel încât amândouă devin incerte. Trupul cavalerului, care dormise ani în şir sub cortul de război, învelit în mantaua groasă de pâslă, deveni uşor ca fulgul şi se pierdu în voluptatea patului moale.

Când se trezi, în zori, primul lucru pe care-l observă fu soarele, ce se ridicase pe cer de-o suliţă.

Apoi, văzu cu mirare ceva ce-i aminti de întâmplările din ajun : în jilţul de la capătul patului, nemişcat, cu capul în piept, stătea landgraful. Parcă aştepta ca prietenul său să se scoale din somn şi, lucru ciudat, era adâncit în gânduri, încât nici nu observă măcar că acesta se trezise de câteva clipe. Contele îl măsură o vreme în linişte, apoi, văzând că pe obrajii palizi şi zbârciţi ai celuilalt două lacrimi pornesc să se rostogolească, nu se mai putu stăpâni şi, întinzându-i braţele, strigă :

— Ludwig, în numele cerului, ce ai ?

— Vai de mine, făcu landgraful, mi-am pierdut şi copilul şi soţia !

Şi cu aceste cuvinte, ridicându-se cu greu de pe jilţ, înaintă şovăind spre prietenul său şi-i căzu în braţe.

II

Pentru a înțelege mai bine cele ce vor urma, cititorul trebuie să mai cunoască alte câteva amănunte.

Landgraful era însurat de șaisprezece ani. Se căsătorise cu fiica ducelui de Ronsdorf, care, în 1316 fusese ucis în războiul dintre Ludovic al Bavariei, de partea căruia luptase. și Federic cel Frumos al Austriei. Proprietățile ducelui se aflau pe malul drept al Rinului, la poalele înălțimilor numite Cei șapte munți.

Văduva ducelui de Ronsdorf, femeie virtuoasă și bine văzută în lume, rămase singură cu o fată de cinci ani. Pentru că făcea însă parte dintr-o stirpe de principi și ținea la blazonul familiei, anturajul și curtea ei rămaseră la fel de strălucitoare, atrăgând laudele nobilimii din jur.

La câtva timp după moartea ducelui, la curtea Ronsdorf se pripăși un paj, fiul unei prietene a ducesei, stinsă din viață în cea mai neagră sărăcie. Era un băiat drăgălaș, cu trei sau patru ani mai mare decât Ema, fiica ducesei. Stăpâna castelului nu-și dezminți nici cu acest prilej faima de femeie bună și mărinimoasă.

Micul orfan a fost primit în casa ducesei ca într-o adevărată familie și a crescut alături de fiica stăpânei,

împărţind cu ea mîngâierile văduvei, încât era greu să spui care era copilul acesteia şi care cel adoptat.

Se înălţară astfel unul lângă altul şi, cum spuneau mulţi, unul pentru altul. Deci mare fu mirarea nobililor de pe ţărmul Rinului când aflară de logodna tânărului landgraf de Godesberg, în vârstă de optsprezece ani, cu micuţa Ema, care n-avea decât zece. Văduva Ronsdorf şi bătrânul landgraf convenirâ că trebuiau să mai aştepte cinci ani până la căsătoria copiilor lor.

În acest timp, Ema şi Albert, pajul, crescură : ea deveni o domnişoară drăgălaşă, el un cavaler de toată frumuseţea. Ducesa de Ronsdorf veghease de altfel cu grijă asupra prieteniei lor şi recunoştea bucuroasă că, oricât s-ar fi iubit cei doi, între ei nu putea fi decât o dragoste frăţească.

Ema avea acum treisprezece ani, Albert optsprezece. Inimile lor, ca trandafirii îmbobociţi, aveau să se deschidă la cele dintâi porniri ale tinereţii : de această clipă îi era teamă ducesei. Din nenorocire, chiar atunci ea se îmbolnăvi. Câtva timp nădăjduiră cu toţii că tinereţea (ducesa n-avea decât treizeci şi patru de ani) va birui o boală trecătoare.

Ea era însă bolnavă de moarte. Simţindu-şi sfârşitul aproape, îşi cheamă doctorul şi-l întrebă stăruitor şi cu teamă, astfel încât acesta nu putu să nu-i spună că ştiinţa medicinei era neputincioasă în cazul ei şi că nu mai avea prea mult de trăit.

Ducesa primi această veste cu o liniştea creştinească, îi chemă la dânsa pe Albert şi pe Ema, le porunci să îngenuncheze în faţa patului ei şi, cu glasul stins, fără alt martor decât Dumnezeu, le dezvălui o taină pe care nimeni n-o mai aflase până atunci. Şi se mai văzu apoi că, pe patul morţii, în loc ca bolnava să-i binecuvânteze pe copii, o binecuvântară copiii pe ea, părând că-i iartă încă

de pe acum, de pe pământ, o greşeală pentru care avea să-şi primească, fără îndoială, răsplata în cer.

În aceeaşi zi în care făcuse mărturisirea, ducesa muri ca o sfântă şi Ema, care mai avea un an până să devină soţia landgrafului, o însoţi pe ultimul drum până la mânăstirea din Nouenwerth, clădită pe insula cu acelaşi nume din mijlocul Rinului, dincolo de orăşelul Boue, şi rămase acolo. Albert se întoarse la Ronsdorf. Durerea pe care o simţea faţă de dispariţia binefăcătoarei sale nu se deosebea cu nimic de cea pe care ar fi arătat-o la pierderea unei mame adevărate.

Se scurse încă un an. Ema era acum de-o frumuseţe dumnezeiască, asemeni nufărului ce pluteşte pe lac în străluciri de curcubeu şi umbre diafane.

Ludwig îi aminti bătrânului landgraf, tatăl său, de învoiala făcută cu văduva şi de consimţământul copilei. In ultima vreme, tânărul îşi abătuse plimbările spre Nouenwerth, colina de pe malul fluviului, sau spre insula ca o proră de corabie, în mijlocul căreia se ridica o mânăstire, devenită astăzi han. Aci petrecea ceasuri întregi cu privirile ţintă spre clădire. Pricina lungilor sale plimbări era fecioara ce apărea printre copacii de pe malul Rinului, pe care o recunoştea după îmbrăcămintea monahală şi care rămânea ceasuri întregi cu gândul aiurea, visând poate la fericirea ce-l făcea şi pe Ludwig să vină acolo.

Nu era, deci, de mirare că tânărul şi-a amintit cel dintâi că doliul trecuse şi că, printr-o fericită întâmplare, venise chiar timpul sorocit căsătoriei.

Şi nu e de mirare că Albert, care n-avea decât douăzeci de ani, deşi părea mai vârstnic datorită seriozităţii pe care-o arăta, era socotit de toţi drept tutorele fetei. Deci lui îi reaminti landgraful că venise clipa în care

Ema trebuie să-şi lepede veşmântul de doliu şi să-l îmbrace pe cel de nuntă.

Albert se duse la mânăstire şi-i spuse Emei că tânărul Ludwig cerea îndeplinirea făgăduielii făcute de mama ei. Ema se îmbujoră la faţă, îi întinse mâna şi-i răspunse să e gata să-l urmeze oriunde o va duce.

Călătoria a fost scurtă : trecură Rinul şi mai străbătură încă două leghe de-a lungul ţărmului, aşa încât tânărul conte nu avu prea mult de aşteptat.

Trei zile de la împlinirea vârstei sorocite căsătoriei, Ema, însoţită de o suită vrednică de casa Ronsdorf, alături de Albert, se cunună cu seniorul şi stăpânul ei, contele Ludwig de Godesberg.

Doi ani, răstimp în care tânăra contesă născu un fiu pe care-l numi Othon, se scurseră într-o fericire netulburată de nimeni şi de nimic. Albert îşi petrecu cei doi ani când la Ronsdorf, când la Godesberg. Ajunsese, de altfel, la vârsta când un tânăr nobil trebuie să-şi facă datoria de ostaş. Se înrolă prin urmare ca scutier în armata lui Jean de Luxemburg, regele Bavariei, unul dintre cei mai viteji cavaleri ai vremii aceleia, şi-şi urmă comandantul în lupta de la Cassel. Aici, Jean de Luxemburg luptă de partea lui Filip de Valois, care îşi pusese în gând să-l reaşeze pe tron pe contele Ludovic de Crecy, izgonit de cetăţenii Flandrei. Lupta a fost neobişnuit de sângeroasă şi a costat multe vieţi omeneşti. Albert se dovedi, însă, atât de viteaz, încât Jean de Luxemburg îl numi cavaler pe câmpul de luptă.

Izbânda a fost, de altfel, hotărâtoare, căci în curând războiul s-a sfârşit şi Flandra a fost nevoită să încheie pace. Albert s-a întors la Godesberg, mândru că poate să-i arate Emei pintenii şi lanţul de aur dobândite prin iscusinţă şi îndrăzneală pe câmpul de luptă.

Contele, chemat în slujba împăratului, lipsea de la castel. Turcii năvăliseră în Ungaria şi, la apelul lui Ludovic al V-lea, Ludwig plecase împreună cu fratele său de arme Karl de Homburg. Albert a fost bine primit la castelul Godesberg, unde a rămas aproape şase luni.

În sfârşit, sătul de atâta şedere şi văzând că suveranii Europei au făcut pace, o porni către Spania, unde Alfons al XI-lea, regele Castiliei şi al provinciei Leon, declarase război sarazinilor. Aici a făcut minuni de vitejie luptând împotriva lui Muley-Muhamed. Grav rănit lângă Granada, a trebuit să se reîntoarcă însă pentru a doua oară la Godesberg, unde-l găsi pe Ludwig, bărbatul Emei, care luase în posesie titlul şi averile tatălui său, mort la începutul anului 1332.

Micul Othon creştea, avea acum cinci ani şi era un copil frumos, cu părul bălai şi ochii albaştri ca ai mamei sale. Reîntoarcerea lui Albert fu o adevărată sărbătoare pentru întreaga familie, dar mai ales pentru copil, care ţinea mult la tânărul cavaler. Albert şi Ludwig se reîntâlniră cu mare dragoste, căci amândoi luptaseră împotriva necredincioşilor, unul la miazăzi, celălalt în miazănoapte, amândoi ieşiseră învingători în luptă şi aveau ce-şi povesti în serile lungi de iarnă. Trecu astfel un an aşa cum ar trece o zi. Spre sfârşitul lui însă, firea războinică a lui Albert ieşi din nou la iveală : călători prin Franţa şi Anglia, îl urmă pe regele Eduard în campania împotriva Scoţiei, rupse o lance în turnirul cu James Douglas, apoi, porni iar spre Franţa, luă parte la atacul asupra insulei Cadsaud alături de Gauthier de Mauny. După toate acestea, aflându-se aproape de ţinuturile germane, găsi prilejul să facă o vizită vechilor lui prieteni şi apăru pentru a treia oară la castelul de Godesberg, unde întâlni un personaj necunoscut.

Era una dintre rudele landgrafului, pe nume Gode-

froy, care, neavând ce moşteni de la părinţi, încerca să-şi strângă avere luptând pentru cine plătea mai bine. Se bătuse şi el cu necredincioşii, la Sfântul Mormânt. Legăturile de rudenie, faima câştigată în cruciade, ţinuta sa mândră îi deschiseseră porţile castelului de Godesberg ca unui oaspete de seamă. Apoi, nu peste mult timp Homburg şi Albert plecând, ajunsese aproape unul de-al casei, mai ales că landgraful Ludwig îl găzduise atât cât voise să stea. Godefroy era considerat prin urmare la castel mai mult o rubedenie decât un musafir.

Prietenia, ca şi dragostea, îşi are cusururile ei şi unul dintre acestea este gelozia. În ultima vreme lui Albert i se păru că Ludwig îl primea mai rece ca de obicei. Îi povesti totul Emei, care-i spusese că observase şi ea această schimbare în purtarea soţului ei.

Albert rămase cincisprezece zile la Godesberg, după care, sub pretext că trebuie să plece la Ronsdorf pentru negoţ, trecu Rinul şi colinele ce despărţeau cele două moşii şi părăsi castelul.

După alte două săptămâni primi veşti de la Ema. Ea îi mărturisea că nu pricepe nimic din purtarea bărbatului ei, care, din blând şi binevoitor cum îl cunoscuse la început, devenise bănuitor şi posac. Toţi cei de la castel, chiar şi micul Othon, sufereau din pricina cuvintelor lui grele, pe care nu le mai rostise până atunci, cu atât mai mult cu cât se obişnuiseră cu dragostea lui caldă şi nemărginită. Şi, pe măsură ce dragostea landgrafului pentru ei scădea, spunea mai departe Ema, Godefroy punea şi mai mult stăpânire pe sentimentele stăpânului, ca şi cum ceea ce pierdeau mama şi fiul se transmitea de partea cealaltă, asupra omului acela aproape străin pentru ei.

Albert plânse din adâncul inimii citind scrisoarea de la Ema şi se întrebă în sinea sa cum de se poate ca un

om fericit, ca Ludwig, uimit parcă de prea multa liniște din căminul său, să dorească să și-o strice, ca și când i-ar fi teamă ca nu cumva pălălaia focului din suflet ar putea să-i prefacă inima în scrum.

Astfel stăteau lucrurile în ziua în care Albert primi, ca toți ceilalți nobili din împrejurimi, invitația să vină la castelul de Godesberg, unde landgraful dădea o petrecere cu ocazia aniversării zilei de naștere a lui Othon, care împlinea șaisprezece ani.

Petrecerea, în mijlocul căreia l-am adus pe cititor la începutul acestei istorisiri, nu se potrivea deloc cu starea de spirit a gazdei. Încă de la începutul ei, Godefroy îi șoptise landgrafului că asemănarea dintre Othon și Albert este mai mult decât bătătoare la ochi.

Adevărat, în afară de frăgezimea tinerească a chipului copilului, obrazul celuilalt fiind ars de soarele nemilos al Spaniei, cei doi aveau același păr blond, aceiași ochi albaștri, ba chiar și aceleași trăsături, ceea ce te făcea să crezi că ar fi putut purta în vine același sânge, adevăr ce ieșea la iveală chiar și în urma unei mai puțin amănunțite cercetări.

Descoperirea aceasta fusese ca o lovitură de pumnal în inima landgrafului. De la o vreme, împins de Godefroy, se îndoia de curățenia relațiilor dintre Ema și Albert, dar gândul că aceste relații vinovate existau încă dinainte de căsătorie și îndoiala înveninată (pe care asemănarea dintre Albert și Othon o îndreptățea) că fiul său, pe care-l iubise peste măsură, era fructul păcatului, îi zdrobea inima și-i făceau viața un chin insuportabil. În aceeași seară, precum cititorul a aflat, a apărut contele Karl, care, neputând să mintă, a sporit durerea nefericitului său prieten, mărturisindu-i că asemănarea dintre Albert și Othon era mai mult decît evidentă. Totuși, cum am vă-

zut, părăsise petrecerea fără a insista prea mult și fără a cere lămuriri prietenului său Ludwig.

Cel care vorbea în taină cu landgraful în același colț întunecat în care acesta ascultase povestirea contelui Karl nu era altul decît Godefroy, omul ce gonise liniștea din castelul de Godesberg și întunecase fericirea stăpânului. Venise, de fapt, să-i șoptească landgrafului la ureche că este aproape încredințat, după câteva cuvinte prinse din zbor, că Ema i-a dat întâlnire în seara aceea lui Albert, care trebuia să plece în aceeași noapte spre Italia, la chemarea împăratului, în fruntea unui corp de oaste. Nici nu era greu să se încredințeze de adevărul spuselor sale, pentru că întâlnirea fusese fixată la una din porțile castelului, unde, pentru a ajunge, Ema trebuia să străbată întregul parc.

Odată pornit pe panta bănuielii, e greu să te mai poți stăpâni. Vrând să se convingă cu orice preț că e înșelat, landgraful își înăbuși prima pornire firească și cinstită de a nu se lăsa târât pe panta josniciei omenești. Se strecură, așadar, în propria-i odaie împreună cu Godefroy și, deschizând fereastra ce dădea înspre parc, se puse să aștepte dovada de netăgăduit a necredinței soției, proba ultimă care avea să-i alunge incertitudinea.

Și iată că Godefroy nu se înșelase. Pe la ceasurile patru de dimineață, Ema coborî scara, trecu repede prin parc și se pierdu printre copacii ce ascundeau poarta.

Dispariția ei, printre arborii groși nu ținu mai mult de câteva minute, după care se ivi din nou însoțită de Albert, care-o ducea de braț.

Sub lumina diafană a lunii, landgraful îi văzu sărutându-se și i se păru chiar că vede lacrimi pe obrazul femeii, care plângea din pricina plecării iubitului ei.

Din momentul acela Ludwig fu încredințat de înșelăciunea a cărei victimă fusese și hotărî în grabă îndepăr-

tarea soţiei necredincioase şi a copilului ce nu-i aparţinea.

Godefroy se prezentă la Ema cu o scrisoare din partea landgrafului, prin care i se propunea să se supună întru totul surghiunului hotărât, iar şeful gărzii castelului îl arestă pe Othon. În privinţa acestuia, se văzu că stăpânul hotărâse să fie trimis la mănăstirea din Kirberg, de lângă Kolonia, unde avea să-şi schimbe hainele strălucitoare de cavaler cu sutana aspră de călugăr.

În zori, porunca fu îndeplinită : chiar în urmă cu un ceas cei doi părăsiră castelul, Ema îndreptându-se către mănăstirea Nouenwerth, Othon spre Kirberg, Exact în acelaşi moment, contele Karl se trezi cu prietenul său Ludwig la căpătâi, înfundat în jilţ şi mohorât ca un stejar căruia furtuna i-a smuls frunzele, iar trăsnetul i-a pârjolit coroana.

Homburg ascultă cu luare-aminte şi bunăvoinţă ceea ce-i povesti Ludwig despre evenimentele din noaptea aceea. Apoi, fără a-l compătimi în nici un fel pe nenorocitul soţ şi tată, zise :

— Ai încredere în mine ?

— Da, răspunse landgraful, dar nu mai e nimic de făcut.

— Asta mă priveşte, îi răspunse contele Karl. Şi, după ce-şi îmbrăţişă prietenul, se îmbrăcă, îşi încinse spada, ieşi din încăpere şi se îndreptă spre grajd.

Ajuns aici, puse şaua pe credinciosul său Hans, încălecă şi, după ce părăsi castelul, reluă la pas, cu nelinişte în suflet, drumul şerpuit pe care-l străbătuse în ajun in goana calului.

Când fu la poalele colinei, contele Karl o luă pe drumul spre Rolandseck, cu acelaşi pas domol, adâncit în gânduri sumbre, fără să-şi îmboldească în nici un fel bidiviul. În curând se afla pe marginea unei râpe adânci,

dincolo de care se ridica un schit. În faţa schitului, un monah în straie cernite bătea mătănii până la pământ. Văzând că locul era cel pe care-l bănuise, contele se opri.

În clipa aceea, terminându-şi rugăciunea, călugărul se ridică, coborî şi urcă pieptiş râpa abruptă şi se apropie de călăreţ. Acesta îl opri şi îl rugă să-i spună dacă nu cumva mai exista şi un alt drum către castel, adăugând că în scurtă vreme va avea nevoie de serviciile sale ca preot. După glasul potolit al bătrânului cavaler, monahul înţelese că acesta grăia adevărul şi, fără a cere alte lămuriri, prinse să se roage pentru sufletul celui ce avea nevoie de el.

Contele Karl făcea parte din categoria aceea de cavaleri care, în veacul al cincisprezecelea, începuse să dispară, cei pe care Froissard îi descrie cu dragostea unui vechi colecţionar de antichităţi, cu admiraţia pe care omul de bună-credinţă o arată în faţa lucrurilor bune din trecut. Pentru el, în faţa lui Dumnezeu, singura care avea dreptul de a judeca era spada, iar greşelile cu voie trebuiau să-şi primească pedeapsa cuvenită.

Povestirea landgrafului stârnise în el, în ceea ce-l privea pe Godefroy, bănuieli justificate, pe care, gândindu-se îndelung, ajunse să le transforme în certitudini. Nimeni, de altfel, în afara acestui adevărat Iago, nu se îndoise vreodată de sentimentele şi credinţa Emei faţă de soţul ei. Karl fusese prietenul ducelui de Ronsdorf, dar în egală măsură şi cel al landgrafului de Godesberg.

Cinstea amândurora fusese în acelaşi timp şi cinstea lui şi considera că este de datoria sa să le apere onoarea în faţa uneltirilor lui Godefroy. În urma acestei constatări, fără a se sfătui cu nimeni, hotărâse să-l aştepte pe intrigant în locul acela, unde vroia să-l facă să-şi măr-

turisească trădarea sau, dacă n-ar fi reuşit, să-l răpună, nu înainte de a-l obliga la acelaşi lucru.

Îşi fixă, deci, viziera şi rămase în mijlocul drumului, ca un grup statuar, cal şi călăreţ, aşteptând ivirea lui Godefroy.

Nu peste mult timp, văzu ivindu-se la capătul drumului un cavaler înarmat ca pentru luptă. Văzându-l pe Karl în mijlocul potecii, cavalerul se opri o clipă, după care, încredinţându-se că celălalt era singur, se îndreptă în scări, trase spada din teacă şi-şi urmă drumul. Când ajunse la câţiva paşi în faţa contelui, se opri. Karl nu spuse nici un cuvânt.

— Nobile cavaler, întrebă Godefroy, eşti cumva stăpânul acestor locuri ? O să mă laşi să trec mai departe, ori aţii calea fiecărui călător ?

— Nu fiecăruia, răspunse Karl, ci doar unuia, unui laş şi-un trădător, căruia-i voi cere socoteală pentru mârşăvia lui.

— De vreme ce toate acestea nu mă privesc, urmă Godefroy, te rog să laşi drumul liber să pot trece pe lângă domnia ta, aşa cum se cuvine să facă un cavaler de cea mai bună casă, cum pari a fi.

— Te înşeli, îl contrazise contele Karl, la fel de liniştit, tot ce am spus se referă la domnia ta. Iar ca să fac loc să treacă unui laş şi trădător, asta niciodată.

Atunci se ivi călugărul, care se strecură între cei doi.

— Oameni buni, zise el, ce aveţi de gând să faceţi ?

— Te înşeli, părinte, răspunse contele, cel de colo nu e om bun şi nu cred că aş face o nelegiuire ucigându-l. Să-şi mărturisească vina de a o fi acuzat pe nedrept pe contesa Ema de Godesberg şi-l las să plece şi să se pocăiască oriunde va voi.

— Iată dovada cea mai clară de vinovăţie, zise zâm-

bind Godefroy, care-l luase pe Karl drept Albert. Amantul o apără pe necredincioasa soţie.

— Nici vorbă de aşa ceva, spuse cavalerul şi-şi scoase coiful, rămânând cu faţa descoperită. Nu sunt cel pe care-l crezi, sunt contele Karl de Homburg. Nu simt faţă de dumneata decât dispreţul pe care-l am înaintea oricărui clevetitor, a oricărui intrigant ce strică liniştea dintre doi oameni. Mărturiseşte că ai minţit şi eşti liber să pleci unde vrei.

— Ceea ce-mi ceri, zâmbi din nou Godefroy, e doar în mâna mea şi a lui Dumnezeu.

— Atunci Dumnezeu să fie judecătorul nostru ! strigă contele Karl, pregătindu-se de luptă.

— Amin, murmură Godefroy, punându-şi cu o mână coiful pe cap, iar cu cealaltă trăgându-şi spada.

Călugărul începu să se roage pentru sufletele celor doi luptători.

Godefroy era un luptător iscusit, care dăduse multe asemenea dovezi în Palestina. Acolo însă, se lupta pentru Dumnezeu, pe câtă vreme aici îl avea pe Cel Sfânt împotrivă.

Lupta a fost lungă şi dramatică. Deşi era un spadasin îndemânatic şi agil, Godefroy nu putu, în cele din urmă, să ţină piept forţei pe care i-o dădea contelui Karl sentimentul că lupta pentru adevăr. Căzu, în cele din urmă, străpuns de o lovitură de spadă, care-i trecu prin armură şi-i intră adânc în piept. Iar calul lui Godefroy, speriat de căderea stăpânului, o luă la goană înapoi de unde venise şi se făcu nevăzut la o cotitură de drum.

— Părinte, îi zise liniştit contele Karl călugărului care tremura de spaimă, cred că ar trebui să-ţi faci sfânta datorie faţă de muribund. Aceasta este spovedania despre care ţi-am vorbit. Grăbeşte-te s-o primeşti.

Şi, vârându-şi spada în teacă, aşteptă nemişcat ca o stană de piatră pe cal.

Preotul se apropie de rănitul care se ridicase sprijinit în genunchi şi stătea aşa cu sângele scurgându-i-se din rană. Îi scoase cu grijă coiful. Chipul muribundului era alb ca varul şi o şuviţă de sânge i se prelingea pe la colţul gurii.

Karl crezu preţ de o clipă că rănitul nu va putea vorbi, dar se înşela. Godefroy căzu iar pe spate şi preotul, îngenunchiat lângă el, îi asculta spovedania pe care celălalt o făcu cu un glas şoptit şi întretăiat. La ultimele cuvinte, muribundul simţi că sfârşitul îi era aproape şi. cu ajutorul preotului, îngenunche, ridică amândouă mâinile spre cer şi zise de trei ori :

— Doamne, iartă-mă.

După acestea, căzu cu faţa la pământ şi rămase mort în mijlocul drumului.

— Părinte, zise contele către călugăr, îţi este îngăduit să spui cele auzite ?

— Desigur, răspunse preotul, dar unei singure persoane : landgrafului de Godesberg.

— Urcă pe calul meu, urmă cavalerul, sărind jos din şa. şi să mergem.

— Ce faci, frate ? se miră călugărul, neobişnuit să meargă pe calul unui cavaler atât de nobil.

— Urcă, urcă, părinte, insistă Karl, căci n-aş vrea să se spună că un biet păcătos ca mine merge pe cal, pe când omul lui Dumnezeu merge pe jos.

Şi, ajutându-l să urce în şa, luă calul de dârlogi si merseră împreună aşa până la castelul de Godesberg. Ajuns aici, îl lăsă pe Hans, contrar obiceiului său, în grija valeţilor şi-l duse pe preot în faţa landgrafului, pe care-l găsi în aceeaşi încăpere şi-n acelaşi jilţ unde-l lăsase, deşi trecuseră câteva ceasuri de când se despărţiseră.

La zgomotul făcut de cei doi, landgraful își ridică fruntea galbenă cum e ceara și-i privi mirat.

— Uite, prietene, îi zise Karl, acest vrednic slujitor al lui Dumnezeu' are să-ți împărtășească o mare taină.

— Cine a murit ? întrebă contele, pălind și mai mult.

— Godefroy, răspunse cavalerul.

— Și cine l-a ucis ? întrebă în șoaptă landgraful.

— Eu, zise Karl.

După care se retrase în liniște, închizând ușa și lăsându-l pe landgraf singur cu monahul.

Iată ce auzi Ludwig din gura preotului :

Godefroy cunoscuse în Palestina un cavaler german din împrejurimile Koloniei, pe nume Ernest de Huningen. Era un om tăcut și mohorât, care intrase cu cincisprezece ani în urmă în Ordinul de Malta și-și cucerise o mare faimă prin credința, cinstea și curajul său.

Godefroy și Ernest luptau împreună la Saint-Jean d'Acre, unde Ernest fu rănit de moarte. Godefroy îl văzu căzând de pe cal, porunci să fie scos afară din iureșul luptei și continuă apoi să se bată.

După ce lupta luă sfârșit, se întoarse în tabăra de corturi să se odihnească, dar veni un mesager și-i spuse că Ernest de Huningen nu mai avea mult de trăit și că vroia să-l vadă înainte de a muri. Se îndreptă spre cortul celuilalt și-l găsi pe rănit zbătându-se în niște frisoane îngrozitoare, ceea ce însemna că clipele îi erau numărate. Simțindu-și sfârșitul aproape, îi povesti lui Godefroy toate cele ce urmează :

La douăzeci de ani, Ernest iubise o femeie și fusese iubit de ea. Dar, pentru că n-avea nici titluri și nici avere, nu se putuse căsători cu ea. Disperați, și unul și celălalt uitaseră că n-aveau să poată trăi împreună și în urma dragostei lor se născuse un fiu care nu avea dreptul să poarte numele nici unuia dintre ei. La câtva timp

după aceea, tânăra fusese silită să ia în căsătorie un senior nobil şi bogat. Zguduit de cele întâmplate, Ernest plecase în Malta şi de acolo mai departe, în Palestina, unde luptase împotriva necredincioşilor.

Muribundul îi arătă lui Godefroy un testament prin care îi lăsa tot ce avea fiului său, Albert. Întreaga sa avere se ridica la aproape şaizeci de mii de florini. Cât despre iubita sa, care murise în urmă cu şase ani, Ernest crezu de cuvinţă să-i dezvăluie numele : era ducesa de Ronsdorf.

Godefroy se întorsese în Germania cu gândul de a împlini cele din urmă dorinţe ale prietenului său. Dar, ajungând la ruda sa, landgraful, şi aflând în ce stare se aflau lucrurile, întrevăzu încă de la început foloasele ce le-ar fi putut trage din situaţia acestuia. Landgraful avea un singur fiu şi, după izgonirea lui Othon şi a Emei de la castel, Godefroy ar fi rămas singurul moştenitor al contelui.

Felul în care îşi pusese în gând să-şi atingă scopul îl ştim deja şi doar apariţia contelui Karl de Homburg la castel a făcut ca planurille acestea să dea greş.

— Karl ! Karl ! strigă landgraful alergând către odaia în care fratele său de arme îl aştepta. Karl ! Nu era iubitul, ci fratele ei !

Şi porunci imediat ca Ema şi Othon să fie readuşi la Godesberg. Cei doi mesageri porniră, unul în susul, celălalt în josul Rinului.

Primul se întoarse în cursul nopţii. Ema, trăind de multă vreme cu necazul în suflet şi, mai ales, după umilinţa din ajun, cerea îngăduinţa să-şi sfârşească viaţa în mănăstirea unde-şi petrecuse anul de dinaintea căsătoriei, spunând că avea chiar dreptul la această răsplată.

Către ziuă se întoarse şi al doilea curier. Omul era însoţit de ostaşii care trebuiau să-l ducă pe Othon la

Kirberg. Acesta nu era, însă, printre ei. Iată ce se întâmplase : cum îi prinsese noaptea călătorind pe țărmul Rinului, Othon, care știa încotro îl duc, prinsese un moment prielnic și se aruncase în valuri. Escorta îl căutase zadarnic vreme de un ceas, după care o pornise înapoi către Godesberg.

III

Totuşi, supărarea landgrafului avea şi nu avea temei, pentru că Othon se aruncase în valurile Rinului nu pentru a-şi căuta moartea, ci libertatea. Crescut pe ţărmul bătrânului Rin, băiatul nu avea de ce să se teamă de undele acestuia. Se cufundă, deci, fără frică în apele reci şi înotă sub apă atât cât îi îngădui respiraţia, iar când ieşi la suprafaţă, ţărmul era atât de departe şi noaptea atât de neagră, încât însoţitorii săi crezură, cu siguranţă, că rămăsese fără viaţă pe fundul fluviului.

Othon înotă repede către ţărmul din faţă. Frigul nopţii îi pătrundea prin hainele ude şi simţea nevoia de căldură şi odihnă. Se îndreptă spre prima casă ce-i ieşi în cale, cu ferestrele luminate în bezna nopţii, şi, pentru că era imposibil de ghicit dacă era ud de ploaie sau de baia rece în fluviu, gazda sa nu bănui nimic şi-l primi cu toată ospitalitatea.

A doua zi, dis-de-dimineaţă, o porni către Kolonia. Era în sfânta zi de duminică şi, intrând în oraş, îi văzu pe localnici îndreptându-se către biserică, la liturghie. Se amestecă în mulţime, căci avea de gând să se roage şi el lui Dumnezeu. Întâi pentru tatăl lui, rămas singur şi cu mintea rătăcită . . . apoi pentru maică-sa, dusă la mă-

năstire... şi, în sfârşit, pentru sine, liber, dar pierdut fără nici un sprijin în lumea largă, după ce fusese obişnuit cu viaţa tihnită, în bunătate şi înţelegere, din castelul părintesc. Intră în biserică, se ascunse după un stâlp şi începu să se roage. Era, totuşi, atât de aproape de Godesberg şi putea fi recunoscut de vreu senior ce fusese la balul din ajun sau chiar de arhiepiscopul de Kolonia, monseniorul Walerand de Juliers, unul dintre cei mai vechi şi mai statornici prieteni ai tătalui său.

După ce îşi sfârşi rugăciunea, Othon se uită în jurul său şi văzu că-n mulţime se afla un număr foarte mare de arcaşi veniţi din toate colţurile ţării şi atunci îşi aduse aminte că liturghia aceea era oficiată în cinstea Sfântului Sebastian, protectorul breslei arcaşilor. Ceru câteva lămuriri unuia ce se găsea mai aproape de el şi află că mergeau la „Serbarea arcului", pe care o dădea în fiecare an,la aceeaşi dată, prinţul Adolf de Cleves, unul dintre cei mai bogaţi şi mai onorabili seniori printre cei ale căror castele se ridică între Strasburg şi Nimegue.

Othon părăsi biserica, întrebă un trecător unde locuia croitorul cel mai bun din oraş, merse acolo şi-şi schimbă hainele de catifea şi mătase cu altele de postav verde, strânse la mijloc cu un brâu de piele gălbuie. Îşi cumpără apoi din târg un arc din cel mai bun lemn de paltin din câte putu găsi şi alese o tolbă încărcată cu douăsprezece săgeţi ascuţite ca acul. După ce făcu toate acestea, se interesă la ce han se întâlneau de obicei arcaşii şi, spunându-i-se, se îndreptă spre „Bâtlanul de aur". Hanul se afla pe drumul către Verdingen, după ce ieşeai prin poarta „Vulturului".

În faţa hanului se afla un grup de vreo treizeci de arcaşi zgomotoşi. Intră printre ei şi, deşi nu-l cunoşteau, îl primiră bine, pentru că se dovedi un tovarăş vesel şi cuviincios. De altfel, îl acceptară chiar după primele cu-

vinte, când îi întrebase dacă i se îngăduie să meargă împreună cu ei la Cleves, la „Serbarea arcului“, şi că a însoţi nişte oameni atât de viteji şi înţelepţi ar fi fost o cinste pentru el. Propunerea lui fu acceptată de toţi.

Cum până la data sortită mai erau trei zile şi cum duminica era lăsată de Dumnezeu pentru odihnă, era deci o zi sfântă, nu porniră la drum decât luni dimineaţă. Călătoriră pe ţărmul fluviului, povestindu-şi întâmplări din războaiele la care participaseră sau de la vânătoare. Pe drum, însă, arcaşii băgară de seamă că Othon n-avea pană la pălărie, care făcea parte din podoabele lor de vânători, pradă şi trofeu de la păsările ucise, şi-l luară în râs pentru arcul şi săgeţile lui noi-nouţe.

El le mărturisi însă zâmbind că nici arcul şi nici săgeţile nu-i folosiseră încă la nimic şi că atunci când va avea prilejul va încerca, ajutându-se de ele, să-şi câştige podoaba ce nu trebuia să lipsească de la nici o pălărie de vânător iscusit. Zicând acestea, puse o săgeată în arc. Fiecare aştepta cu nerăbdare să vadă de ce este în stare noul tovarăş.

Se ivi prilejul : un corb se aşeză pe creanga de sus a stejarului desfrunzit sub care se aflau şi arcaşii i-l arătară râzând tânărului. Acesta le răspunse însă că corbul e o pasăre spurcată ale cărei pene nu erau vrednice să împodobească pălăria unui arcaş. Spusele lui erau adevărate, astfel încât veselii călători îşi văzură mai departe de drum.

Ceva mai încolo zăriră un uliu ce stătea nemişcat pe un colţ de stâncă şi ei îi propuseră lui Othon să-şi încerce norocul cu el. De astă-dată, tânărul arcaş le răspunse că uliul e o pasăre nobilă, vrednică să fie ochită doar de cei de stirpe aleasă şi că el, fiu de ţăran, nu-şi putea îngădui să vâneze o asemenea pasăre pe domeniul

unui senior atât de puternic cum era contele de Worringen, ale cărui proprietăţi le străbăteau.

Deşi era mult adevăr şi în acest răspuns, mai ales că nici unul dintre ei n-ar fi cutezat poate să facă ceea ce-i propuneau tânărului lor tovarăş, arcaşii primiră aceste lămuriri cu zâmbete mai mult sau mai puţin batjocoritoare căci începuseră să creadă că Othon, neîndemânatic în tirul cu arcul, încerca să amâne clipa în care avea să-şi dea dovada priceperii.

Băiatul le observă zâmbetul şi înţelese ceea ce gândeau ei, dar nu-i luă în seamă şi-şi continuă drumul râzând şi glumind.

Nu peste mult timp însă, la cincizeci de paşi de grupul lor, zări pe ţărmul apei un bâltan. Atunci, Othon se întoarse către arcaşul de lângă el şi care-i fusese descris a fi cel mai bun din tot grupul şi-i spuse :

— Nobile arcaş, tare mult aş vrea să am o pană de bâtlan la pălărie. Dumneata, care eşti cel mai îndemânatic dintre noi, doboară-l rogu-te.

— Din zbor ? întrebă arcaşul mirat.

— Bineînţeles că din zbor, îi răspunse Othon. Uite-l ce încet se ridică. De când şi-a luat zborul n-a făcut mai mult de câţiva paşi.

— Doboară-l, Robert, dă-l jos ! strigară şi ceilalţi arcaşi.

Robert făcu un semn cu capul, lăsând să se înţeleagă că o face mai mult pentru a le fi pe plac, decât că ar fi încredinţat că poate doborî pasărea. De altfel, nici nu-şi dădu prea mult osteneala să ocheasca şi săgeata, pornită dintr-un braţ vânjos şi obişnuit cu încercări cu mult mai grele, trecu atât de aproape de pasăre, încât aceasta trase un ţipăt de spaimă. Arcaşii, care-i urmăriseră cu atenţie zborul, răspunseră cu hohote puternice de râs.

— Ai tras bine, zise Othon. Acum e rândul dumitale, Hermann, adăugă el, adresându-se tovarăşului din stânga.

Fie că arcaşul căruia îi vorbise se aştepta la o asemenea propunere, fie că era stârnit de nereuşita celui dinaintea sa, cert este că în clipa în care Othon îl rugă să tragă, săgeata sa îşi luă zborul din arc şi trecu, de asemenea, doar la un pas de zburătoare. Îngrozită de şuieratul scos de îngerul morţii, care-o ocolise şi acum, pasărea ţipă şi mai puternic.

Arcaşii râseră în hohote şi de astă-dată.

— Acum e rândul meu, spuse Othon.

Toate privirile se îndreptară spre el, mai ales că pasărea era acum departe şi, după felul cum îşi mişca aripile, se vedea că zboară mult mai repede, aşa că în curând avea să fie în afara oricărui pericol.

Othon îşi făcuse, fără îndoială, toate socotelile, căci ridică arcul doar după ce măsură din ochi cu cea mai mare atenţie distanţa. Cînd fu sigur de asta, trase coarda până dincolo de ureche, aşa cum fac arcaşii englezi, iar arcul se îndoi precum o nuia de salcie. Rămase o clipă nemişcat ca o statuie, apoi se auzi şuieratul. Săgeata porni atât de repede, încât n-o văzu nimeni. Toate privirile se îndreptară spre pasăre, care se opri din zbor ca şi când ar fi lovit-o un fulger nevăzut şi căzu apoi de la o asemenea înălţime, încât cu greu ai fi putut crede că a fost străpunsă de săgeată.

Arcaşii rămaseră cu gura căscată de uimire. O astfel de îndemânare nu mai văzuseră niciodată. În schimb Othon, care rămase pe loc doar pentru a se încredinţa că pasărea căzuse la pământ, porni din nou la drum, părând că nu observă mirarea tovarăşilor săi.

Ajuns lângă bâtlan, îi smulse de pe gât penele fine şi colorate ce-i alcătuiesc podoaba şi le înfipse la pălărie.

Arcașii măsurară distanța : pasărea era căzută la trei sute douăzeci de pași.

Nu-și mai exprimară, de această dată, admirația prin hohote de râs, ci se priviră unul pe altul, parcă neîncrezători în ceea ce vedeau cu proprii lor ochi. Mai măsurară încă o dată distanța până la pasărea ucisă, în vreme ce Othon își împodobea pălăria cu penele acesteia. Robert și Hermann, cei doi arcași ce trăseseră înaintea lui, îi întinseră mâna cu un fel de bunăvoință ce dovedea nu numai că-l primeau cu prietenie printre ei, dar și că recunoșteau în el pe cel mai bun din tot grupul.

Veselul lor grup, care nu se oprise la hanul din Worringen decât ca să mănânce, ajunse la ceasurile patru spre seară la Neufs. Trecură în grabă prin oraș, căci la trei leghe de Neufs era **biserica-în-stâncă,** pe lîngă care cucernicii arcași n-ar fi putut trece fără a se opri pentru o clipă de reculegere.

Othon, care se obișnuise de-acum cu viața în grup și cu fiecare dintre tovarășii săi, îi urmă în această plimbare și, la căderea serii, ajunseră la Roche-Sainte. Biserica-în-stâncă nu era altceva decât o stâncă uriașă, având înfățișarea unui locaș de cult.

Pe vremuri, această „biserică" se spune că ar fi fost cea dintâi catedrală creștină clădită pe malurile Rinului de un șef german, care, murind în credință și curățenie sufletească, își lăsase cele șapte fiice să se roage în jurul mormântului său. Aceasta se petrecea pe vremea invaziei popoarelor migratoare.

Popoare necunoscute, împinse de o voință divină misterioasă, coborau de pe podișurile Asiei, schimbând destinele Europei și lumii întregi. Se spunea că o căprioară îl purtase pe Atilla până în neguroasa Germanie, împreună cu groaza ce-i însoțea numele.

Rinul, cu undele clipocind speriate de sălbăticia acestor neamuri, părea înţepenit în albia sa şi se frământa fără linişte, asemeni unui şarpe uriaş. În curând, pe ţărmul drept al fluviului se iviră hunii şi în zare se aprinseră focuri de semnalizare de la Kolonia-Agrippina şi până la Aliso.

Primejdia era la doi paşi. Nimeni nu aştepta milă de la asemenea năvălitori şi a doua zi, când văzură podul plutitor cioplit dintr-o pădure întreagă aruncat peste undele fluviului, fetele nobilului german se retrăseseră în biserică şi îngenunchiaseră în jurul mormântului tatălui lor, rugându-l, pe sfânta dragoste ce le purtase în viaţă, să le apere şi acum, după moarte.

Petrecură ziua şi noaptea următoare tot în rugăciuni şi în zori, când începuseră să spere că erau salvate, îi auziră pe barbari apropiindu-se.

Aceştia bătură la început în uşile de stejar ale bisericii cu mânerele săbiilor, apoi, văzând că nu deschide nimeni, se duseră unii să aducă scări, cu ajutorul cărora să se urce la ferestre, alţii să taie un brad din pădure, pe care să-l cioplească şi să-şi facă un berbec pentru a sfărâma uşile. Şi, în momentul în care avură toate aceste unelte cu ajutorul cărora vroiau să-şi pună în aplicare planul nelegiuit, se îndreptară cu ele către biserica ce slujea drept adăpost celor şapte surori. Dar, când ajunseră aici, văzură că lăcaşul nu mai avea nici uşi şi nici ferestre.

Biserica era tot acolo, dar se transformase într-o stâncă şi era cu totul şi cu totul din piatră. Şi din pântecele stâncii uriaşe de granit se auzea un cântec duios, trist şi monoton ca un cântec de îngropăciune. Era cântecul celor şapte fecioare, ce-i mulţumeau lui Dumnezeu că le scăpase de ruşine şi le luase la pieptul său...

Arcașii își făcură rugăciunea în fața bisericii-în-piatră, apoi se întoarseră la Strump, unde aveau să mâie peste noapte.

A doua zi o porniră din nou la drum. Călătoriră fără peripeții, iar noaptea îi prinse pe potecă, în căutarea unui loc unde să doarmă.

La această serbare anuală, arcașii veneau din toate colțurile Germaniei. După cum se zvonea, de astă-dată premiul pentru cel mai iscusit țintaș era o pălărie de catifea verde pe care erau cusute două crengi de frasin, meșterite din aur și fixate cu o perlă veritabilă.

Premiul trebuia înmânat câștigătorului chiar de fiica prințului, tânăra prințesă Elena, care de-abia împlinise paisprezece ani. Putem conchide, prin urmare, că această întrecere a celor mai buni arcași din partea aceea a Europei devenise un eveniment tradițional.

Grupul căruia i se ataşase Othon, alcătuit acum din patruzeci-cincizeci de oameni, intenționa să ajungă la Cleves a doua zi dimineața. Concursul urma să înceapă după liturghie, adică pe la prânz, și ei hotărâră să înopteze la Kervenheim.

Când își întrerupseră călătoria pentru a cina, era deja târziu. Și, cu toată graba cu care porniră din nou la drum, în momentul în care ajunseră la Kervenheim văzură că porțile orașului fuseseră închise. Erau, deci, obligați să petreacă noaptea afară, dacă nu cumva ar fi ajuns la concluzia că adăpostul cel mai sigur ar fi putut fi ruinele castelului Windeck, ce se ridicau pe colina din vecinătate.

Toți fură de părere că puteau încerca să ajungă acolo, în afară de cel mai bătrîn dintre ei, care se opuse din răsputeri. Dar, cum nu-l mai susținu nimeni, argumentele sale nu fură luate în seamă de ceilalți și trebui să-și

însoţească tovarăşii de drum, ca să nu rămână singur prin pustietăţile acelea.

Noaptea era deosebit de întunecoasă. Stelele fuseseră parcă înghiţite de un balaur uriaş. Nori negri, purtători de ploaie, se buluceau peste capetele călătorilor noştri, asemeni unor valuri negre şi mânioase. Un adăpost deasupra capului, orice, valora în noaptea aceea cât tot aurul din lume.

Arcaşii urcară colina în linişte şi, la zgomotul paşilor lor, auzeau de-a lungul potecii mărginită de mărăcinis cum fug sălbăticiunile pădurii. Mulţimea lor te făcea să-ţi spui că teama inexplicabilă şi superstiţioasă a oamenilor în faţa ruinelor părăsite dăduse prilejul jivinelor să se prăsească fără măsură.

Cei ce mergeau în frunte anunţară că ajunseseră dinaintea şanţului care, altădată plin cu apă, înconjura castelul şi-l apăra de duşmani.

Bătrânul arcaş propuse să se oprească aici şi să se culce la adăpostul malurilor abrupte ale şanţului. Ceilalţi se opriră să se sfătuiască. Unul dintre ei aprinse o torţă de brad şi, luminându-şi calea cu ea, arcaşii trecură şanţul şi se îndreptară spre poarta castelului. Când fură aproape de ea, băgară de seamă că acoperişul era dărâmat şi că doar o parte din ziduri mai rămăseseră în picioare. Dar se făcuse târziu şi începuse să tune, semn că ploaia nu mai era departe, aşa încât hotărâră într-un glas să intre în castel şi să mâie acolo peste noapte. Singur bătrânul arcaş se opuse din nou şi ceilalţi îi spuseră să rămână afară, dacă aşa dorea.

El refuză iar să rămână fără ei, zicând că e totuşi mai bine să fie împreună, chiar dacă locul acela era atât de sumbru, decât să rămână singur în beznă.

Intrară, deci, în castel. Cât timp stătuseră de vorbă în faţa porţii, îşi tăiase fiecare câte o creangă de brad

și-și făcuse din ea torță, astfel încât zidurile dărăpănate căpătau, pe măsură ce oamenii înaintau pe lângă ele, reflexe roșietice. Ieșeau astfel din întuneric bolți și stâlpi uriași, ridicați, poate, cu secole în urmă de însuși Carol cel Mare, când construise șirul de fortărețe sortite să înfrunte năvălirea barbarilor din miazănoapte.

La apropierea arcașilor și a lumânărilor, miile de locuitori ai castelului fugiră care încotro : erau bufnițe și lilieci cu zbor iute, care după ce făcură în liniște două-trei rotogoale pe deasupra capetelor musafirilor aceia nepoftiți, se îndepărtară țipând ascuțit.

Nici cei mai curajoși dintre arcași nu-și putură stăpâni un tresărit de spaimă, căci este știut de toți că există primejdii în fața cărora nici îndrăzneala și nici iscusința nu au vreun spor. Pătrunzând în prima curte interioară ce le ieși în cale, se văzură în mijlocul unei incinte pătrate formată din două feluri de construcții : unele surpate de timp, în ruină, iar altele părând mai de curând ridicate, așa încât între cele dintâi și celelalte era un contrast ce părea, în lumina flăcărilor, cel puțin ciudat.

Arcașii intrară în incinta ce le păru a fi mai bine păstrată, mai întreagă, și se opriră într-o sală care cândva fusese, probabil, sala gărzilor.

Obloane solide din lemn blocau ferestrele, sugerându-ți că și azi ar fi putut rezista cu bine oricărei furtuni. Bănci de stejar, cioplite grosolan, erau înșirate de-a lungul pereților, îmbiindu-te parcă să te odihnești pe ele. În sfârșit, un cămin uriaș le dezvălui mijlocul de a avea lumină și căldură peste noapte.

Era tot ceea ce putea să-și dorească un om făcut să înfrunte greutăți la vânătoare și în bătălii, obișnuit să-și petreacă noaptea cu capul pus pe o rădăcină în loc de pernă, învelindu-se cu frunze și crengi de copac.

Nenorocirea cea mai mare era faptul că nu aveau nimic de mâncare la ei.

Drumul fusese lung şi ultima oară mâncaseră pe la lăsatul serii. Totuşi, pentru nişte vânători încercaţi precum erau, foamea e ceva obişnuit şi nu se văicăriră prea mult din pricina asta.

Îşi strânseră centurile peste pântece, făcură un foc mare în cămin şi, în lipsa altor griji, se adunară în jurul focului şi se încălziră în voie. În curând, simţiră cum somnul le dă târcoale şi-şi căută fiecare un loc tihnit unde să poată dormi până în zori. Înainte de aceasta, la sfatul bătrânului arcaş, traseră la sorţi care dintre ei să stea de veghe, câte două ceasuri, la căpătâiul celorlalţi. Căzură pe rând, Othon, Hermann, bătrânul arcaş şi Franz.

Fiecare avea să stea treaz câte două ore. În clipa în care hotărau toate acestea, orologiul bisericii din Kervenheim bătu de nouă ori.

Othon rămase de pază şi, după un răstimp, se văzu singurul treaz în mijlocul tovarăşilor săi. Era cea dintâi ocazie când putea să stea de vorbă cu sine însuşi de când se cunoscuse cu ei.

Cu trei zile în urmă, cam pe la acelaşi ceas, era semeţ şi fericit, era fala castelului şi familiei Godesberg, a nobilimii războinice din împrejurimi. Iar acum, fără să se ştie vinovat cu nimic şi nebănuind măcar pentru ce fusese pedepsit cu surghiunul, se găsea departe de culcuşul părintesc, gonit fără nici cea mai sumară explicaţie. Se găsea amestecat cu grupul acesta de oameni viteji, fără îndoială, şi cinstiţi, dar de stirpe umilă şi fără mari pretenţii, veghindu-i, el, fiu de nobil, învăţat să doarmă în patul lui moale în vreme ce alţii vegheau la căpătâiul său.

Toate gândurile acestea făcură ca timpul cât stătu de

gardă să i se pară scurt. Orologiul bătu zece, zece și jumătate, apoi unsprezece, iar el nu-și dădu seama cum trecu vremea. E drept că nimeni nu-i tulburase în tot acest timp liniștea.

Totuși, oboseala marșului din ziua aceea și mulțimea gândurilor ce-l măcinau încontinuu făcură ca, pe la unsprezece ceasuri și jumătate, somnul să-l învingă și pleoapele să înceapă să i se pară grele ca de plumb. Îl trezi pe Hermann, cel care urma la rând, spunându-i să-și ia veghea în primire.

Hermann se trezi anevoie. Visase că frigea o căprioară pe care-o vânase și, chiar în momentul în care mușca lacom din carnea fragedă și aromată, se văzu zgâlțâit de umăr și-și simți stomacul mai gol ca la culcare.

Dar se ridică repede și-și luă postul de pază în primire, în vreme ce Othon se strecura în culcușul său.

Tânărul arcaș adormi repede. Înainte de aceasta, privirile lui se abătură o clipă asupra căminului cu focul domolit și a lui Hermann, sprijinit de unul dintre stâlpii odăii. Apoi, totul se pierdu într-o ceață cenușie, în faldurile căreia lucrurile din jur își pierdeau contururile și culoarea, după care căzu într-un somn adânc.

După cum am mai spus-o, Hermann rămăsese în picioare lângă stâlpul din colțul încăperii, ascultând șuieratul vântului în turnurile înalte, plimbându-și privirea când la focul care pâlpâia în cămin, când prin colțurile întunecoase ale odăii.

În clipa în care privi spre una din ușile închise, dincolo de care părea a fi un coridor ce ducea către camerele din interiorul castelului, auzi bătând la Kervenheim miezul nopții.

Deși era un bărbat zdravăn și curajos, Hermann numără bătăile orologiului cu un fel de teamă lăuntrică, privind într-un singur punct : ușa închisă. La a doua-

sprezecea bătaie, spre marea lui uimire, uşa se deschise şi o fată frumoasă, palidă şi tristă se ivi în prag, învăluită într-o lumină diafană ce venea de undeva, din spate.

Hermann vru la început să strige. Dar, ca şi când i-ar fi ghicit gândul, fata îşi puse un deget pe buze, făcându-i semn să tacă, şi cu mâna cealaltă îl chemă la ea.

IV.

Hermann se codi o clipă. Apoi, zicându-şi că e ruşinos pentru un bărbat să se teamă de o femeie, făcu doi-trei paşi către minunata apariţie. Ea, văzându-l că se apropie, se înapoie în încăperea de unde ieşise, luă o lampă de pe masă, deschise o altă uşă şi, din prag, se întoarse spre Hermann şi-i făcu un nou semn s-o urmeze. Semnul fusese însoţit de un zâmbet atât de fermecător, încât teama bărbatului se risipi ca fumul.

Porni în urma fetei cu paşi grăbiţi, dar ea se întoarse din nou către el şi-l îndemnă să rămână câţiva metri în urmă. Hermann făcu întocmai.

Merseră astfel în linişte de-a lungul câtorva încăperi pustii şi întunecoase, până ce, în sfârşit, misterioasa călăuză deschise uşa unei camere luminate ca ziua, unde se afla o masă cu două tacâmuri.

Fata intră fără nici o ezitare, puse lampa pe cămin şi se aşeză la masă în cea mai deplină linişte. Apoi, văzând că Hermann nu îndrăznea să facă la fel şi continua să stea în picioare la uşă, zise :

— Bine-ai venit în castelul Windeck.

— Nu ştiu dacă se cuvine să primesc cinstea pe care mi-o arătaţi, răspunse Hermann.

— Domnule arcaș, oare nici nu ți-e foame, nici nu ți-e sete ? urmă fecioara. Șezi la masă, rogu-te, și înfruptă-te din toate bunătățile de aici.

— Ești, fără îndoială, castelana ? o iscodi Hermann, așezându-se totuși la masă.

— Da, zise ea și dădu din cap parcă pentru a-și întări spusa.

— Locuiești singură printre toate dărâmăturile acestea ? o întrebă arcașul, privind mirat în jur.

— Da, singură.

— Și, dacă nu ți-i cu supărare, părinți nu ai ?

Tânăra îi arătă cu degetul două portrete atârnate pe zid, un bărbat și o femeie, după care zise în șoaptă :

— Sunt ultimul vlăstar din stirpea lor.

Hermann o privi și gândurile despre necunoscuta ce stătea în fața lui i se învălmășiră în cap ca un torent tulbure.

În momentul acela, privirea lui o întâlni pe cea a fetei. Ochii ei erau blânzi și umezi. Într-o clipită, lui Hermann îi pieriră și foamea și setea. Își dădu seama că femeia de stirpe nobilă de dinaintea lui trecuse peste mândria și prestanța ei numai și numai pentru a-l primi pe el, un biet arcaș sărac, la masa aceea.

Totuși, Hermann se știa tânăr și frumos, iar încrederea în sine nu-i lipsea. Socoti, deci, că momentul acela unic în viață, clipa fericirii fiecăruia se ivise și pentru el.

— Mănâncă, îi spuse fecioara și-i puse pe farfurie o halcă zdravănă de friptură de mistreț. Bea, îl îmbie mai apoi, turnându-i în pahar din vinul roșu ca sângele.

— Cum te cheamă, frumoasa mea gazdă ? zise Herman și, devenind ceva mai îndrăzneț, ridică paharul pentru a ura.

— Bertha.

— Ei bine, în sănătatea dumitale, gingaşă Bertha, spuse arcaşul.

Şi bău vinul dintr-o singură sorbitură.

Bertha nu-i răspunse, mulţumindu-se doar să zâmbească trist.

Vinul avu un efect extraordinar asupra tânărului arcaş. Nu mai aşteptă să fie rugat a doua oară şi, coborându-şi privirea asupra bucatelor din farfurie, începu să mănânce cu o poftă vrednică de un tânăr de ispravă de vârsta lui, uitând să mai facă semnul crucii, cum obişnuia ori de câte ori se aşeza la masă.

Bertha îl privea nemişcată.

— Dar dumneata, se întrerupse el din mâncat, nu guşti nimic ?

Fata făcu semn că nu şi îi umplu din nou paharul.

Pe vremea aceea exista obiceiul ca femeile nobile să vadă în mâncare şi băutură nişte lucruri vrednice de dispreţ, nedemne de ele. Hermann văzuse adeseori, la petrecerile la care asistase ca om de casă, scene în care bărbaţii mâncau şi beau cu poftă, iar femeile îi secondau cu privirea, ca şi când ar fi vrut să dea impresia că, asemeni florilor şi fluturilor, a căror strălucire şi transparenţă o aveau, ele nu se hrăneau decât cu rouă şi parfum.

Crezu că şi Bertha era una dintre ele şi continuă să mănânce şi să bea făcându-se că nu bagă în seamă faptul că ea nici nu se atingea de bucate.

De altfel, frumoasa lui amfitrioană nici nu stătea degeaba, umplându-i adesea paharul cu vinul acela rubiniu şi tare.

Lui Hermann îi dispăruse orice teamă şi nu se mai simţea stângaci, căci vinul acela curat şi bun începuse să-şi facă din plin efectul. Ba din contră, se vedea plin de încredere în sine însuşi şi, numărându-şi calităţile pe

care şi le atribuia singur în clipa aceeâ, nu i se mai părea că norocul care dăduse peste el ar fi fost nemeritat. Singurul lucru care îl mai nedumerea era faptul că soarta nu-l fericise cu toate acelea ceva mai demult.

Era tocmai în această stare de profundă mulţumire, când privirea îi căzu pe o lăută pusă alături pe un scaun, ca şi când cineva ar fi cântat cu ea nu cu mult timp în urmă. Atunci îşi zise că puţină muzică ar fi sporit intimitatea ospăţului al cărui musafir era.

O rugă pe Bertha să cânte, deci, ceva.

Fata întinse mâna, luă lăuta de pe scaun şi scoase un acord atât de melodios, încât Hermann îşi simţi sufletul atins până la cea mai ascunsă şi neînsemnată fibră. După acest prim acord, fata începu, cu glas tremurător şi adânc o baladă ale cărei cuvinte vorbeau parcă de situaţia în care se aflau ei înşişi, încât ai fi putut jura că trista cântăreaţă improviza.

Era balada unei castelane îndrăgostite de un arcaş venit de departe.

Spre ghinionul său, Herman se simţi luat de un val uriaş şi dus către Bertha. Dacă sentimentul acesta nu l-ar fi cuprins atât de puternic şi ar mai fi ascultat şi cele din urmă versuri ar fi aflat, poate, adevărul. Dar, fără să mai asculte şi sfârşitul cântecului, se ridică de pe scaun, înconjură masa şi se aşeză în spatele fetei, atât de aproape încât în clipa în care lăsă mâna să-i lunece de pe corzi, palma ei fu cuprinsă în mâna lui mare şi caldă.

Hermann tresări, căci palma fetei era rece ca gheaţa, dar în cele din urmă trecu faptul cu vederea.

— Of, făcu el, domnişoară, nu sunt decât un biet arcaş de neam sărac, dar în dragoste sunt mai presus decât un rege.

— Eu nu-ţi cer altceva decât inima, îi răspunse ea.

— Ești liberă, așadar ? o întrebă el, hotărât să dea cărțile pe față.

— Sunt liberă, murmură ea.

— Te iubesc ! zise Hermann.

— Și eu te iubesc !

— Vrei să mă iei în căsătorie ? o întrebă din nou Hermann.

Bertha se ridică fără să-i răspundă, se îndreptă către un scrin, luă o casetă din abanos și scoase din ea două inele pe care i le dădu tânărului arcaș. După aceasta, merse din nou la scrin și, la fel de tăcută, scoase de acolo o cunună din flori de lămâiță și un văl de mireasă.

Își puse vălul pe cap, prinse cununa deasupra și, întorcându-se spre Hermann, zise :

— Sunt gata.

Hermann se cutremură fără voie. Mersese totuși prea departe ca să mai dea înapoi. De altfel, ce pierdea el, un arcaș sărac, fără nici un pic de stare, pentru care numai argintăria de pe masă era o adevărată avere.

Îi întinse, deci, logodnicei lui mâna și-i făcu semn că, la rândul său, e gata s-o urmeze.

Hermann cuprinse în palma-i mare și fierbinte mâna ei rece și se lăsă condus de ea. Bertha deschise o ușă și pătrunseră amândoi într-un coridor întunecos, luminat fantomatic doar de razele de lună ce pătrundeau prin ferestrele strâmte săpate ici și colo în zid. La capătul coridorului ajunseră în dreptul unei scări pe care coborâră în bezna unor subterane. Cuprins de-o spaimă nebună, Hermann se opri și dădu să se întoarcă, dar avu impresia că mâna Berthei o strânge pe a sa cu puteri supraomenești, așa încât, mai de rușine, mai de frică, merse înainte.

Coborau într-una. După o vreme, lui Hermann i se

păru, după sudorea ce-i scălda fruntea, că se aflau sub pământ și, după ce se convinse de aceasta, observă că păşeau pe nişte lespezi de piatră. Zgomotul surd pe care paşii lor îl făceau dovedea că se aflau într-un cavou.

Mai merseră câţiva paşi, după care Berta se opri şi, întorcându-se spre dreapta, spuse :

— Vino, tată.

Şi o porni din nou.

După alţi câţiva paşi, se opri din nou şi zise, întorcând capul către stânga :

— Vino, mamă.

Îşi urmă apoi drumul, până ce, privind în urmă, spuse din nou :

— Veniţi, surori.

Deşi nu vedea nimic, Hermann avu impresia că aude în spate zgomot de paşi şi un foşnet de rochie.

Ajunseră la capătul coridorului pe care-l străbăteau. Bertha atinse uşor cu degetul o altă uşă şi aceasta se deschise singură.

Pătrunseră într-o biserică, de astă-dată puternic luminată. Hermann văzu că ieşiseră din cavou şi se aflau în faţa unui altar.

În clipa aceea, două lespezi de mormânt se dădură la o parte şi de sub ele se iviră tatăl şi mama Berthei, înveşmântaţi la fel ca în tablourile din camera unde Hermann fusese ospătat de frumoasa necunoscută. În spatele lor, în pridvorul bisericii, apărură, la fel de misterios, preotesele bisericii aceleia părăginită şi pustie de aproape un veac.

Păreau că toţi, logodnici, părinţi şi invitaţi, se întâlniseră aici pentru a participa la căsătorie.

Lipsea doar preotul.

Bertha făcu un semn şi episcopul de marmură culcat pe un mormânt se ridică încet şi se apropie de altar.

Hermann începu să se căiască de nesocotința lui și ai fi fost gata să-și dea câțiva ani din viață ca să poată reveni în clipa aceea în sala gărzilor, alături de tovarășii săi. Se simțea târât de o putere necunoscută, asemeni unui vis din care nu poți să mai scapi, cu gura încleștată de neputință și mușchii paralizați.

În acest timp, Othon se trezi și-și îndreptă privirea spre locul unde știa că Hermann face de pază.

Dar acesta lipsea și în locul său nu era nimeni. Othon se sculă și își aminti ca prin ceață că înainte de a adormi văzuse parcă o ușă deschizându-se și o femeie frumoasă ivindu-se în prag. Atunci, această închipuire i se păruse a fi un vis, dar lipsa lui Hermann îi dovedea acum că frumoasa din prag fusese cât se poate de reală. Privi spre ușa aceea pe care ,cât stătuse de pază, o văzuse închisă. Ușa era larg deschisă.

Poate că, totuși, biruit de somn, Hermann se întinsese și adormise lângă tovarășii săi. Othon luă o creangă de brad, o aprinse în focul care abia mai pâlpâia și-și căută prietenul, zadarnic, de altfel, prin toate ungherele odăii. Atunci îl trezi pe bătrânul arcaș, care urma să facă de pază după Hermann.

Othon îi povesti tot ce se întâmplase și-l rugă să rămână acolo până ce el va scotoci prin castel în căutarea celui dispărut.

Bătrânul arcaș clătină neîncrezător din cap și spuse :

— Dacă a văzut-o pe castelana din Windeck e pierdut.

Othon îl rugă pe bătrân să-l lămurească despre ce era vorba, dar nu reuși să scoată de la el nici un cuvânt în plus. Vorbele acelea, în loc să-l liniștească, avură darul să-i aducă în suflet o neliniște groaznică. În toate aceste întâmplări vedea ceva misterios și supranatural, dar firea lui de luptător îi spunea că trebuie să încerce să-și salveze prietenul. Abia acum simțea cât de mult îi

lipseşte Hermann. Cele două zile de drum făcute alături de el i-l arătaseră ca pe un om de încredere şi i-ar fi părut rău să-l piardă acum. Şi apoi, se simţea curajos cu medalionul de aur adus de un străbun al său tocmai de la Sfântul Mormânt şi pe care-l purta la piept cu sfinţenie, dăruit de maică-sa în copilărie.

Cu toate că bătrânul arcaş îl sfătui să nu plece, Othon nu se putu împotrivi hotărârii lăuntrice care-l împingea înainte şi, cu torţa de brad în mână, pătrunse în încăperea a cărei uşă fusese uitată deschisă. Nimic nu-i atrase atenţia înăuntru, cu excepţia unei alte uşi deschise ce dădea într-o altă cameră prin care se părea că trecuse Hermann.

Străbătu şi odaia cealaltă şi ajunse în coridorul urmat de celelalte încăperi prin care trecuse prietenul său. Toate erau cufundate în întuneric şi linişte.

Ajunse astfel în pragul sălii de ospeţe.

Apropiindu-se, i se păru că aude mai multe voci : încremeni dinaintea uşii, ascultă cu luare-aminte şi, după câteva clipe de pândă, se încredinţă că nici unul din glasurile dinăuntru nu era cel al lui Hermann Închipuindu-şi că oamenii de acolo ar fi putut să-i dea vreo lămurire în privinţa prietenului său, se pregăti să intre.

Deschise uşa şi rămase ca o stană de piatră în faţa tabloului ce i se înfăţişa privirilor. Masa încărcată cu bunătăţi era tot acolo, scăldată în lumina sclipitoare a candelabrelor din tavan, dar mesenii se schimbaseră. Cei doi bătrîni, bărbatul şi femeia din tablouri, se încarnaseră şi coborâseră de pe pânză şi, aşezaţi fiecare în câte un capăt de masă, vorbeau unul cu altul cu demnitatea pe care le-o dădea rangul şi vârsta lor.

Othon crezu că-l înşeală ochii. Privindu-i pe cei doi îşi dădu seama că îmbrăcămintea şi vorbele îi trădau ca

venind dintr-un alt veac, dintr-o generaţie de mult apusă, poate chiar din vremea lui Carol cel Pleşuv.

Othon se apropie de cei doi convivi şi ascultă cu atenţie ceea ce-şi spuneau.

— După cele ce-mi spui, dragul meu conte, zicea femeia, n-aş băga mâna în foc că logodna care se face chiar în această clipă între fiica noastră Bertha şi Hermann ar fi o nesocotinţă nemaiauzită în neamul nostru, dar, oricum, un arcaş e un arcaş . . .

— Doamna mea, îi răspunse bărbatul, ai dreptate. Dar, de zece ani nimeni nu a mai călcat printre ruinele acestea, care acum sunt ale altcuiva, ştii prea bine, mult mai crud decât noi. Pentru el nu contează cine pătrunde aici, ci sufletul aceluia. De altfel, poţi fi un sărman arcaş şi în acelaşi timp un om cum se cuvine. Martor mi-e tânărul Othon, care doreşte să se împotrivească acestei logodne, care ne ascultă acum cu obrăznicie şi pe care-l voi străpunge cu spada dacă nu se întoarce îndată la tovarăşii lui.

Şi, ridicându-se de pe scaun, se îndreptă spre uşa de unde tânărul asculta mut de uimire şi de spaimă. Venind către Othon, bătrânul îşi trase spada. Avea un mers săltat şi paşii îi erau egali, ca şi când în loc de muşchi, picioarele i se mişcau trase cu nişte sfori.

Othon îl văzu apropiindu-se şi încremeni. Nu-i trecu nici o clipă prin cap că ar fi putut să se împotrivească, oricine i-ar fi fost vrăjmaşul.

Dar, văzând cu ce făptură ciudată avea de-a face, îşi zise că spada nu i-ar fi fost de folos, ci arma spiritului şi, prin urmare, în loc să-şi tragă sabia de la brâu, făcu semnul crucii.

În clipa aceea, făcliile se stinseră, masa dispăru şi bătrânul cavaler se făcu nevăzut ca un strigoi, luând-o şi pe nevastă-sa. Othon rămase o vreme mut de uimire,

apoi, nemaivăzând şi nemaiauzind nimic, intră în încăperea plină de lumini până nu demult, acum întunecată ca un cavou. Văzu la lumina torţei lui de brad că fantomaticii meseni îşi reluaseră locurile pe pânză. Doar ochii bătrînului cavaler păreau încă vii şi-l urmăreau ameninţător prin încăpere.

Lăsând toate aşa cum le găsise, Othon porni mai departe.

Judecând după vorbele bătrânilor, îşi dădu seama că Hermann era ameninţat de o primejdie de moarte şi, găsind deschisă uşa ce dădea în coridorul întunecos, îl străbătu cât putu de repede.

Ajuns la capătul acestuia, dădu de scară, coborâ şi-n curând se găsi în cimitir, de unde zări ferestrele luminate ale bisericii. Un chepeng ruginit era deschis şi se părea că şi pe acolo se putea ajunge în biserică, dar Othon îşi spuse că-i mai bine să străbată cimitirul, decât să se aventureze prin subterana aceea.

Ajunse la o chilie lipită de biserică şi găsi şi uşa pe unde ar fi putut intra. Uşa era închisă. O împinse şi broasca sări imediat, într-atât era de ruginită.

Păşind cu grijă, intră în biserică şi într-o secundă văzu totul : preotesele, cei doi logodnici, părinţii şi pe episcopul de marmură ce se ridicase de pe mormânt, gata să pună în degetul lui Hermann inelul de logodnă. Viitorul mire era palid şi privea în toate părţile. Othon înţelese că aceasta era căsătoria despre care vorbeau cei doi bătrâni din încăperea prin care trecuse.

Şi atunci, întinse mâna spre un aghiasmatar, după care duse degetele ude de aghiasmă la frunte şi-şi făcu din nou semnul crucii.

Brusc, totul pieri ca prin farmec : episcopul, logodnicii, părinţii, preotesele. Făcliile se stinseră, biserica se cutremură ca şi când, reintrând în morminte, morţii nu-şi

mai găsească locul în adânc. Se auzi un tunet şi un fulger trecu pe sub bolţile de piatră. Parcă lovit de trăsnet. Hermann căzu neînsufleţit pe lespezi.

Othon se apropie de el şi lumină locul cu torţa aproape stinsă. Apoi, săltându-l pe umăr, încercă să-l scoată afară din biserică. Făclia se stinse şi Othon o aruncă, după care bâjbâi pe întuneric în căutarea uşii. Bezna era însă atât de neagră încât nu reuşi să facă lucrul acesta decât după ce străbătu, minute lungi, întreaga biserică, cu fruntea scăldată în sudoare şi groaza cuibărită în suflet de cele văzute cu puţin timp în urmă.

În fine, nimeri uşa căutată.

Când se văzu în chilia de lângă biserică, auzi câteva voci strigând numele lui şi al lui Hermann. În acelaşi timp, la ferestrele castelului se iviră câteva torţe. Dinspre scară apărură nişte umbre care se răspândiră peste tot, căutând parcă ceva. Othon le răspunse printr-un strigăt în care-şi pusese toate puterile, după care căzu leşinat alături de Hermann.

Arcaşii îi duseră pe amândoi în sala gărzilor, unde încetul cu încetul îşi reveniră.

Şi atunci povestiră amândoi, fiecare la rându-i, ceea ce li se întâmplase. Bătrânul arcaş, auzind tunetul acela înfiorător, îi trezise din somn pe ceilalţi şi porniseră în căutarea ortacilor dispăruţi. Precum am mai spus, îi găsiră pe amândoi în aceeaşi stare.

În noaptea aceea nu mai dormi nimeni şi, la cele dintâi raze ale soarelui, grupul de arcaşi ieşi fără un cuvânt dintre ruinele castelului Windeck şi îşi continuă drumul către Cleves, unde ajunse pe la ceasurile nouă de dimineaţă.

V

Locul ales pentru concursul de tras cu arcul era o câmpie ce se întindea de la castelul de Cleves până aproape de malul Rinului.

Sub zidurile castelului se ridicase o platformă unde aveau să şadă prinţul şi suita ce-l însoţea. Peste câmp, aproape de ţărm, venise mulţime de popor din satele învecinate, oameni dornici de distracţie, aşteptând începerea spectacolului. Privitorii erau veseli şi se bucurau că învingătorul din ziua aceea avea să fie om din popor, ca şi ei.

Grupurile de arcaşi veniţi din toate colţurile Germaniei aşteptau într-un capăt al câmpului, pe când în celălalt se afla ţinta în care urmau să tragă. Aceasta era la o distanţă de o sută cincizeci de paşi şi era formată dintr-un panou alb cu un punct negru în mijloc, în jurul căruia fuseseră desenate două cercuri, unul roşu, celălalt albastru.

Pe la ceasurile zece, se auziră sunând trâmbiţele. Porţile castelului se deschiseră şi un grup de călăreţi bogat înveşmântaţi ieşiră din incintă. Printre ei se aflau prinţul Adolf de Cleves, prinţesa Elena şi contele de Ravenstein.

O suită numeroasă formată din curteni, valeți și paji, călări ca și stăpânii lor (deși distanța de la locul concursului până la castel abia dacă depășea o jumătate de milă) îi urma pe seniori și părea, înșirându-se pe drumeagul îngust ce cobora colina, un șarpe lung și multicolor ce se îndrepta către fluviu.

Aclamații și strigăte prietenoase îi primiră pe prinț și pe prințesa cea tânără în clipa în care nobilii spectatori urcară pe podiumul ce le fusese pregătit.

Singur Othon rămase tăcut în mijlocul acestui tumult popular, căci din clipa în care spectatorii de vază se iviseră pe podium, privirea lui rămăsese ațintită asupra chipului prințesei Elena.

Aceasta era, într-adevăr, una dintre cele mai frumoase femei din întreaga Germanie de miazănoapte, unde frumusețile feminine cu trăsături delicate și paloare în obraz nu sînt deloc puține.

Ca florile ce cresc la umbră, înfigându-și rădăcinile în solul clisos, prințesei Elena îi lipseau poate culorile vii ale tinereții, ce se ivesc sub soarele cald al sudului. Era în schimb sveltă și plină de farmec asemenea nufărului ce apare din unde dis-de-dimineață ca să privească o clipă în juru-i și să ia parte la serbarea luminii, dar care, în amurg, se închide și se culcă peste frunzele cărnoase și rotunde. Iar noaptea și-o trece în legănatul tulpinii nevăzute ce se pierde în adânc.

Pe podium urcă mai întâi stăpânul castelului, prințul Adolf de Cleves, apoi prințesa Elena și, în urma ei, contele de Ravenstein, care trebuia, după spusele unora din popor, să devină logodnicul prințesei. După ei veneau pajii, ducând pe o pernă de catifea roșie pălăria cu perle ce avea să fie dăruită învingătorului.

În sfârșit, curtenii și străjile ocupară locurile ce le fuseseră rezervate pe podiumul musafirilor. După ce

prințesa Elena răspunse printr-un semn cu capul murmurului de admirație cu care fu primită, contele de Cleves, tatăl ei, dădu semnalul de începere a concursului.

Erau în total o sută douăzeci de arcași și condițiile de participare fuseseră anunțate dinainte.

Astfel, cei care nu vor lovi de la început în ținta albă trebuiau să se retragă numaidecât și nu mai aveau dreptul să continue concursul. Cei care, la a doua încercare, vor trage în afara cercului roșu erau, de asemenea, descalificați. În fine, nu puteau rămâne pentru întrecerea finală decât aceia care, după a treia încercare, se dovedea că au lovit în cercul albastru.

În felul acesta concurenții erau departajați unul câte unul. Și, pe de altă parte, era imposibil ca vreun concurent mai norocos, dar neîndemânatic, să triumfe în toate cele trei încercări.

La un semnal, arcașii își întinseră arcurile și se pregătiră să tragă.

Fiecare fusese înscris după alfabet și urmau să dea drumul săgeților în această ordine.

Un herald striga numele și, auzindu-și-l, arcașii făceau un pas înainte și trăgeau. Douăzeci dintre ei dădură greș în această primă încercare și se retraseră rușinați, însoțiți de hohotele de râs ale mulțimii, în locul în care se strângeau cei ce nu reușeau să treacă de primele probe.

După ce traseră pentru a doua oară, un grup și mai mare se îngrămădi lângă ceilalți, căci proba fusese mai grea și era normal ca numărul lor să-l întreacă pe al celor dintâi.

În sfârșit, după a treia probă nu mai rămăseseră să concureze decât unsprezece trăgători, printre care se găseau Frantz, Hermann și Othon. Ei erau, de altfel, considerați cei mai buni arcași de la Strasburg și până la Nimegue.

Atenţia cu care mulţimea urmărea întrecerea spori. Chiar grupurile de arcaşi ieşiţi din concurs, uitându-şi supărarea, se apropiară şi începură să se roage ca soarta, care le fusese potrivnică, să-i ajute pe prietenii, tovarăşii sau fraţii lor rămaşi în concurs.

Se stabili o nouă probă, anume ca învingătorul să fie stabilit după ce avea să se tragă în punctul negru şi arcaşii se învoiră la aceasta. Abia acum urma să se vadă dacă într-adevăr cei care trecuseră de primele trei încercări erau îndemânatici sau nu.

După ce dădură drumul săgeţilor, se văzu că şapte dintre ei nu nimeriseră ţinta. Frantz şi Hermann loviseră în marginea punctului negru. Mildar şi Othon nimeriseră chiar în centrul său.

Acest Mildar, al cărui nume îl rostim pentru întâia oară, era arcaşul contelui de Ravenstein şi faima sa urcase de-a lungul Rinului, din ţinuturile unde fluviul se pierde în nisipurile de la Ostreelet şi până la izvoare, la Saint-Gothard. De multă vreme, Frantz şi Hermann, la fel de vestiţi ca şi el, vroiau să-l înfrângă pe acest redutabil adversar, care, însă, ieşea întotdeauna biruitor.

Hotărârea se luă în pripă : Mildar fu socotit învingător, căci săgeata lui Othon străpunsese ţinta şi căzuse dincolo de ea. Spectatorii urmăreau cu sufletul la gură această ultimă parte a concursului şi pe ultimii arcaşi rămaşi în întrecere.

Trei dintre ei erau cunoscuţi datorită concursurilor câştigate până atunci, dar al patrulea, cel mai tânăr, era cu desăvârşire necunoscut mulţimii. Toţi se întrebau cum l-o fi chemând şi de unde vine, dar, cu excepţia numelui pe care şi-l dăduse el însuşi la înscriere, Othon arcaşul, nimeni nu ştia nimic despre el.

Conform ordinei alfabetice, Frantz trebuia să tragă primul. Înaintă până la locul marcat cu o funie, alese

cea mai bună săgeată pe care o avea în tolbă, ridică arcul, ochi câteva secunde cu toată atenţia de care se simţea capabil, după care dădu drumul corzii şi săgeata se înfipse în punctul negru. Strigăte de bucurie şi admiraţie izbucniră din toate piepturile.

Frantz se dădu câţiva paşi înapoi şi făcu loc tovarăşilor săi. În locul său veni Hermann, ochi cu aceeaşi grijă ca şi cel dinaintea sa şi trase tot în punctul negru de pe ţintă.

Era rândul lui Mildar.

Acesta merse către locul fixat în mijlocul celei mai profunde tăceri, alese cu luare-aminte o săgeată din tolbă, o puse în echilibru pe deget ca nu cumva vârful de fier să fie mai greu decât cealaltă jumătate, apoi, mulţumit de rezultatul alegerii, o aşează pe coarda de cânepă. În clipa aceea, contele de Ravenstein, stăpânul său, se ridică de pe jilţ, scoase o pungă din buzunar şi zise :

— Mildar, dacă-ţi întreci adversarii şi înfigi săgeata în centrul ţintei, galbenii aceştia vor fi ai tăi.

Şi, terminând ce avea de spus, aruncă punga la picioarele arcaşului. Dar acesta era atât de preocupat de ceea ce făcea, încât nici nu auzi ce i se promisese.

Punga se deschise în faţa lui şi galbenii căzură zornăind la pământ, dar nici acest lucru nu-l smulse dintr-ale lui.

Câţiva spectatori curioşi priviră spre banii aceia risipiţi în iarbă, după care îşi aţintiră privirea asupra arcaşului. Şi într-adevăr, Mildar nu înşelă încrederea contelui de Ravenstein. Săgeata se înfipse chiar în mijlocul ţintei. Aclamaţii puternice se auziră de peste tot. Contele de Ravenstein bătu din palme, mulţumit de isprava supusului său.

Elena păli deodată, astfel încât tatăl său, neliniştit, se aplecă spre ea şi o întrebă dacă se simte rău. Ea, însă,

în loc de răspuns, dădu din cap în semn că nu şi prinţul Adolf, mulţumit, se întoarse către trăgători. Mildar se aplecase la pământ şi aduna galbenii din pungă.

Singurul care nu trăsese era Othon, ultimul pe lista arcaşilor şi care, după succesul lui Mildar, nu prea mai avea mari şanse de reuşită.

Dar Othon zâmbi şi toţi care-l zăriră în acel moment pricepură că tânărul nu se gândea nici o clipă la un eşec.

Numai ochi şi urechi, Frantz şi Hermann urmăreau cu sufletul la gură rezultatul întrecerii, punându-şi toată nădejdea în tânărul lor camarad.

Ei nu aveau, firește, o pungă de aur pe care să i-o arunce la picioare, cum făcuse contele de Ravenstein, dar se apropiară de Othon şi-i strânseră mâna.

— Gândeşte-te la prestigiul arcaşilor din Kolonia, îi ziseră, deşi nu credem că ai prea mari şanse.

— Ba am, răspunse Othon, dând din cap cu hotărâre. Tot ce vă rog e să smulgeţi săgeata lui Mildar din ţintă, căci am de gând să trag exact în acelaşi loc.

Frantz şi Hermann se priviră unul pe altul încrezători.

Othon le făcuse această promisiune cu atâta linişte şi încredere în glas, cu atâta sânge rece, încât acum, după cuvintele lui, nu se mai îndoiau că tânărul arcaş îşi va respecta făgăduiala.

Dar, pentru că mulţimea era nerăbdătoare şi începuse să murmure, cei doi făcură un semn că vroiau să vorbească şi liniştea se restabili.

Atunci, Hermann, întorcându-se către podiumul unde se afla prinţul de Cleves, ridică glasul şi anunţă ceea ce le spusese Othon.

Propunerea acestuia li se păru tuturor atât de uluitoare, încât fu acceptată imediat. Mildar, la rândul său,

zâmbi neîncrezător, arătând în felul acesta că nu e cu putinţă aşa ceva.

Othon îşi scoase pălăria de arcaş şi o puse jos, apoi lăsă din mână arcul şi săgeţile şi merse cu pas încet şi măsurat să vadă lovitura lui Mildar. Săgeata era înfiptă exact în mijlocul ţintei. Venit în urma lui Othon, Mildar o smulse din punctul negru.

Franz şi Hermann voiră să-şi urmeze tovarăşul, dar acesta îi întoarse din drum cu un gest al mâinii.

Othon culese atunci o floare de câmp, o vârî în gaura făcută în ţintă de săgeata lui Mildar, astfel că în mijlocul punctului negru se zărea acum şi un altul, alb. După ce făcu toate acestea, tânărul arcaş se întoarse la locul lui, cu aceeaşi linişte şi încredere în forţele sale, încredinţat că dacă ar fi pierdut rămăşagul n-avea să supere pe nimeni şi că nici nu era un motiv să se ruşineze cu asta.

Ajuns la punctul hotărât, aşteptă să se facă linişte şi fiecare să-şi îndrepte atenţia asupra ţintei. Apoi, când se făcu tăcere, îşi luă arcul şi scoase, fără să stea prea mult pe gânduri, o săgeată din tolbă. Un ochi mai ager ar fi observat că în fracţiunea aceea de secundă Othon avusese timp suficient pentru a şi-o alege pe cea mai potrivită. Dădu apoi din cap şi-şi flutură pletele blonde, care-i acopereau obrajii, şi, liniştit şi surâzător precum Apollo, puse săgeata pe coardă, o ridică la înălţimea ochiului, trase de coardă până ce mâna dreaptă îi atinse umărul, rămase o clipă nemişcat ca o stană de piatră, după care săgeata fu auzită vâjâind şi zbură din arc mai repede ca vântul. Punctul alb din mijlocul ţintei dispăruse.

Othon se ţinuse de cuvânt : săgeata lui trecuse prin gaura făcută de cea a lui Mildar. Un strigăt de uimire străbătu mulţimea agitată. Fusese, într-adevăr, o minune dumnezeiască.

Othon se întoarse către prinţul de Cleves şi-l salută cu supunere.

Prinţesa roşi de plăcere, în timp ce contele de Ravenstein era încruntat şi furios.

Atunci, prinţul de Cleves se ridică de la locul său şi spuse că din clipa aceea întrecerea avea doi învingători şi că, prin urmare, trebuiau făcute două daruri : primul era pălăria împodobită de prinţesă, fiica sa, celălalt chiar lanţul de aur pe care îl purta el însuşi la gât. Dar, cum ar fi fost normal ca să existe, totuşi, un singur învingător şi să se ştie cine era cel mai bun dintre cei doi, ceru ca fiecare adversar să mai propună câte o probă, pe care celălalt să o accepte neîntârziat.

Othon şi Mildar primiră propunerea prinţului şi spuseră că ar fi făcut-o chiar ei, dacă acesta nu le-ar fi luat-o înainte, iar mulţimea spectatorilor aplaudă zgomotos, bucuroasă că întrecerea se prelungeşte, şi îi mulţumi prinţului pentru bunătatea lui.

Cel dintâi care avea dreptul să propună o nouă încercare fu Mildar.

Acesta se duse pe ţărmul apei, tăie două crengi de salcie, înfipse una în pământ, trase şi o doborî cu săgeata.

Othon făcu la fel cu cealaltă şi o nimeri şi el. Urma acum proba propusă de el.

Alese două săgeţi din tolbă, puse una pe coarda arcului şi o ţinu pe cealaltă în mână, o trase pe prima drept în sus şi, când săgeata se întorcea pe pământ în zbor aproape vertical, o frânse în două cu o altă lovitură.

Mulţimea izbucni în urale, iar Mildar declară că n-a încercat niciodată o asemenea lovitură şi că, prin urmare, nici nu cutează să probeze.

Prin urmare, se recunoscu învins şi îşi invită adversarul să aleagă între pălăria brodată de prinţesa Elena şi lanţul de aur al prinţului Adolf de Cleves.

Othon zâmbi şi se apropie de prinţesă, în faţa căreia îngenunche în strigătele şi ovaţiile mulţimii.

VI

Când se ridică, având pe cap pălăria împodobită cu perle, chipul îi era îmbujorat de emoţie şi fericire. Buclele blonde ale Elenei aproape că le atinseseră pe ale lui şi îşi simţiseră unul altuia răsuflarea caldă. Othon era pentru prima oară în viaţă atât de aproape de o femeie.

Veşmintele verzi de arcaş îi şedeau atât de bine pe trupul înalt şi musculos, ochii îi străluceau atât de tare de bucuria primei izbânzi dobândită prin propria-i iscusinţă, era atât de mândru şi de frumos, încât prinţul de Cleves gândi în clipa aceea că un astfel de om i-ar fi putut fi de trebuinţă.

Şi atunci, întorcându-se către. tânărul care se pregătea să coboare treptele podiumului, îi zise :

— Mai stai o clipă, arcaşule, căci nădăjduiesc să nu ne despărţim atât de curând.

— La porunca înălţimii voastre, răspunse tânărul.

— Cum te numeşti ?

— Othon.

— De vreme ce ai venit la întrecerea organizată de mine, înseamnă că ai auzit lucruri bune despre acest concurs. Poate că ştii, de asemenea, că slujitorii şi curte-

nii mei sunt pe deplin încredinţaţi de bunătatea mea. Spune-mi, eşti în slujba cuiva ?

— Sunt liber ca pasărea cerului, înălţimea voastră, răspunse Othon.

— În acest caz, nu ai vrea să intri în slujba mea ?

— Ce obligaţii voi avea în cazul că accept ? întrebă tânărul arcaş.

— Desigur că aceste obligaţii îţi vor conveni, ca om şi luptător : sunt obligaţiile oricărui arcaş.

Othon zâmbi într-un fel destul de enigmatic, desigur, pentru cei ce nu vedeau în el decât un arcaş iscusit şi ar fi dat, fără îndoială, un răspuns potrivit naşterii şi rangului său. Dar văzu, în clipa aceea, privirea Elenei aţintită asupră-i cu atâta bunătate, încât cuvintele îi îngheţară pe buze.

În acelaşi timp, fiica prinţului îşi împreună palmele în semn de rugăciune şi îl privi în ochi.

Othon simţi aşadar cum mândria i se stinge sub această rază de dragoste şi, întorcându-se spre prinţ, spuse :

— Primesc.

Un zâmbet de fericire se ivi pe chipul Elenei.

— Ei bine, aşa să rămână precum ai zis : de astăzi eşti în slujba mea, urmă prinţul de Cleves. Uite această pungă cu galbeni. Ia-o şi să o consideri drept prima plată pentru serviciile tale.

— Vă mulţumesc din suflet, înălţimea voastră, spuse Othon, dar nu pot primi aceşti bani. Mai am încă ceva din banii luaţi de acasă. Când îi voi termina pe aceştia, voi cere înălţimii voastre plata pentru slujba mea. Dar, dacă înălţimea voastră vrea să-mi asculte o dorinţă, v-aş ruga altceva.

— Ce ? întrebă prinţul.

— Să primiţi în slujba înălţimii voastre, împreună cu

mine, şi pe tânărul pe care-l vedeţi rezemat în arc, pe nume Hermann, spuse Othon. E un bun tovarăş şi n-aş vrea să mă despart de el.

— Ei bine, zise prinţul, fă-i şi lui propunerea pe care ţi-am făcut-o eu ţie şi, dacă primeşte, dă-i această pungă pe care ai refuzat-o. Poate că mândria lui este mai mică decât a ta şi o va primi.

Othon se înclină în faţa prinţului, coborî treptele şi merse la Hermann pentru a-i transmite propunerea stăpânului său şi a-i da punga cu galbeni.

Herman le primi pe amândouă : pe una cu bucurie, pe cealaltă cu recunoştinţă. După aceasta, merseră împreună să-şi ia locul în suita prinţului.

La plecare, prinţul de Cleves nu mai oferi braţul fiicei sale, căci contele de Ravenstein ceruse această cinste şi tatăl tinerei prinţese i-o acordase.

Strălucitorul alai făcu câţiva paşi pe jos până la locul unde se aflau caiii. Valetul care-l păzea pe cel al prinţesei Elena lipsea, rătăcit în mulţimea de spectatori curioşi.

Othon îi remarcă lipsa şi, uitând că ar fi putut să-şi dea în vileag obârşia, se oferi să-l înlocuiască. Se ştie că orice tânăr de neam ales e îndreptăţit să ajute o doamnă, atunci când pajul sau scutierul ei nu este prezent.

— Îmi pare, tinere, zise contele de Ravenstein, împingându-l cu braţul, că biruinţa de astăzi te-a făcut să-ţi uiţi obârşia. Să ştii că bunăvoinţa pe care o arăţi nu-ţi scuză făloşenia.

Othon simţi cum sângele îi inundă obrajii într-o fracţiune de secundă, ca şi când o văpaie de foc i-ar fi trecut prin faţă, dar nu spuse şi nu făcu nimic, pentru că-şi dădu seama că la cel mai mic gest ar fi fost pierdut.

Se îndrepărtă de tânăra prinţesă fără un cuvânt.

Aceasta îi mulţumi din ochi.

Între sufletele lor tinere, abia îmbobocite, exista o înţelegere atât de perfectă şi o pornire atât de sinceră către iubire, încât păreau făcuţi unul pentru altul.

Un valet aducea de căpăstru calul pajului dispărut în mulţime.

Prinţul văzu scena cu contele de Ravenstein, văzu calul şi-i văzu şi pe Othon şi Hermann venind în urmă.

— Othon, ştii să călăreşti ? îl întrebă pe tânărul arcaş.

— Da, înălţimea voastră, răspunse Othon zâmbind.

— Dacă-i aşa, îţi îngădui să iei calul pajului acela. N-ar fi drept ca învingătorul de azi să meargă pe jos.

Othon făcu un semn de mulţumire şi de supunere.

Se apropie de cal, sări în şa fără să atingă scara, cu o asemenea uşurinţă încât se vedea de la o poştă că obişnuinţa aceasta îi venea din moşi-strămoşi. Ca şi gestul de curtoazie de mai-nainte, felul cum sări în şa îi trăda obârşia nobilă.

Alaiul prinţului îşi urmă drumul către castel.

Ajuns la poarta principală, lui Othon îi atrase atenţia blazonul pe care erau sculptate şi pictate însemnele de noblеţe ale casei de Cleves : o lebădă de argint pe o mare verde.

Îşi aminti că această lebădă se lega de o veche tradiţie a familiei de Cleves, despre care auzise, în copilărie, o mulţime de istorisiri.

Deasupra porţii era un balcon masiv şi grosolan cioplit, numit balconul prinţesei Beatrix. Între acesta şi poartă se afla o sculptură de pe la începutul secolului al treisprezecelea, înfăţişînd un cavaler călărind într-o barcă trasă de o lebădă. În sfârşit, acest chip heraldic se găsea reprodus peste tot, chiar şi pe clădirile de curând construite în incinţa castelului.

Restul zilei trecu în mari serbări organizate de prinţul Adolf de Cleves.

Othon s-a aflat aproape tot timpul în centrul atenţiei generale. Şi, alături de ospăţul dat de prinţ pentru localnici şi musafiri, tovarăşii lui Othon dădură şi ei unul în cinstea tânărului învingător.

Singurul care nu participă la această petrecere fu Mildar.

A doua zi, Othon primi uniforma de arcaş, armele şi însemnele casei de Cleves. Tunica, în faţa căreia stătu o vreme şi o privi descumpănit, o tunică soldăţească bine ajustată, era totuşi un strai de om simplu. Gândul la Elena îl făcu să treacă însă şi peste asta. Îşi dezbrăcă deci hainele făcute la Kolonia şi le îmbrăcă pe cele aduse de slujitor.

Tot în acea dimineaţă îşi începu şi slujba. I se repartiză un sector de pază în turnuri şi galerii.

Când îi veni rândul să-l schimbe pe cel dinaintea sa, văzu că sectorul său este pe terasa din faţa ferestrelor castelului .

Othon mulţumi în gând cerului pentru acest noroc.

Nădăjduia că în zilele cu soare, când prinţesa avea să apară la fereastră, putea să o vadă şi să-i vorbească.

Iată că aşteptarea n-avea să-i fie zadarnică.

Pe terasa castelului apărură Elena, tatăl său, prinţul de Cleves şi contele de Ravenstein. Cei trei vorbeau şi priveau către tânărul arcaş.

Othon avu impresia că vorbesc chiar despre el.

Şi adevărul e că asta şi făceau.

Prinţul Adolf de Cleves îl întrebă pe conte dacă-i plăcea înfăţişarea noului său arcaş, la care Ravenstein răspunse că, după toate legile, omeneşti şi divine, tânărul arcaş greşea purtându-şi părul lung precum nobilii, când cei de starea lui aveau datoria să fie tunşi.

Elena vru să ia apărarea pletelor blonde şi buclate ale tânărului arcaş, dar prinţul Adolf de Cleves găsi ob-

servaţia celuilalt dreaptă şi spuse că nu e bine ca un om de rând să profite de avantajele pe care le dă un titlu de noblețe. Ceilalţi arcaşi, mai adăugă prinţul, ar avea tot dreptul să ceară şi ei să poată purta părul lung, dacă ar vedea că Othon a căpătat acest privilegiu.

Deşi văzu că se vorbeşte pe seama lui, lui Othon nici nu-i trecu prin cap că tocmai părul său e pricina discuţiei aprinse dintre cei trei nobili.

Păşind înainte şi înapoi pe terasa castelului, trecea prin faţa ferestrelor celei pe care o iubea acum din tot sufletul şi privirea lui scormonitoare încerca să pătrundă înăuntru.

Pieptul îi era plin de simţămintele calde ale iubirii, apoi se înnegura, amintindu-şi de nenorocirea în care se afla şi gândul răzbunării îi întuneca raţiunea, aidoma unui şarpe veninos încolăcit pe arborele înflorit al dragostei. Amintirea mâniei părinteşti se strecura ca un nor între viitorul său şi soarele abia născut al iubirii.

Când îşi termină slujba pe ziua aceea şi coborî din turn, văzu că este aşteptat de bărbierul castelului.

— Contele mi-a poruncit să-ţi tund pletele, îi spuse acesta.

Othon îl rugă să mai spună o dată ceea ce vroia de la el, căci gândurile de fericire îi stăruiau în cap şi amintirea planurilor de viitor pe care şi le făcuse doar cu câteva clipe în urmă nu-i dădea pace. Când auzi ce i se cere, nu-i veni să creadă că propunerea se referea la el, dar îşi spuse că nu avea încotro şi că trebuia să se supună poruncii.

Pentru stăpânul castelului, prinţul de Cleves, Othon nu era altceva decât un arcaş, un simplu oştean, mai îndemânatic decât alţii, e drept, dar măiestria în meşteşugul armelor nu-l putea înnobila. Şi, firește, dacă nu era nobil, nu avea dreptul să poarte părul lung.

Era, deci, în situaţia de a alege : ori accepta să fie tuns, ori trebuia să plece de la castel.

Atât de mare era, pe vremurile acelea, cinstea de a purta părul lung, încât Othon se zbătea într-o mare dilemă. Îşi spunea că presigiul său şi al familiei sale nu putea suporta o asemenea ocară. De altfel, dacă ar fi acceptat să fie tuns, în ochii Elenei ar fi devenit, într-adevăr, un oştean de rând şi asta l-ar fi durut mai tare decât despărţirea de ea.

Chiar în clipele în care îşi făcea toate aceste gânduri, prinţul ieşi din castel la braţul fiicei sale şi se îndreptară împreună spre tânărul arcaş.

Othon veni în întâmpinarea lor şi prinţul, văzând că acesta vrea să-i vorbească, se opri.

— Înălţimea voastră, începu tânărul, iertaţi-mi îndrăzneala de a vă pune o astfel de întrebare : e adevărat că aţi dat poruncă să mi se taie părul ?

— E adevărat, răspunse prinţul mirat, dar de ce mă întrebi ?

— Pentru că, dacă vă amintiţi, nu mi-aţi vorbit niciodată de asta atunci când mi-aţi propus să rămân în corpul de arcaşi al castelului de Cleves.

— Nu ţi-am vorbit, e drept, zise prinţul, fiindcă nu m-am gândit că-ţi vei purta părul aşa cum nu s-ar cuveni unui om de starea ta. Eşti de neam nobil, cumva, ca să ai dreptul să te porţi asemeni unui cavaler sau baron ?

— Totuşi, ripostă tânărul, fără a răspunde la ultima întrebare, dacă aş fi ştiut că-mi veţi cere să-mi tai plete, poate că n-aş fi primit slujba pe care mi-aţi oferit-o, cu toată dorinţa mea de a intra în serviciul dumneavoastră.

— Mai e încă vreme să te răzgândeşti, tinere, răspunse prinţul, căruia începuse să i se pară ciudată o astfel de împotrivire. Ia seama, însă, căci asta nu-ţi va servi

prea mult : orice senior pe pământurile căruia vei trece va avea dreptul să-ţi pretindă acelaşi lucru pe care ţi-l pretind eu acum, şi asta fără a te întreba dacă vrei sau nu.

— Pentru oricare altul în locul înălţimii voastre, nobile prinţ, răspunse Othon zâmbind dispreţuitor (ceea ce îl uimi pe senior şi o înspăimântă pe Elena), ar fi lesne de poruncit, dar greu de îndeplinit. Sunt arcaş şi port, precum vedeţi, urmă el cu mâna pe toba cu săgeţi, viaţa a doisprezece oameni la cingătoare.

— Porţile castelului sunt deschise, pleci sau rămâi, asta tu o hotărăşti. Porunca pe care ţi-am dat-o rămâne, însă, neschimbată. Eşti liber să faci cum vrei. Acum ştii care sunt condiţiile în care te angajez şi n-ai să te poţi plânge vreodată că nu ţi le-am făcut cunoscute.

— Hotărârea mea e luată, seniore, răspunse Othon, plecându-se cu respect, dar demn, pe un ton care dovedea fără putinţă de tăgadă că e decis.

— Aşadar, pleci ? îl întrebă prinţul.

Othon deschise gura să răspundă, dar înainte de a rosti cuvintele ce aveau să-l despartă pentru totdeauna de Elena, aruncă o ultimă privire către prinţesă.

O lacrimă tremura sub bărbia fetei.

Othon o zări şi ceva îi zvâcni în piept.

— Pleci, dar ? întrebă a doua oară prinţul, mirat că trebuia să aştepte atâta timp răspunsul arcaşului.

— Nu, înălţimea ta, rămân, zise Othon.

— Prea bine, se bucură prinţul, sunt mulţumit văzându-te că judeci înţelept.

Zicând aceasta, îşi urmă drumul împreună cu fiica sa.

Elena nu spuse nimic, dar îl privi pe Othon cu atâta recunoştinţă, încât acesta, când prinţul şi fiica sa se depărtară, se întoarse vesel spre bărbierul ce aştepta cu sculele pregtăite.

— Haide, meştere, îl îndemnă Othon, fă-ţi datoria.

Și, trăgându-l după sine în cea dintâi încăpere care le ieși în cale pe coridorul castelului, se așeză pe un scaun și se pregăti să fie tuns. Bărbierul își începu treaba fără să înțeleagă nimic din tot ce se petrecuse sub ochii lui.

Tăiatul pletelor lui Othon nu ținu mai mult decât durează de obicei pentru alții. În câteva clipe, lespezile de piatră fură acoperite cu buclele blonde care, puțin mai devreme, se ondulau pe creștetul, fruntea și tâmplele tânărului arcaș.

Bărbierul plecă. Rămas singur, Othon privi cu părere de rău cârlionții mătăsoși, cu care îi plăcea atât de mult mamei sale să se joace pe când el era copil, și sentimentul acesta nu și-l putea înfrânge, oricât de mult ar fi ținut la prințesa Elena. Deodată, i se păru că aude dinspre intrare un zgomot ușor de pași.

Ciuli urechea și recunoscu pasul ușor al celei pe care începuse s-o iubească.

În momentul acela, deși acceptase să i se taie părul numai și numai de dragul ei, îi fu rușine să se arate în fața iubitei cu pletele ciopârțite și se ascunse iute într-o nișă acoperită cu o perdea groasă.

Într-adevăr, în cameră intră Elena.

Prințesa păși încet, ca și când ar fi căutat ceva sau pe cineva.

După ce făcu câțiva pași, privirea ei se opri pe dușumea. În acea clipă, se uită în jur și, văzând că este singură, se opri, ascultă cu atenție și, încredințându-se că nu este nimeni prin preajmă, se aplecă, luă o șuviță din părul tânărului arcaș, o ascunse la piept și fugi. În tot timpul acesta nu trecu nimeni prin apropiere.

În spatele perdelei, Othon îngenunchiase cu buzele întredeschise și palmele împreunate ca pentru rugăciune.

Cam la vreo două ceasuri după această întâmpiare, când nimeni nu se aştepta la aşa ceva, contele de Ravenstein porunci însoţitorilor şi suitei să pregătească toate cele necesare pentru drum, căci a doua zi dimineaţa aveau să părăsească castelul de Cleves.

Toţi se mirară la auzul acestei veşti neaşteptate. Dar, în aceeaşi seară, se răspândi zvonul printre slujitorii prinţului că, silită de tatăl ei să răspundă cererii de căsătorie făcută de conte, tânăra prinţesă spusese că ar vrea mai curând să se călugărească, decât să ajungă vreodată soţia contelui de Ravenstein. Ofensat de moarte, nobilul musafir dăduse poruncă de plecare.

VII

Cam la o săptămână după evenimentele povestite până aici, în clipa în care prinţul de Cleves se ridica de la masa de prânz, i se dădu de veste că un trimis al contelui de Ravenstein sosise la castel şi adusese cu sine provocarea stăpânului său.

Prinţul se întoarse către Elena cu o expresie în care se împleteau duioşia, dar şi mâhnirea.

Fata se înroşi la faţă şi îşi plecă ochii. Apoi, după ce se scurse un minut în care tăcură amândoi, prinţul porunci ca mesagerul contelui să fie introdus în salon.

Omul intră.

Era un tânăr nobil învesmântat în culorile contelui şi cu blazonul acestuia pe armă. Trimisul îl salută cu respect pe prinţ, după care, pe un ton mândru şi răspicat, spuse că sarcina sa e de a transmite acestuia provocarea la luptă a stăpânului său, contele de Ravenstein. Acesta declara, fără să explice pricina acestei duşmănii, că se va răzbuna împotriva prinţului Adolf de Cleves oriunde l-ar întâlni, fie singur, fie în mulţime, înarmat sau nu, ziua sau noaptea, la munte sau la şes.

Prinţul ascultă această provocare cu un aer liniştit, după care se ridică şi luă de pe jilţul unde fusese pusă

o mantie de catifea căptușită cu blană de hermină, pe care o puse pe umerii mesagerului. Își scoase apoi de la gât lanțul de aur și-l prinse la gâtul trimisului.

— Vestea pe care mi-ai dat-o mă bucură din cale-afară, spuse prințul și-l însoți pe tânărul nobil până la poarta castelului.

Plecând, mesagerul contelui spuse tuturor că prințul de Cleves îi primise provocarea la război așa cum ai primi o invitație la bal.

În realitate, totuși, sub masca acesta de liniște, prințul era cuprins de o mare îngrijorare.

Era la vârsta la care armura de oțel apasă prea greu umerii războinicului. În plus, nu avea nici fiu sau nepot căruia să-i încredințeze sarcina de a-i ține locul. Iar prietenii, în vremurile acelea tulburi, când alianțele se încheiau și se desfăceau cu mare ușurință și fiecare era îngrijorat pentru propria lui viață, nu-l puteau ajuta nici ei.

Trimise răvașe în toate părțile, la vechii tovarăși și aliați, cu rugămintea de a i se expedia ajutoare. Apoi se grăbi să poruncească repararea stricăciunilor castelului, întărirea turnurilor și începu să strângă merinde.

La rândul său, contele de Ravenstein făcu pregătiri de război cât îi îngăduiră cele câteva zile până la declanșarea atacului.

Astfel, nu mult timp de la primirea provocării la luptă, și mai înainte ca aliații prințului să-i poată veni în ajutor, din cel mai înalt turn al castelului de Cleves se auzi strigătul care chema la arme.

Cel care dădu alarmă fu Othon, aflat de strajă pe ziduri, care zărise la orizont, în apropiere de Nimegue, un nor de praf în mijlocul căruia sclipeau armele, așa cum scânteile sclipesc în fum.

Deşi nu se aştepta la un atac atât de grabnic, prinţul era de-acum pregătit pentru luptă.

Porunci de îndată să se închidă porţile, să se coboare stăvilarele şi le strigă oştenilor să urce pe metereze. Elena coborî în capela contesei Beatrix şi începu să se roage lui Dumnezeu pentru izbândă.

Când armata contelui de Ravenstein era la o jumătate de leghe depărtare de castel, acelaşi mesager care adusese cu câteva zile în urmă provocarea la luptă din partea stăpânului său, ieşi dintre rânduri urmat de uñ trâmbiţaş şi se apropie de zidurile fortăreţei.

Ajungând împreună aici, trâmbiţaşul scoase trei sunete ascuţite şi tânărul războinic dădu de veste următoarele : provocarea contelui se adresa fie prinţului de Cleves, fie oricui ar fi vrut să lupte în locul acestuia, drept pentru care stăpânul său, contele, avea să se înfăţişeze trei zile la rând pe câmpia din faţa castelului, pentru a-l înfrunta pe potrivnicul său din fortăreaţă. În cazul în care prinţul sau cel ce avea să-l reprezinte nu se va înfăţişa după cele trei zile, avea să se declanşeze atacul general asupra castelului. După ce spuse toate acestea trimisul contelui se apropie de porţi şi fixă cu pumnalul în lemnul canatului mănuşa stăpânului său.

Drept răspuns, prinţul îşi aruncă propria mănuşă peste zid, în faţa solului. După care, cum orele erau înaintate, începură şi unii şi alţii să-şi pregătească armele şi să-şi ocupe posturile de luptă.

Conştient că primejdia este cât se poate de aproape. Othon nu-şi putu înfrânge totuşi dorinţa de a o întâlni pe prinţesa Elena. Coborî, deci, de la postul său şi străbătu încăperile castelului prin care forfoteau arcaşii şi slujitorii, cautând-o prin coridoare şi odăi.

Întâlnirile lor de până atunci fuseseră întâmplătoare, dar pline de farmec. Deşi nu ştia că Othon o văzuse ri-

dicând de jos bucla aceea blondă din părul său, prinţesa îi zâmbea uneori, iar de roşit, roşea întotdeauna. Alteori căuta pricini de vorbă şi schimbau câteva cuvinte, de cele mai multe ori lipsite de sens. După acele întâmplări, în sufletul tânărului arcaş era sărbătoare şi, după ce se despărţeau, alegea un colţ întunecat de odaie, de obicei în cele mai retrase şi singuratice încăperi, şi rememora cuvintele iubitei sale. Închizând ochii, îi revedea cu emoţie chipul îmbujorat de fericire.

De astă-dată, însă, căutările sale fură zadarnice. Degeaba scormoni cu privirea prin odăi şi coridoare, căci prinţesa parcă intrase în pământ.

Zicându-şi că poate se retrăsese în capela castelului ca să se roage, se îndreptă într-acolo.

Dar capela era goală.

În acest caz, nu putea fi decât în vechea capelă a prinţesei Beatrix. Lăcaşul acesta de rugăciune era însă ceva mai departe şi nu-l folosea aproape nimeni, nici stăpânii castelului şi nici slugile.

Othon stătu o clipă pe gânduri, întrebându-se dacă să meargă într-acolo sau nu. Totuşi, împrejurările erau atât de grave, încât îşi spuse că aceasta l-ar scuza în faţa prinţesei şi păşi hotărât înspre capelă. Acolo trebuie să fie , îi trecu prin cap pe când se apropia de lăcaş. Ajuns în faţa uşii o deschise, trase de-o parte perdeaua ce masca intrarea şi o zări pe Elena îngenunchiată în altar.

Tânărul arcaş pătrundea aici pentru întâia oară.

Capela era întunecoasă şi te îndemna la reculegere. Lumina zilei pătrundea înăuntru prin vitraliile colorate de la ferestre, creând o atmosferă în care te simţeai mai aproape de Dumnezeu decât oriunde.

O candelă mică atârna deasupra altarului, pe care se aflau sculptate însemnele castelului, vechea emblemă ce înfăţişa un cavaler tras de o lebădă.

Dar aici, chipul cavalerului era înconjurat de o aureolă strălucitoare şi, pe cei doi stâlpi ce încadrau emblema, se aflau atârnate, de o parte şi de alta, o spadă cu mânerul şi teaca de aur şi un fildeş uriaş încrustat cu perle şi rubine. Sus de tot, deasupra scenei cu lebăda şi cavalerul, aşa precum se obişnuieşte şi azi în multe locuri din Germania, se aflau un scut şi o cască de luptă, identice cu cele de pe emblema sculptată. Lucrul acesta era uşor de constatat, căci pe piatră, ca şi pe oţel, se repeta acelaşi blazon, în aur : o cruce încoronată cu spini pe un munte verde.

Spada, fildeşul, casca şi scutul erau, fără îndoială, ale cavalerului cu lebăda, iar acesta părea a fi un participant la vechile cruciade.

Othon se apropie pe nesimţite de fata îngenunchiată. Ea se ruga în şoaptă în faţa cavalerului sculptat ca şi cum ar fi făcut-o în faţa lui Cristos sau a unui martir. Prinţesa avea în mână un şirag de mătănii de abanos încrustate cu sidef, la capătul căruia atârna un clopoţel din care nu ieşea nici un sunet.

Othon atinse din nebăgare de seamă un jilţ şi fata, auzind zgomotul, se întoarse spre noul venit. Departe de a părea mirată că fusese găsită aici, îl privi pe tânărul arcaş cu un zâmbet trist, dar plin de o nespusă blândeţe.

— Vezi, zise ea, fiecare din noi făptuieşte după cum îi e fiinţa şi sufletul dăruite de Dumnezeu. Tatăl meu se pregăteşte de luptă, eu mă rog. Dumneata nădăjduieşti să izbândeşti cu spada, eu prin lacrimi şi rugăciune.

— Şi care este sfântul căruia i te rogi ? o întrebă Othon, împins de curiozitatea trezită în el la vederea chipului acela reprodus în piatră. E oare Sfântul Mihail sau Sfântul Gheorghe ? Spune-mi, rogu-te, numele lui, pentru că vreau să mă rog şi eu aceluiaşi sfânt.

— Nu, nu e nici unul, nici altul, răspunse prinţesa,

e Rudolf de Alost, iar sculptorul a greşit făcându-i aureolă. I se cuvenea cununa, căci a fost un martir.

— Totuşi, urmă Othon, i te rogi ca şi când ar fi aşezat în dreapta lui Dumnezeu. Ce poţi nădăjdui de la el ?

— O minune precum cea pe care a făcut-o pentru strămoşii mei într-o împrejurare asemănătoare. Dar vai, mătăniile contesei Beatrix nu spun astăzi nimic, iar clinchetul clopoţelului fermecat nu-l va trezi pentru a doua oară pe Rudolf din binecuvântatul său mormânt.

— Nu te pot sfătui în nici un fel şi nici nu-ţi pot da vreo speranţă, îi răspunse Othon, căci nu ştiu despre ce vorbeşti.

— Nu cunoşti povestea familiei noastre ? se miră prinţesa Elena.

— Nu cunosc decât ce văd cu ochii mei : cavalerul care străbate Rinul în barca trasă de lebădă a salvat-o, fără îndoială, pe prinţesa Beatrix dintr-o mare primejdie, nu-i aşa ?

— Da, a salvat-o dintr-o primejdie asemănătoare cu cea în care ne aflăm acum. De asta mă rog lui. Îţi voi povesti, cu alt prilej, totul, de-a fir a păr, zise Elena şi se ridică să plece.

— De ce nu acum ? o întrebă Othon, făcând o mişcare uşoară şi încercând s-o oprească. Momentul şi locul sunt prielnice pentru a asculta o legendă războinică legată de o minune cerească.

— Stai, atunci, aici şi ascultă, răspunse prinţesa, care părea că nu dorise decât acest prilej pentru a rămâne singură cu tânărul arcaş.

Othon făcu un semn cu mâna, vrând să dea de înţeles că deosebirea de rang nu-i permite să urmeze sfatul fecioarei, dar aceasta se prefăcu a nu vede gestul şi rămase cu ochii la altar.

— Ştii, începu ea, că Godefroy de Bouillon era unchiul prinţesei Beatrix de Cleves, bunica noastră.

— Ştiu asta, zise Othon şi se plecă în semn de respect faţă de familia stăpânului său.

— Ceea ce nu ştii, continuă prinţesa, e că prinţul Robert de Cleves, care era căsătorit cu sora eroului din Brabant, a hotărât să-şi urmeze cumnatul în cruciade şi, în ciuda rugăminţilor fiicei sale Beatrix, a început să facă pregătirile pentru îndeplinirea acestei sfinte hotărâri.

Cucernicul şi înţeleptul Godefroy vru la început să-l facă să renunţe, căci, plecând spre Sfântul Mormânt, Robert o lăsa singură şi fără nici un sprijin pe unica lui fiică, în vârstă de abia paisprezece ani.

Dar nimic nu l-ar fi putut împiedica pe bătrânul oştean să-şi ducă la îndeplinire dorinţa şi, ori de câte ori era sfătuit să renunţe, răspundea cu deviza cusută deja pe steag : „Facă-se voia Domnului !“

Godefroy de Bouillon urma să treacă pe la Cleves să-şi ia cumnatul cu sine.

Itinerariul cruciadei străbătea Germania şi Ungaria, deci, abătându-se pe la Cleves, nu făcea un ocol prea mare ; în plus, Godefroy dorea să-şi ia rămas bun de la nepoata sa, Beatrix.

Zis şi făcut : îşi lăsă dar armata, alcătuită din zece mii de călăreţi şi şaptezeci de mii de pedestraşi, sub comanda fraţilor săi Eustaţiu şi Beaudoin, ajutaţi de amicul său Rudolf de Alost, şi coborî Rinul de la Kolonia la Cleves.

Godefroy de Bouillon n-o mai văzuse pe Beatrix de şase ani.

În tot acest timp, fata crescuse şi se făcuse frumoasă. Despre frumuseţea ei se vorbea pretutindeni. Mai târziu avea să devină o femeie atât de desăvârşită, încât şi azi,

când vrei să evoci acest dar hărăzit femeii, prin partea locului se spune : frumoasă ca prinţesa Beatrix.

Godefroy încercă din nou să-l convingă pe cumnatul său să renunţe la plecare şi să rămână lângă fiică-sa.

Dar totul fu zadarnic, căci prinţul luase toate măsurile ca să-l poată însoţi la luptă pe viitorul suveran al Ierusalimului.

Unul dintre scutieri, pe nume Gerard, cunoscut prin puterea şi curajul său şi în care stăpânul castelului avea deplină încredere, a fost ales de către acesta să se îngrijească de tânăra prinţesă şi a primit în acest scop puteri depline de tutore, ca şi împuterniciri să administreze domeniul. Godefroy, care nu a văzut cu ochi buni toate acestea şi mai ales drepturile cu care fusese investit Gerard, i-a lăsat în dar nepoatei sale şiragul de mătănii pe care Elena le avea în mână în momentul în care Othon intrase în capelă.

Mătăniile fuseseră aduse de la Sfântul Mormânt de însuşi pustnicul Petru, care vizitase mormântul Mântuitorului şi primise binecuvântarea prelatului ce făcea de pază acolo.

Pustnicul Petru i le dăruise mai apoi lui Godefroy de Bouillon ca pe un talisman sfânt de care erau legate nenumărate minuni şi acesta o încredinţă pe nepoată-sa că, dacă va fi vreodată în primejdie, să ia mătăniile, să spună rugăciunea cu inima curată şi iubitoare şi atunci el va auzi, oriunde se va afla, clinchetul clopoţelului.

Beatrix primi cu recunoştinţă preţiosul dar, a cărui putere miraculoasă n-o cunoştea decât ea, tatăl şi unchiul ei şi ceru prinţului îngăduinţa să poruncească ridicarea unei capele în care să-l adăpostească, pe fundul unui scrin de marmură.

Nu mai e nevoie să spunem că rugămintea i-a fost îndeplinită.

Cruciaţii plecară.

O inscripţie ce se poate vedea la poarta castelului şi despre care se zice că a fost săpată în piatră de însuşi Godefroy de Bouillon, arată că toate acestea s-au petrecut la 3 septembrie, în anul Domnului 1096.

Armatele cruciate trecură în linişte şi fără primejdii prin Germania şi Ungaria, coborâră apoi în imperiul bizantin şi, după ce se opriră pentru un timp la Constantinopol, trecură în Bithynia. Ţinta lor era Niceea şi nu avură nevoie de călăuze, pentru că drumul le era întovărăşit de osemintele celor două armate care trecuseră pe acolo înaintea lor, conduse una de pustnicul Petru, cealaltă de Gauthier cel Sărac.

În sfârşit, se apropiară de Niceea.

Amănuntele acestui asediu sunt cunoscute.

La al treilea asalt, prinţul Robert de Cleves fu ucis. Vestea aceasta ajunse la urechile prinţesei Beatrix abia după şase luni de la eveniment. Tânăra prinţesă îmbrăcă veşmânt cernit.

Cruciaţii îşi urmară drumul către miazăzi, trecând prin asemenea suferinţe încât, de fiecare dată când zăreau în depătare vreun oraş, se întrebau dacă nu cumva e cetatea Ierusalimului, ţinta finală a expediţiei lor.

Căldura devenise atât de insuportabilă, încât câinii de vânătoare mureau în zgardă, iar şoimii se prăbuşeau de pe crengile arborilor.

Se spune că la o singură oprire au murit cinci sute de oşteni doar din pricina setei pe care n-aveau unde să şi-o potolească.

Dumnezeu îi odihneşte şi acum la sânul său.

În lungul şi chinuitorul marş către Ierusalim, amintirea casei şi a celor dragi revenea adesea în sufletul cruciaţilor, făcându-le suferinţa insuportabilă.

După moartea lui Robert de Cleves, Godefroy se gândea tot mai mult la biata orfană, prinţesa Beatrix.

Despre frumuseţea şi cuminţenia ei, conducătorul creştin vorbea cel mai adesea cu tânărul său prieten Rudolf de Alost.

Rămas singura ei rudă de sânge, Godefroy de Bouillon nădăjduia că, dacă expediţia avea să se termine cu bine şi Sfântul Mormânt va fi eliberat, Beatrix şi Rudolf de Alost îşi vor uni destinele şi vor trăi de-a pururea fericiţi. De altfel, îi vorbise atât de mult şi de frumos despre tânăra prinţesă prietenului său Rudolf, încât acesta se îndrăgostise de ea. Iar din clipa în care bătrânul războinic îi dăruise tovarăşului său de arme un portret al nepoatei sale, acesta nu era fericit dacă trecea o zi fără să fie pomenit numele prinţesei.

Armata cruciată ajunse înaintea zidurilor Antiohiei.

După un asediu de şase luni, oraşul fu cucerit. La orizont se ridica însă o altă ameninţare, care, împreună cu extenuarea drumului prin deşert şi setea pe care n-aveau unde şi-o astâmpăra, începu să rărească rândurile creştinilor : foamea.

Iată de ce nu stătură prea mult în Antiohia, la care visaseră îndelung şi pe care-o cuceriseră cu mari sacrificii şi suferinţe.

Ierusalimul devenise pentru ei nu numai o ţintă sfântă, ci şi un mijloc de salvare, căci lipsa proviziilor devenea tot mai vizibilă.

Ieşind din Antiohia, cruciaţii cântară psalmul : „Domnul să se scoale dintre morţi şi duşmanii lui să se risipească“. O pornire către Ierusalim, pe care, după alte chinuri prin pustie, îl zăriră ridicându-se pe înălţimile Emmaus.

Din nouă sute de mii, câţi plecaseră, nu mai erau acum decât patruzeci de mii.

A doua zi începu lupta.

Cruciaţii dădură trei asalturi şi toate trei se sfârşiră fără nici un rezultat.

Al patrulea ţinea de trei zile când, în sfârşit, vineri, 15 iulie 1099, în ziua şi ceasul la care Cristos fusese răstignit, doi comandanţi cruciaţi ajunseră pe meterezele cetăţii sfinte.

Din doi, unul se prăbuşi, iar celălalt rămase în viaţă.

Cel rămas în viaţă fu Godefroy de Bouillon, cel căzut Rudolf de Alost, logodnicul prinţesei Beatrix.

Godefroy se arătă din cale afară de nenorocit când i se aduse vestea morţii lui Rudolf.

Fiind cel mai viteaz şi mai chibzuit dintre toţi comandanţii oştirii cruciate, Godefroy fu ales rege al Ierusalimului.

Trecură câteva luni de la aceasta. La întoarcerea dintr-o expediţie împotriva sultanului din Damasc, emirul din Cezareea veni la Ierusalim şi-i aduse în dar fructe din Palestina.

Godefroy luă un măr de cedru şi-l mâncă.

După patru zile, la 18 iulie 1100, muri după unsprezece luni de domnie şi patru ani de la plecarea din Europa.

În ultimele clipe ceru celor din jur să fie înmormântat lângă prietenul său Rudolf de Alost şi această ultimă dorinţă îi fu împlinită întocmai.

VIII

Ştirile din Orient veneau unele după altele la Cleves şi toate avură darul s-o îndurereze pe tânăra prinţesă. Astfel află, rând pe rând, de moartea tatălui său, de cea a lui Rudolf de Alost, logodnicul ei, după care durerea îi spori la aflarea veştii morţii unchiului ei, Godefroy de Bouillon. Ceva se rupsese parcă în inima ei şi nu-şi află liniştea cu nici un preţ.

Cel mai puţin o durea moartea lui Rudolf, pe care nu-l cunoscuse şi despre care nu ştia prea multe. Celelalte două pierderi, însă, o lăsaseră de două ori orfană, căci pierzându-l pe Godefroy, Beatrix avu senzaţia că pierde un tată adevărat.

O nouă nenorocire se adaugă celor de până acum : în cei cinci ani ce se scurseseră de la plecarea prinţului de Cleves şi până la moartea lui Godefroy de Bouillon, Beatrix se făcuse cu mult mai frumoasă. Avea nouăsprezece ani şi era considerată fata cea mai fermecătoare din partea aceea de ţară. Tot atunci, prinţesa băgă de seamă privirile de îndrăgostit pe care i le arunca scutierul pus de tatăl său să-i poarte de grijă.

Cât timp ştia că mai există cineva din familia fetei

care să o poată apăra, Gerard își zăvorâ sentimentele în adâncul inimii.

Dar, imediat ce află că Beatrix nu este altceva decât o biată orfană, singură pe lume, scutierul se decise să-i declare toată dragostea sa.

Beatrix îi primi declarația așa cum ar fi primit-o, pe vremea aceea, orice fată de prinț. Înainte de a căpăta un răspuns definitiv, Gerard îi spuse prințesei că-i acordă un an și o zi pentru doliu, după care va trebui să-l accepte ca soț.

În el avusese loc o schimbare ciudată : slujitorul îi vorbea stăpânei de la egal la egal, ba chiar îndrăznea să-i poruncească.

Beatrix era singură și neajutorată în fața hotărârii bărbatului de a-și duce planul până la capăt. Nici unul dintre oameni n-ar fi putut s-o ajute. Așa încât fu nevoită să se încreadă în puterea lui Dumnezeu și Dumnezeu îi trimise, dacă nu o speranță, măcar resemnarea.

În aceeași zi, Gerard porunci să fie închise porțile castelului și dublă străjile de pe metereze, de teamă ca nu cumva prințesa să poată scăpa cu fuga.

Ne amintim că Beatrix clădise capela pentru a avea unde să adăpostească mătăniile primite în dar de la unchiul ei.

Dacă Godefroy ar mai fi trăit, primejdia căsătoriei forțate nu s-ar fi ivit niciodată, căci inima plină de devotament a bătrânului oștean l-ar fi făcut să-i sară prințesei în ajutor de oriunde ar fi fost, de peste munți și mări, de peste pustiuri și ghețuri veșnice. Dar el era mort și, de fiecare dată când prințesa se ruga, clopoțelul suna, dar sărmana fată nu mai nădăjduia că-i va mai sări cineva în ajutor.

Trecură zile, luni, până când se împlini anul.

Gerard fusese de neînduplecat. Nimeni nu reușise

să pătrundă în castel fără voia lui, astfel că în afară nu se știa mai nimic despre soarta prințesei de Cleves.

De altfel, în anii aceia, toată floarea nobilimii germane se afla în răsărit, alături de cruciați. Dintre cei rămași, unul sau doi poate i-ar fi sărit în ajutor tinerei prințese, căci pe malurile Rinului erau cunoscute prea bine puterea și curajul lui Gerard. Iată, deci, motivele pentru care nu se ivi nici o rază de speranță în tot acel an de restriște ce se scurse de la propunerea scutierului devenit stăpân la Cleves.

Suntem în ultima zi acordată prințesei.

Ca de obicei, la ora aceea, Beatrix își sfârșea rugăciunea. Cerul era curat și albastru, iar soarele poleia totul, îndemnând parcă întreaga fire să alunge gândurile negre și să fie fericită. Ieșind în balcon, prințeasa își îndreptă privirea spre țărmul fluviului, în direcția în care, cu ani în urmă, plecaseră tatăl și unchiul ei.

Acolo, unde de obicei nu se zărea nimic, i se păru că vede ivindu-se un punct mișcător, dar, din pricina depărtării, nu putu să deslușească despre ce era vorba. Totuși, zărind punctul acela, avu convingerea că e cineva care îi va veni în ajutor, la fel precum speră toți cei reajutorați și loviți de soartă. Nu știa de ce, dar inima îi spunea că punctul acela mișcător, care începea încet-încet să-și limpezească contururile, avea să o scape din situația nenorocită în care se afla.

Prințesa își încordă atât de mult atenția, încât obosi repede și lacrimi mari de durere și speranță îi porniră din colțurile ochilor.

Era din ce în ce mai clar : pe undele Rinului se ivise o barcă, ce se apropia de țărm cu fiecare clipă. Apoi, văzu că luntrea era trasă de o lebădă și în ea se afla un cavaler în picioare la proră, cu privirile ațintite către castel, după cum și prințesa privea spre barcă. La pupă, Bea-

trix zări un cal de luptă îmbrăcat de sus și până jos în zale de oțel, care sclipeau de-ți luau ochii.

Pe măsură ce barca se apropia, toate amănuntele acestea deveneau din ce în ce mai clare. Lanțul cu care era legată lebăda era în întregime din aur. Cavalerul, înarmat până-n dinți, își pusese coiful și scutul alături. Acum se putea lesne vedea că este tânăr, între douăzeci și cinci și douăzeci și opt de ani, că avea chipul ars de soarele Orientului, dar părul blond și cârlionțat dovedea că provine din părțile apusene ale Europei. Beatrix era atât de concentrată asupra celor pe care le vedea, încât nu băgă de seamă cum pe zidurile castelului numărul oștenilor spori brusc. Aceștia urmăreau ca și ea apropierea tânărului cavaler, pentru că acum era evident că ținta călătoriei lui era castelul de Cleves. Ajuns la țărm, cavalerul își puse coiful de luptă pe cap, luă scutul în mâna stângă, sări pe mal, trase calul de căpăstru și-l ajută să ajungă și el pe pământ, urcă apoi în șa și, făcând un semn cu mâna lebedei, începu să urce poteca spre castel. În vremea aceasta, lebăda își urmă drumul în susul fluviului, trăgând barca după ea.

Ajuns la cincizeci de pași de poarta principală a castelului, cavalerul scoase cornul din fildeș pe care-l purta la cingătoare și, ducându-l la gură, dădu drumul la trei sunete puternice și prelungi. Când pe ziduri se făcu liniște deplină , tânărul luptător strigă cu glas de tunet :

— Eu, soldat al cerului și nobil al pământului, îți poruncesc ție, Gerard, stăpân vremelnic al acestui castel, în numele legilor divine și al celor pământești să renunți la pretențiile tale la mâna prințesei Beatrix, pe care o ții închisă spre ocara numelui și a rangului ei. Îți poruncesc să părăsești chiar acum acest castel în care ai intrat ca slujitor și-n care cutezi să poruncești ca stăpân. Împotriva acestei nelegiuiri te voi lovi fără milă cu

lancea şi spada, cu securea şi pumnalul şi voi dovedi că nu eşti altceva decât un uzurpator şi un nemernic. Aşa să-mi ajute Dumnezeu şi Prea-Sfînta Notre-Dame din Mont-Carmel ! Iată, dar, îţi arunc mănuşa şi te provoc la luptă.

Spunând acestea, cavalerul îşi scoase mănuşa şi o aruncă spre castel. Pe unul dintre degetele sale luci diamantul pe care l-am văzut purtat de prinţul Adolf de Cleves şi care valora cam jumătate din averea acestuia.

Gerard era un bărbat viteaz, astfel încât în scurt timp se văzu deschizându-se poarta castelului.

Se ivi dinăuntru un paj care luă mănuşa tânărului cavaler şi, în urma acestuia apăru scutierul, învеşmântat în armură de luptă şi călare pe un cal înzăuat şi pregătit de atac.

Cei doi potrivnici nu schimbară nici un cuvînt.

Cavalerul necunoscut îşi trase viziera. Gerard făcu la fel.

Ambii luptători se dădură înapoi, căutându-şi fiecare un loc cât mai favorabil, îşi ridicară lăncile şi, dând pinteni cailor, se năpustiră unul asupra celuilalt.

Precum am mai spus, Gerard era considerat drept unul dintre cei mai vânjoşi şi mai viteji luptători din partea acea a Germaniei.

Platoşa sa fusese lucrată de armurierul cel mai priceput din Kolonia.

Vârful lăncii sale purta şi acum urmele de sânge în care fusese înmuiat, sânge de taur ucis de câini, ceea ce-i dădea luptătorului mari speranţe în izbândă. Cu toate acestea, lancea lui Gerard se frânsese ca şi când ar fi fost de sticlă în armura cavalerului necunoscut, în vreme ce lancea acestuia străpunse dintr-o lovitură scutul, platoşa şi inima duşmanului său.

Gerard căzu de pe cal fără a avea timp să spună

nici un cuvânt, fără să se căiască pentru răul făcut, ca și când ar fi fost lovit de trăsnet.

Învingătorul se întoarse către Beatrix, care căzuse în genunchi și se ruga lui Dumnezeu.

Lupta fusese atât de scurtă și uimirea tuturor atât de mare, încât tovarășii de arme ai lui Gerard, văzând cât de repede căzuse acesta ucis, nu avură vreme să se gândească să închidă poarta castelului. Cavalerul intră deci fără a fi oprit de nimeni, descălecă, își legă calul de stâlpul din ogradă și făcu vreo câțiva pași către ușa pentru oaspeți.

Pe când urca treptele scării de marmură, în pragul ușii celei mari se ivi însăși prințesa, care venea în întâmpinarea salvatorului ei.

— Castelul acesta e de-acum al dumitale, cavalere, zise ea, căci dumneata l-ai recucerit. Din această clipă ești stăpânul lui și cu cât vei rămâne mai mult timp aici, cu atât mai mare va fi recunoștința mea.

— Doamna mea, îi răspunse cavalerul, nu mie trebuie să-mi mulțumești, ci lui Dumnezeu, pentru că El m-a trimis să-ți vin în ajutor. Castelul acesta este căminul strămoșilor dumitale de aproape șase veacuri și-ți doresc ca încă zece veacuri de acum înainte să-l stăpânească urmașii acestei stirpe.

Beatrix roși, căci ea era ultima moștenitoare a familiei de Cleves. Cavalerul primi, totuși, să rămână o vreme la castel.

Era un bărbat tânăr și frumos.

Trecură astfel trei luni și cei doi tineri băgară de seamă că sentimentele ce-i uneau erau mai profunde decât o simplă prietenie sau recunoștință.

Cavalerul îi declară dragostea sa și, cum părea că provine dintr-un neam nobil, deși nu i se cunoșteau nici titlurile, nici averea, Beatrix îi oferi mâna ei. În clipa

în care se hotărî la aceasta, îi spuse că e bogată pentru amândoi și fericită să facă ceva pentru acela care o salvase de rușine și dezonoare. Împreună cu mâna ei îi oferi și domeniul de Cleves, pe care-l stăpânise cu curaj și înțelepciune tatăl ei, și oferta aceasta fu neașteptată pentru tânărul cavaler.

Fericitul logodnic căzu la picioarele prințesei, care-l rugă să se ridice.

— Iartă-mă, nobilă fecioară, zise cavalerul, și îngăduie-mi să-ți vorbesc.

— Vorbește, încuviință Beatrix. Te ascult. Sunt pregătită să mă supun dorințelor tale încă înainte ca ele să fie rostite, pentru că de-acum ești stăpânul și domnul meu.

— Poate, începu cavalerul, îți va părea ciudat, fără îndoială, că, primind o propunere atât de generoasă de la dumneata, n-o pot accepta decât cu o condiție.

— Condiția e acceptată, zise Beatrix. Spune-mi acum, care e ea ?

— Să nu mă întrebi niciodată care îmi e numele, nici de unde vin și nici de unde am aflat de primejdia ce te amenință. Pentru că, iubindu-te atât de mult cum te iubesc, nu voi avea puterea să-i ascund nimic și, după ce vei afla totul, nu voi mai putea rămâne alături de dumneata și ne vom despărți pentru totdeauna. Acesta este legământul pe care l-am făcut cu puterea ce m-a călăuzit prin munți, peste câmpii și pe mări în lunga călătorie ce am făcut-o până aici.

— Ce-mi pasă mie de numele pe care-l porți ? Ce-mi pasă de unde vii ? Ce-mi pasă cine e acela care ți-a spus că sînt în primejdie ? Viitorul e mai important decît trecutul. Numele dumitale va fi Cavalerul Lebedei. Vii dintr-un ținut binecuvântat și ești trimisul lui Dumnezeu.

De ce aş avea nevoie să ştiu mai multe ? Iată mâna mea.

Cavalerul îi sărută mâna cu recunoştinţă.

După o lună, preotul îi unea în aceeaşi capelă în care Beatrix, de teama celeilalte căsătorii, se rugase Domnului cu lacrimi în ochi un an şi o zi. Cerul le binecuvântă unirea.

În cei trei ani ce urmară, Beatrix îl ferici pe cavaler cu trei fii pe care-i botezară Robert, Godefroy şi Rudolf Trecură apoi alţi trei ani în cea mai desăvârşită înţelegere şi pace, cum rar se poate întâlni printre muritori.

— Mamă, zise într-o zi micul Robert, intrând în salonul castelului, cum îl cheamă pe tatăl meu ?

— De ce mă întrebi ? se miră la rândul ei tânăra mamă, tresărind.

— Pentru că m-a întrebat şi pe mine fiul baronului d'Asperen.

— Tatăl tău se numeşte Cavalerul Lebedei, răspunse Beatrix, şi nu are alt nume.

Copilul se mulţumi cu acest răspuns şi plecă să se joace cu cei de vârsta lui.

Mai trecu un an. Dragostea ce-i unise pe cei doi soţi până atunci se transformă într-o înţelegere ce vesteşte de obicei comuniunea sufletească deplină la care se ajunge după ani buni de convieţuire.

— Mamă, spuse într-o zi micul Godefroy, de unde a venit tatăl meu în ziua aceea când a apărut în barca trasă de lebădă ?

— De ce vrei să ştii lucrul acesta ? îl întrebă la rândul ei, oftând, Beatrix.

— M-a întrebat fiul contelui de Megen.

— Venea dintr-o ţară îndepărtată şi necunoscută, răspunse femeia. Asta e tot ce ştiu.

Acest răspuns îi fu de ajuns copilului, care se în-

toarse la tovarăşii de joacă şi alergară împreună pe ţărmul Rinului cu nevinovăţia şi nepăsarea vârstei lor.

Mai trecu astfel încă un an, răstimp în care cavalerul o surprinse adesea pe Beatrix visătoare şi neliniştită.

Totuşi, se prefăcu că nu-i ia în seamă tristeţea, în schimb îşi spori faţă de ea mângâierile şi grija.

— Mamă, întrebă într-o zi micul Rudolf, când te-a salvat din mâinile scutierului nerecunoscător, cine i-a spus tatălui meu că te aflai în primejdie ?

— De ce mă întrebi ? răspunse Beatrix plângând.

— Fiul margrafului de Gorkum m-a întrebat şi pe mine.

— Dumnezeu l-a trimis, spuse mama. Dumnezeu care le vede pe toate şi-şi trimite îngerii în ajutorul celor năpăstuiţi.

Copilul plecă înapoi fără să mai întrebe nimic.

Fusese obişnuit să vadă în Dumnezeu un al doilea tată şi răspunsul mamei sale îi păru liniştitor.

Prinţesa Beatrix înţelegea, însă, lucrurile altfel.

Ea îşi spunea adesea că cea mai de preţ comoară a unui copil e numele tatălui său.

Iar copiii ei nu aveau un nume.

În viitor, întrebările pe care i le puseseră ei acum vor fi puse negreşit şi de alţii, iar ea nu va putea să dea aceleaşi răspunsuri.

Căzu deci pradă unei mâhniri adânci şi pustiitoare şi hotărî ca, orice s-ar întâmpla, să-i smulgă bărbatului ei taina pe care promisese să nu i-o pretindă niciodată.

Cavalerul îşi dădu seama că tristeţea soţiei sale era legată de venirea sa la Cleves. Şi în sufletul său se duse o luptă crâncenă între iubirea faţă de ea şi dorinţa de a rămâne împreună.

Văzând-o atât de nefericită, fusese gata în câteva

rânduri să-i spună totul, dar de fiecare dată îl oprise teama că această spovedanie ar fi fost urmată de o despărţire veşnică.

În sfîrşit, într-o zi, Beatrix nu mai putu răbda, îl căută pe soţul său prin castel şi, când îl găsi, îi căzu în genunchi şi-l rugă, în numele copiilor, să-i spună cine era, de unde venea şi cine-l trimisese.

Cavalerul păli. Se clătină o clipă ca sub atingerea morţii, îşi sărută soţia pe frunte şi spuse :

— Trebuia să se întâmple şi asta o dată şi o dată ! Fii liniştită, căci astă-seară îţi voi povesti totul.

IX

În amurg, către orele şase, cavalerul şi Beatrix ieşiră împreună în balconul castelului.

Beatrix avea privirea goală, mută de durere. El era nespus de trist.

Rămaseră amândoi tăcuţi un timp. Priveau, fără să ştie de ce, către ţărmul Rinului, de unde el se ivise cu ani în urmă, în ziua luptei cu Gerard. O ceaţă aurie stăruia peste fluviu şi avură impresia că punctul acela mişcător apare din nou pe undele înspumate.

Prinţesa tresări. Cavalerul oftă din adâncul sufletului.

Aceeaşi vedenie, care le lovea sufletul în acelaşi timp, îi făcu să-şi vorbească din ochi şi într-o clipă privirile li se întâlniră.

Ochii lui erau umezi şi dezvăluiau o durere atât de profundă, încât Beatrix nu-l putu privi prea mult timp şi-i căzu la picioare.

— O, nu, nu, dragul meu, îl imploră ea, nici un cuvânt despre ceea ce trebuie plătit atât de scump. Uită ce ţi-am cerut şi, dacă nu laşi copiilor noştri nici un nume, ei vor fi la fel de viteji ca tatăl lor şi îşi vor face singuri unul.

— Ascultă-mă, Beatrix, spuse cavalerul, toate acestea au fost orânduite de bunul Dumnezeu şi, dacă El a crezut că este bine ca tu să-mi ceri ceea ce mi-ai cerut, înseamnă că El vrea ca totul între noi să ia sfârşit. Am petrecut lângă tine nouă ani, nouă ani fericiţi pe care doar cerul ni-i putea da. O asemenea fericire nimeni n-a putut-o avea pe pământ. Mulţumeşte-i lui Dumnezeu pentru tot ce ne-a dăruit şi ascultă ce am să-ţi spun.

— Nici un cuvânt! Nici un cuvânt! strigă Beatrix. Nici un cuvânt, rogu-te'!

Cavalerul întinse mâna şi arătă către punctul mişcător ce se ivise în zare, iar Beatrix recunoscu în el barca trasă de lebădă în care venise soţul ei.

— Vezi bine că totul e zadarnic, zise el. Ascultă, deci, ceea ce ai vrut de mult să afli, pentru că, de vreme ce m-ai întrebat, va trebui să-ţi răspund.

Într-un hohot de plâns, Beatrix îşi lăsă capul pe genunchii cavalerului.

Acesta o privi cu o mare tristeţe şi cu o dragoste nesfârşită, după care îi cuprinse umerii în palme.

— Sunt, începu să povestească, tovarăşul de arme al tatălui tău, Robert de Cleves, şi prietenul unchiului tău, Godefroy de Bouillon. Sunt contele Rudolf de Alost, mort în asediul Ierusalimului.

Beatrix dădu un ţipăt puternic, ridică fruntea palidă de pe genunchii săi şi-l aţinti pe cavaler cu o privire rătăcită şi plină de groază.

Vru să spună ceva, dar glasul ei nu putu să rostească decât câteva sunete dezarticulate, ca şi când ar fi bâiguit prin somn.

— Da, iată cine sunt, urmă cavalerul. Acesta e cutremurătorul meu secret. Am fost plecat, deci, în lumea de dincolo, lumea lui Dumnezeu. Şi El a făptuit minu-

ñea aceasta, aşa cum a făcut cu fiica lui Iair şi fratele Magdalenei. Iată adevărul.

— Ah, Doamne ! strigă Beatrix în genunchi. Ceea ce spui nu poate fi adevărat.

— Oare nu crezi într-o minune făcută de Domnul, Beatrix ? o întrebă cavalerul.

— Eşti, într-adevăr, Rudolf de Alost ? murmură prinţesa cu o durere imensă în glas.

— El însuşi. Ştii bine că Godefroy mi-a lăsat mie şi celor doi fraţi ai săi comanda armatei în ziua în care a pornit spre Cleves pentru a-l întâlni pe tatăl tău. Când s-a întors, era atât de fermecat de frageda ta frumuseţe, încât tot drumul nu ne-a vorbit despre nimic altceva decât despre tine. Iar dacă Godefroy te iubea ca şi când ai fi fost copilul lui, află că faţă de mine avea aceleaşi simţăminte. Aşa că, îndată ce te-a văzut, n-a mai avut decât un singur gând : să ne unească pentru totdeauna. Aveam pe atunci doar douăzeci de ani şi un suflet curat ca al unei fecioare. După cum mi te-a descris, inima mea s-a aprins după tine şi nu peste mult timp te iubeam ca şi când ne-am fi cunoscut de-o viaţă. Toate cele petrecute între mine şi el erau atât de armonioase, încât de la o vreme nu mă mai striga pe nume, ci-mi spunea „fiule“ . . . Când a fost să moară tatăl tău, l-am plâns ca şi când ar fi fost propriul meu părinte. Murind, mi-a dat binecuvântarea lui şi mi-a repetat că toate vor rămâne aşa cum îmi făgăduise. Încă de pe atunci mă gândeam la tine ca la o soţie iubitoare. Chipul tău, cunoscut doar din descrieri, dar viu în gândul meu, înflorea printre cele mai duioase amintiri ale mele. Numele tău era prezent în toate rugăciunile mele către Cel de sus. Şi am ajuns în faţa Ierusalimului. Trei asalturi ale noastre au fost respinse de necredincioşi. Ultimul, cel de-al patrulea, a ţinut două zile şi jumătate. La orice am fi putut

renunța, nu însă la Cetatea Sfântă, pe care trebuia s-o cucerim cu orice preț. Godefroy a decis să atacăm încă o dată. Fiecare dintre noi a luat comanda unei coloane de oșteni. Eu eram în frunte. Am ridicat, Godefroy și cu mine, câte o scară de asalt și am proptit-o de ziduri. Am urcat alături. În fine, am ajuns pe metereze. Am ridicat brațul să mă prind de o crestătură din zid, dar în aceeași clipă am zărit sclipind o lance, am simțit o durere ascuțită în trup și un fior de gheață m-a străbătut din cap până-n picioare.

Am rostit numele tău și am căzut pe spate fără să mai văd și fără să mai simt nimic : murisem. Nu știu cât am dormit somnul morții. Îmi amintesc că la un moment dat am simțit o mână zgâlțâindu-mă de umăr. Mi-am zis că a sosit ziua lui Iosaphat. Un deget mi-a atins ploapele și am deschis ochii. Mă găseam culcat într-un mormânt a cărui lespede se ridica singură și în fața mea, la picioare, se afla un bărbat în care l-am recunoscut pe Godefroy, cu toate că purta o mantie de purpură pe umeri, o coroană pe cap și o aureolă în jurul frunții.

Godefroy s-a aplecat spre mine, mi-a suflat peste gură și eu am simțit că-mi recapăt viața și sănătatea. Totuși, lanțuri de fier mă țineau parcă legat de mormânt. Eram încă prizonierul morții. Am vrut să spun ceva, dar buzele mi se mișcau fără ca să pot rosti un cuvânt.

— Trezește-te, Rudolf, căci Dumnezeu o voiește, zise Godefroy, și ascultă ce vreau să-ți spun.

Am făcut atunci o sforțare supraomenească, în care au răbufnit toate puterile născânde ale noii mele vieți, și am rostit numele tău.

— Despre ea vroiam să-ți vorbesc, fiule, mi-a spus Godefroy.

— Dar . . ., îl întrerupse Beatrix, era mort și Godefroy ?

— Da, răspunse Rúdolf, și iată cum s-au petrecut lucrurile : Godefroy a murit otrăvit și a cerut, înainte de moarte, ca trupul său să se odihnească lângă al meu. Dorința i-a fost îndeplinită și a fost înmormântat în veșmintele regale. Minunea e alta : pe lângă mantia de purpură și diademă, Dumnezeu i-a dăruit o aureolă de sfânt.

Godefroy mi-a povestit toate acestea, care se întâmplaseră după moartea mea, lucruri pe care, fără îndoială, eu n-aș fi avut de unde să le știu.

— Și Beatrix ? l-am întrebat la rândul meu.

— Tocmai la ea vroiam să ajung, mi-a răspuns el. Dormeam, ca și tine, în mormânt, așteptând clipa judecății, când mi s-a părut că încet-încet mă trezeam la viață ca și cum m-aș fi trezit dintr-un somn adânc. Primul simț care s-a deșteptat în mine a fost auzul. Aveam senzația că aud clinchetul unui clopoțel și, pe măsură ce îmi reveneau simțurile, sunetul acesta devenea tot mai clar. Am recunoscut nu peste mult timp clinchetul clopoțelului pe care i-l dăruisem nepoatei mele, prințesa Beatrix. Mi-am amintit atunci de puterile miraculoase ale mătăniilor pustnicului Petru. Beatrix era în primejdie și Domnul voise ca sunetul clopoțelului sfânt să pătrundă în mormântul meu și să mă smulgă din ghearele morții.

Am deschis ochii : era noapte. O spaimă necunoscută a pus stăpânire pe mine. Cum nu știam ce se întâmplase și cât timp am stat sub pământ, am crezut că fusesem înmormântat de viu. Dar în aceeași clipă un miros de tămâie a îmbălsămat cavoul. Am auzit cîntece divine. Doi îngeri dădeau la o parte lespedea de pe mormântul meu. Tot atunci s-a petrecut și miraculoasa apariție : pe un tron de nori, alături de mama sa cea sfântă, s-a ivit

Isus Cristos. Am vrut să-i cad în genunchi dinainte, dar n-am putut să fac nici o mişcare.

Totuşi, am simţit cum mi se dezleagă limba şi am strigat cât am putut de tare :

— Doamne, binecuvântat să-ţi fie numele !

Iar El a deschis gura şi cuvintele lui, blânde ca un cântec de leagăn, au ajuns până la mine.

— Godefroy, nobilul şi cucernicul meu slujitor, oare nu auzi nimic ? m-a întrebat El.

— Vai, Isuse, am răspuns, aud sunetul clopoţelului sfânt care mă vesteşte că aceea al cărui tată e mort pentru slava ta, al cărui logodnic e mort pentru slava ta, al cărei unchi e mort pentru slava ta, se află în mare primejdie în aceste clipe şi n-are alt sprijin decât pe Tine.

— Ei, bine, spune-mi, dar, ce pot face pentru liniştea ta ? a zis Cristos. Sunt Dumnezeul dreptăţii. Spune, şi ceea ce-mi vei cere, aceea vei avea.

— O, Doamne Isus Cristos ! am strigat eu. Nu-ţi cer nimic pentru mine, căci pentru mine ai făcut mai mult decât pentru oricare altul. M-ai ales să fiu conducătorul cruciadei şi să scap de la pieire Oraşul Sfînt. Mi-ai dat coroană de aur acolo unde tu ai purtat cunună de spini şi ai făcut să pot muri în numele Tău. N-am nimic să-ţi cer pentru mine, Doamne Isus Cristos, mai ales acum cînd ochii mei au contemplat divinitatea Ta, prin moarte. Aş îndrăzni, în schimb, Doamne, să te rog pentru altcineva.

— Nu ţi-am spus că-ţi voi îndeplini orice dorinţă ? De vreme ce ai crezut în cuvântul meu cât ai trăit, te vei îndoi de el după moarte ?

— Ei, bine, Doamne, i-am răspuns, Tu, care citeşti cel mai adânc în inima omenească, ştii cu câtă părere de rău am simţit cum mi se scurge viaţa din trup. Vreme

de patru ani am avut o speranţă ce-mi încălzea inima : să-l unesc pe cel pe care-l iubeam ca pe un fiu cu cea la care am ţinut ca la o fiică. Crunta moarte i-a despărţit, spre mâhnirea mea adâncă. Rudolf de Alost a murit pentru Tine. Ei bine, Doamne, redă-i zilele pe care ar fi putut să le trăiască şi îngăduie-i să vină în ajutorul logodnicei lui pe care o ameninţă o mare primejdie şi, după sunetul clopoţelului ce nu mai conteneşte, îmi dau seama că se roagă neîncetat.

— Fie aşa precum voieşti, a încuviinţat Cristos. Rudolf de Alost să se scoale din morţi şi să pornească în ajutorul logodnicei sale. Îi încuviinţez reîncarnarea până când soţia sa va afla cine este, de unde vine şi cine l-a trimis. Aceste trei adevăruri vor fi pentru el semnalul că-l chem înapoi în mormânt.

— O, Doamne-Dumnezeule, am strigat pentru a doua oară, numele Tău să fie binecuvîntat în veacul veacurilor !

După ce am strigat aceste cuvinte, un nor s-a ivit între mine şi El şi totul a pierit ca şi cînd nici n-ar fi fost.

Atunci, m-am ridicat din mormânt şi am venit la mormântul tău, fiule. Ţi-am pus mâna pe umăr şi te-am trezit din morţi. Ţi-am atins cu degetul pleoapele ca să-ţi redau graiul şi viaţa. Şi acum, Rudolf de Alost, ridică-te, căci voinţa lui Cristos e să porneşti în ajutorul prinţesei Beatrix şi să rămâi lângă ei până în ziua în care vei fi întrebat cine eşti, de unde vii şi cine te-a trimis.

. . . Imediat ce Godefroy a rostit aceste cuvinte, eu, Rudolf de Alost, am simţit cum mi se rup lanţurile ce mă ţineau legat de mormânt.

Am început să mă mişc la fel ca înainte de a primi lovitura de moarte pe zidurile Ierusalimului. Eram îm-

brăcat în armură, aveam armele alături. Doar spada îmi lipsea şi mi-am amintit că o scăpasem din mână în clipa morţii.

Godefroy, văzându-mă gata de plecare, m-a încins cu spada lui de aur, mi-a prins la gât cornul în care sufla în timpul luptei şi mi-a pus în deget inelul pe care-l primise în dar de la împăratul Alexis. Apoi, după ce m-a îmbrăţişat, mi-a spus :

— Frate,simt că Dumnezeu mă cheamă la el. Pune lespedea mormântului peste mine şi, după ce vei fi făcut aceasta, pleacă fără nici o întârziere, căci Beatrix e în mare primejdie.

Zicând toate acestea, se întinse în mormânt, închise ochii şi murmură pentru a treia oară :

— Doamne-Dumnezeule, fie numele Tău binecuvîntat în veacul veacurilor !

M-am aplecat să-l sărut pentru ultima dată, dar adormise întru Domnul.

Am tras apoi peste el lespedea mormântului pe care o atinseseră mâinile îngerilor. Am îngenuncheat în faţa altarului, am rostit rugăciunea şi, fără să mai pierd nici o clipă, am pornit să-ţi vin în ajutor.

Am găsit în curtea bisericii un cal înveşmântat în zale. O lance zdravănă era sprijinită de zid. Nu m-am îndoit nici o clipă că fuseseră puse acolo pentru mine.

Am luat lancea, am sărit în şa şi, zicându-mi că Dumnezeu îmi va călăuzi paşii, am luat mâinile de pe frâu şi am lăsat calului toată libertatea de a mă purta.

Am străbătut Siria, Capadocia, Turcia, Tracia, Dalmaţia, Italia şi Germania. În sfârşit, după un an şi o zi de drum, am ajuns pe ţărmul Rinului.

Aici am găsit o barcă trasă de o lebădă cu un lanţ de aur. Am urcat în barcă şi am ajuns astfel în faţa castelului. Restul întâmplărilor îl cunoşti.

— Vai, strigă Beatrix, iată lebăda şi barca oprindu-se în acelaşi loc unde s-au oprit şi atunci ! De astă-dată, nenorocita de mine, ele vin să te ia. Rudolf, soţul meu, iartă-mă !

— N-am nimic să-ţi iert, Beatrix, zise el şi o sărută pe frunte. Anii s-au scurs. Mă cheamă Domnul la el. Să-i mulţumim pentru cei nouă ani de fericire pe care ni i-a dăruit şi să-i cerem o convieţuire la fel de minunată atunci când ne vom întâlni în paradis.

Şi, zicând acestea, îi chemă în juru-i pe cei trei copii ce se jucau în curtea castelului. Ei veniră în fugă.

Îl sărută întâi pe Robert, cel mai mare, îi dădu scutul şi spada şi-l numi urmaşul lui. Îl sărută apoi pe Godefroy, al doilea, îi dădu cornul şi-i lăsă drept moştenire comitatul de Louen. În sfîrşit, îl sărută pe Rudolf şi-i dădu inelul şi comitatul de Messe. Apoi, după ce o îmbrăţişă pe Beatrix pentru ultima oară, îi porunci să nu-l însoţească şi le spuse celor trei fii să fie mereu alături de mama lor, pe care o vedeau acum plângând fără să ştie de ce.

Coborî în curtea castelului, îşi luă calul, străbătu ograda întorcând capul în urmă la fiecare pas, urcă în barcă şi aceasta se puse în mişcare în direcţia de unde venise. În curând, pieri în umbrele nopţii ce începea să întunece orizontul şi dispăru cu totul în neant.

Din ziua aceea şi până în clipa morţii, prinţesa Beatrix ieşea în fiecare zi în balconul castelului, dar niciodată pe ţărmul Rinului nu se mai iviră nici barca, nici lebăda şi nici cavalerul . . .

— Am venit aici pentru a mă ruga lui Rudolf de Alost, urmă Elena, să facă pentru mine o minune ca aceea pe care, în vremuri de grea nenorocire, a făcut-o pentru prinţesa Beatrix.

— Dumnezeu să-ţi ajute ! murmură Othon, încrezător în voinţa Domnului.

X

Contele de Ravenstein își ținu făgăduiala.

Se ivi în zori de ziuă pe câmpia ce despărțea castelul de fluviu, fluturându-și steagul de luptă.

La intrarea în cortul său se aflau atârnate scutul și armele. Toate purtau același blazon, un leu de aur ce urca pe un munte de argint. Din când în când, o trompetă vestea în cele patru colțuri ale zării că Ravenstein e pregătit să-și înfrunte adversarii.

Dar ziua trecu și nici un reprezentant al prințului de Cleves nu răspunse provocării contelui. Căci, după cum am mai spus, prietenii, aliații sau rudele prințului Adolf de Cleves fuseseră anunțați prea târziu sau poate că aveau ale griji, războaie sau pricini mai mărunte, și nu putuseră răspunde chemării tovarășului lor.

Bătrânul războinic se plimba neliniștit pe creasta zidului, Elena se ruga în capela prințesei Beatrix, iar Othon se jura în fața prietenilor săi că va spulbera cu trei săgeți bine țintite blazonul de aur al contelui de Ravenstein.

Hermann dispăruse fără ca nimeni să știe unde se afla. La apelul de dimineață lipsise și nici unul dintre tovarășii de arme nu putu să dea vreo lămurire despre el.

Noaptea coborî fără să aducă vreo schimbare a situaţiei. Asediaţi şi asediatori aşteptau să vadă ce se va întâmpla a doua zi.

Elena nu cuteza să-şi ridice privirea spre tatăl ei. Doar în clipa aceea îşi dădu seama că refuzul ei de a se căsători cu contele de Ravenstein îi adusese pe toţi în situaţia în care se aflau. Refuzul ei fusese atât de prompt şi de neaşteptat, încât acum îi era teamă ca nu cumva prinţul să o întrebe care era motivul împotrivirii.

Ziua următoare se ivi şi aduse cu ea tristeţe şi noi primejdii. Ca şi ieri, trâmbiţa contelui de Ravenstein anunţă peste tot că acesta e pregătit de luptă.

Bătrânul prinţ urca din când în când pe metereze să privească dacă nu apărea la orizont vreunul dintre aliaţii chemaţi în ajutor şi povestea tuturor că în tinereţea sa ar fi fost de ajuns să se afle că un cavaler lupta pentru o cauză atât de nobilă, pentru ca din zece colţuri ale ţării să alerge în ajutorul său toată floarea nobilimii germane.

Elena stătea în capelă încă din zorii zilei.

Othon părea la fel de calm şi de gânditor în mijlocul neliniştii celorlalţi.

Hermann încă nu se ivise.

Noaptea trecu plină de nelinişte şi griji.

Urma ziua a treia.

După aceasta aveau să înceapă asalturile şi căţăratul pe ziduri. Capriciul unei fete de prinţ avea să fie plătit cu zeci şi zeci de vieţi omeneşti.

Când apărură la orizont cele dintâi raze ale soarelui, Elena, care-şi petrecuse noaptea plângând şi rugându-se în capelă, ajunse la concluzia că trebuia să se sacrifice pentru a se putea pune capăt măcelului.

Tocmai străbătea curtea castelului pentru a-l întâlni pe tatăl ei, ce se găsea, precum i se spusese, în sala armelor, când află că la apelul de dimineaţă lipsise şi

Othon. Cei care-i dăduseră vestea credeau că acesta o luase pe urmele lui Hermann şi părăsise castelul pe ascuns.

Aceasta a fost cea de pe urmă lovitură pentru prinţesă.

Nu putea să creadă că Othon putuse să-l părăsească pe tatăl ei şi să fugă, tocmai atunci când fiecare om, şi mai ales unul ca el, conta enorm pentru apărarea castelului. Trădarea lui, de care încă nu-i venea să creadă. putea avea consecinţe imediate şi hotărîtoare pentru soarta ei şi a castelului.

Îl găsi pe tatăl ei înarmându-se pentru luptă.

Bătrânul războinic se încuraja la gândul tinereţii sale plină de fapte de vitejie şi, încrezător în Dumnezeu, nădăjduia că acesta îi va reda puterea anilor de odinioară. Era, deci, hotărât să lupte el însuşi cu contele de Revenstein.

Elena îşi dădu seama imediat ce nenorocire putea aduce o astfel de hotărâre.

Căzu, aşadar, la picioarele tatălui ei şi-i spuse că este gata să accepte cererea în căsătorie a contelui.

Dar, împărtăşindu-i toate acestea, avea atâta durere în glas şi atâtea lacrimi în ochi, încât bătrânul prinţ înţelese că ar fi fost mai bine să moară el însuşi în luptă, decât să-şi vadă singura fiică suferind veşnic aşa cum suferea în clipa aceea.

În momentul în care prinţul o ridică pe Elena şi o strânse la piept, din tabăra contelui de Ravenstein se auzi din nou sunetul de trâmbiţă ce chema la luptă.

Tatăl şi fiica tresăriră amândoi, ca loviţi de aceeaşi mână.

O tăcere de moarte urmă acestui trâmbiţat.

De astă-dată, însă, tăcerea fu scurtă : un muget de corn răspunse chemării.

Prinţul şi Elena tresăriră din nou, dar de astă-dată plini de speranţă : se ivise un apărător.

Urcară împreună în balconul prinţesei Beatrix, încercând să vadă din ce parte le venea acest ajutor neaşteptat şi se dumiriră imediat, căci toate privirile erau îndreptate în aceeaşi direcţie.

Un cavaler înarmat până-n dinţi, cu chipul acoperit de vizieră, cobora Rinul într-o barcă, însoţit de un scutier pregătit, de asemenea, de luptă ca şi stăpânul său.

Calul de război al cavalerului era la prora bărcii, acoperit cu zale. Auzind trâmbiţa din tabăra contelui de Ravenstein, bidiviul scoase un nechezat care se auzi până sus, pe meterezele castelului.

Pe măsură ce se apropiau, se putea vedea pe armele şi platoşa cavalerului semnul lebedei de argint.

Uimită de apariţia lui, Elena nu mai putea scoate nici un cuvânt.

Rudolf de Alost îi auzise, oare, rugăciunea ? Sau Dumnezeu putea să repete minunea pe care o făcuse cu prinţesa Beatrix ?

Orice ar fi fost, barca se apropia mereu de ţărm spre mirarea tuturor.

Ajunse, în sfârşit, la mal, exact în locul în care, cu două veacuri înainte, Rudolf de Alost coborâse din barca sa.

Cavalerul necunoscut sări pe ţărm, calul coborî după el, omul încălecă şi, în vreme ce scutierul rămase să aibă grija ambarcaţiunii, merse în faţa zidurilor castelului şi-şi prezentă omagiile prinţului Adolf de Cleves şi prinţesei Elena. După toate acestea, îndreptându-se către cortul contelui de Ravenstein, bătu puternic cu lancea în scut, în semn că e gata de luptă.

Scutierul contelui îi ieşi în cale şi-i cercetă armele. Cavalerul necunoscut avea lance, spadă la brâu şi o

secure legată de șa. La brâu mai avea prins un pumnal mic.

Scutierul contelui de Ravenstein intră înapoi în cort.

După ce îi salută pentru a doua oară pe cei în ajutorul cărora venise, cavalerul făcu semn unora dintre oamenii prințului să vină cu el și, urmat de aceștia, se apropie cam la o sută de metri de cortul vrăjmașului său și-l așteptă să apară.

Așteptarea, însă, n-avea să fie prea lungă.

Contele era înarmat și îmbrăcat de luptă, așa încât nu mai trebui decât să-și pună coiful pe cap și să iasă din cort pentru a-și înfrunta potrivnicul. Se ivi, deci, imediat și ceru să i se aducă armăsarul.

Când acesta îi fu adus, sări iute în șa și-și cercetă armele cu atâta grabă, încât se văzu clar cât de mult dorea ca totul să se termine cât de curând. Toți cei prezenți își mai dădură seama de trufia și încrederea în sine exagerată ce-l anima pe conte, ceea ce putea să-i fie de rău augur.

Și totuși, oricât era de grăbit, aruncă o privire asupra dușmanului său, ca să poată recunoaște, după însemnele heraldice de pe armele celuilalt, cu cine avea de-a face.

Cavalerul purta pe coif, ca semn distinctiv, o coroană de aur ce amintea de-o frunză de viță, totul lucrat cu cel mai desăvârșit meșteșug, ceea ce dovedea că era prinț sau fiu de prinț.

Urmă o clipă de liniște, în care cei doi luptători își pregătiră armele. În timpul acesta, spectatorii îi mai cercetară o dată cu priviri curioase.

Contele de Ravenstein, la treizeci, treizeci și cinci de ani, era un bărbat în toată puterea vârstei. Călare pe calul său de luptă, un bidiviu vânjos, inspira încredere și optimism tuturor celor ce-i țineau partea.

Se simţea că ar fi greu să-l smulgi din şa, după cum e de greu să smulgi un stejar din rădăcină.

Cavalerul necunoscut, dimpotrivă, atât cât se putea judeca după uşurinţa mişcărilor, era de-abia ieşit din adolescenţă. Oricât ar fi fost de bine încheiată, armura avea rotunjimi şi unduiri de felină. Se simţea, cu alte cuvinte, că sub oţelul elastic se împletesc şi tresaltă muşchi tineri şi vânjoşi. Privitorii îşi mai dădură seama de încă un lucru : că tânărul cavaler necunoscut avea să folosească un alt stil de luptă, mai potrivit vârstei şi agilităţii sale, decât adversarul său de astăzi.

Trâmbiţa contelui sună din nou. Îi răspunse iarăşi cornul cavalerului necunoscut. Prinţul Adolf de Cleves, care, de pe balconul castelului privea lupta ca un arbitru imparţial şi priceput, mânat de amintirile tinereţii, strigă cu glas de tunet :

— Începeţi !

Imediat după aceasta, cei doi adversari se apropiară unul de altul, luându-şi fiecare locul şi poziţia aleasă pentru luptă.

Porniră apoi în galop.

După prima izbitură se văzu că lancea contelui lunecase pe marginea scutului cavalerului şi se frânsese de un alt scut pe care acesta îl purta atârnat pe piept. Lancea cavalerului necunoscut atinsese coiful contelui, îi rupsese cureaua de sub bărbie şi i-l smulsese de pe cap, lăsându-l pe conte dezarmat şi cu capul descoperit. Tot atunci, o dâră roşie şi câteva picături de sânge ce se prelingeau pe obraz, arătară că lancea adversarului, când îi smulsese coiful, îi zgâriase şi fruntea.

Cavalerul lebedei de argint se opri ca să lase timp contelui să-şi ia o altă lance şi un alt coif, arătând în felul acesta că nu voia să profite de pe urma superiori-

tăţii pe care o avea în acel moment şi că e gata să înceapă lupta în condiţii egale.

Contele pricepu acest gest de curtoazie şi ezită înainte de a-i da curs.

Totuşi, cum adversarul său îi dăduse cea dintâi dovadă că era un luptător iscusit, îşi lepădă ciotul lăncii, luă de la scutier un coif întreg, şi, refuzând lancea care i se întindea, trase spada. Lucrul acesta dovedea că refuza mărinimia celuilalt şi că voia să lupte mai departe cu arma ce-i mai rămăsese.

Atunci, cavalerul necunoscut îşi imită adversarul şi, aruncând lancea, scoase spada. După ce salută cu ea, făcu un semn care însemna că respectă alegerea celuilalt.

Trâmbiţele răsunară pentru a doua oară şi cei doi luptători se aruncară unul împotriva altuia.

După cele dintâi lovituri, privitorii înţeleseră că intuiţia nu îi înşelase : unul dintre luptători avea de partea sa puterea, celălalt iuţeala şi dibăcia. Fiecare avea felul său de a lovi : unul dintr-o parte, cel de-al doilea, din faţă. Contele de Ravenstein încerca să zdrobească armura vrăjmaşului, cavalerul necunoscut încerca orice mijloc de a i-o străpunge celuilalt.

Lupta era crâncenă. Lovind cu amândouă mâinile, contele smulgea cu fiecare izbitură bucăţi de oţel. Lebăda de argint a celuilalt pierise, scutul era aproape zdrobit, coroana de aur fusese retezată.

La rândul său, cavalerul necunoscut încercase toate loviturile cu care ar fi putut să-şi doboare adversarul. O împunsătură strecurată sub coif, la îmbucătura cu armura, îl rănise pe conte. Dâra de sânge ce se scurgea pe pieptarul de oţel al acestuia dovedea că lovitura îşi atinsese ţinta.

Continuând în felul acesta, sfârşitul luptei nu era departe.

Singura întrebare era dacă armura cavalerului necunoscut avea să reziste loviturilor contelui până în momentul în care acesta se va prăbuşi, slăbit de rănile pe care le primise.

Iată ce se întreba fiecare văzând tactica adoptată de cei doi adversari.

În sfârşit, o ultimă lovitură de spadă a contelui de Ravenstein zdrobi de-a binelea scutul adversarului său, lăsându-l pe acesta complet descoperit.

Acum biruinţa părea să surâdă contelui. Prinţul de Cleves şi Elena avură o clipă de spaimă.

Teama lor nu ţinu prea mult, căci tânărul luptător înţelese că trebuia să-şi schimbe tactica : încetă să mai lovească, trecând în apărare.

Atunci se văzu un lucru neaşteptat : cavalerul lebedei de argint rămase nemişcat ca o stană de piatră. Singure, braţul şi spada păreau vii. Sabia contelui nu reuşea să atingă armura celuilalt, fiecare lovitură fiind parată cu dibăcie. Îndemânarea contelui avea de înfruntat îndemânarea egală a adversarului.

Cele două lame de oţel se încrucişau ca două fulgere pe cerul verii.

Dar nici o astfel de înfruntare nu putea dura la nesfârşit.

Rănile contelui, oricât de superficiale erau, sângerau puternic şi dârele de sânge se prelingeau până sub burta calului.

Picături de sânge închegat îi astupau viziera şi, din când în când, contele era nevoit să scuture din cap pentru a-şi putea vedea duşmanul. De Ravenstein simţea cum puterile încep să-l lase şi privirea să i se tulbure.

Iscusinţa adversarului său era prea evidentă în lupta cu spada. Astfel, că, schimbându-şi brusc planul, aruncă

departe spada, care nu-i mai era de folos, și smulse de la șa securea.

Cavalerul necunoscut făcu la iuțeală același lucru și, în mai puțin de o clipită, ambii luptători fură gata de înfruntarea decisivă.

Numai că, de astă-dată, încă de la primele lovituri, toți își dădură seama cu uimire că lupta luase o altă turnură. Contele de Ravenstein era cel care se apăra, iar cavalerul lebedei de argint lovea cu atâta iuțeală și iscusință, încât era aproape cu neputință să urmărești mișcările securii sale scurte, ce fulgera și se rotea ca o morișcă.

Contele se dovedi pentru o clipă vrednic de numele și faima pe care și le câștigase.

Dar, în sfârșit, neapucând să pareze la vreme, o lovitură de secure a cavalerului necunoscut sparse coiful contelui, îi zdrobi coroana și cupola și, deși părea că nu fusese atât de tare cât să-l ucidă, îl răni zdravăn.

Amețit de lovitură, contele se dezechilibră, se aplecă în șa și se prinse de gâtul calului cu amândouă mâinile în încercarea de a nu se prăbuși. Apoi lăsă securea să-i scape din mână.

În clipa următoare, după ce se legănă într-o parte și în alta, căzu din șa fără ca adversarul său să mai fie nevoit să-l lovească.

Scutierii alergară și-i scoaseră coiful. Sângele i se scurgea pe nas și pe gură și nu dădea semne că ar mai fi în viață.

Îl duseră în cort, îi scoaseră armura și-i descoperiră, în afară de rănile de la cap, alte cinci răni în diferite locuri ale corpului.

Cavalerul lebedei de argint își atârnă securea de șaua calului, vârî spada în teacă, își luă lancea de unde o aruncase și, înaintând spre balconul prințesei Beatrix, îi salută pe prințul Adolf și pe fiica sa. După acestea,

când toţi se pregăteau să-l primească în castel, îl văzură îndreptându-se către ţărmul Rinului. Ajuns acolo, descălecă, îşi urcă bidiviul în barcă, urcă apoi şi el şi vâslaşii începură să-şi facă meseria, ducându-l cu ei pe învingătorul necunoscut.

Venindu-şi în fire peste două ceasuri, contele porunci să se strângă cortul şi întreaga oştire se îndreptă spre Ravenstein.

Către seară, sub zidurile castelului apăru Karl de Homburg, însoţit de douăzeci de luptători.

Venea în ajutorul prinţului Adolf de Cleves, care, după cum am spus, trimisese soli la toţi aliaţii şi tovarăşii de arme din împrejurimi.

Ajutorul său era acum de prisos, dar asta nu însemnă că bătrânul războinic fu mai puţin bine primit şi ospătat.

XI

Pe când toate aceste întâmplări se petreceau la Cleves, landgraful Ludwig, care nu mai avea aproape decât pe bătrânul său prieten Karl de Homburg, rămăsese la castelul de Godesberg şi plângea de dorul Emei, ce nu voia să se mai întoarcă, şi a lui Othon, pe care-l credea mort.

În zadar încerca vechiul său tovarăş de arme să-l facă să spere, spunându-i că soţia îl va ierta, iar Othon scăpase poate înot.

Sărmanul landgraf nu voia să creadă nici un cuvânt de îmbărbătare şi răspundea că, pedepsind doi nevinovaţi, era el însuşi vinovat fără putinţă de iertare.

Rămase în starea aceasta o vreme, după care fu cuprins de o tristeţe adâncă. Hotărî atunci să se retragă în cele mai dosnice încăperi ale castelului de Godesberg.

Singurul pe care-l primea era contele de Homburg, dar de multe ori treceau zile întregi fără să se poată vedea.

Cavalerul Karl nu ştia ce-i de făcut. Uneori voia să plece la mănăstirea Kirberg, s-o caute pe Ema, dar îşi spunea că un refuz al acesteia l-ar îndurera şi mai mult pe prietenul său. Alteori încerca să plece pe urmele lui Othon, dar se temea la fel de mult că, neizbutind să-l

găsească, ar fi dat o lovitură de moarte bătrânului conte.

Tocmai în acele momente sosiră la castelui de Godesberg trimişii prinţului Adolf de Cleves.

În oricare altă împrejurare, landgraful Ludwing s-ar fi grăbit să pornească el însuşi în ajutorul unui vechi prieten, dar acum era atât de îndurerat, încât îl împuternici pe Homburg să-l reprezinte la Cleves. Bătrânul cavaler îşi echipă cu mâna lui armăsarul şi-l îmbrăcă în armura de luptă, după care, în fruntea a douăzeci de oameni, se îndreptă către principatul de Cleves. Aici ajunse chiar în seara zilei în care cavalerul lebedei de argint îl învinsese în luptă pe contele de Ravenstein, luptă pe care am urmărit-o în cele mai mici detalii.

Contele Karl fu primit la castel ca un vechi prieten şi tovarăş de arme. Toată suflarea de la Cleves era în sărbătoare.

O singură împrejurare, băgată mai puţin de seamă de ceilalţi, întuneca bucuria prinţului Adolf.

Şi aceasta era plecarea neaşteptată a cavalerului lebedei de argint, care se îndepărtase atât de repede de câmpul de luptă, încât prinţul nu avusese vreme să mai facă ceva pentru a-l convinge să se răzgândească.

Nu se vorbi altceva în seara aceea decât despre această întâmplare ciudată, pe care până la urmă nimeni nu reuşi s-o înţeleagă.

Prinţul Adolf de Cleves suci şi răsuci la nesfârşit în gând purtarea neobişnuită a cavalerului salvator, până când, rămas singur după ospăţ, îşi aminti de cei doi arcaşi ai săi, Othon şi Hermann, care se făcuseră nevăzuţi înaintea duelului cavaleresc.

O astfel de purtare în momentele de mare primejdie prin care trecuseră cu toţii îi părea atât de ruşinoasă, încât hotărî că, dacă cei doi aveau să se mai întoarcă

la castel, să fie expuşi oprobiului public chiar înainte de a încerca să se dezvinovăţească.

Astfel, dădu ordin străjerilor să-l înştiinţeze de întoarcerea arcaşilor fie şi la miezul nopţii, în eventualitatea că cei doi fugari ar fi sosit atunci.

A doua zi, la revărsatul zorilor, un slujitor intră în dormitorul prinţului.

Cei doi arcaşi se întorseseră la corpul de gardă chiar cu câteva minute în urmă.

Prinţul se îmbrăcă şi porunci să-i fie adus Othon. Peste câteva clipe, tânărul arcaş intră în odaia stăpânului său.

Părea liniştit, ca şi când n-ar fi ştiut pricina chemării sale în faţa prinţului.

Acesta îl privi însă crunt. Othon îşi lăsă privirile în pământ, dar nu din cauza asprimii cu care fusese primit, ci dintr-un respect fără margini.

Prinţul nu bănuia nimic din toate acestea.

Şi îi puse lui Othon o mulţime de întrebări despre evenimentele din ajun. Tânărul arcaş răspunse la fiecare întrebare a stăpânului său cu acelaşi respect vizibil, dar şi cu hotărâre. Spuse, deci, că plecase de la castel mânat de o problemă ce nu suferea amânare şi că fusese întovărăşit şi de Hermann. Atât şi nimic mai mult.

Deoarece se simţea vinovat în privinţa lui Hermann, Othon îşi luă asupra lui şi culpa acestuia, explicându-i prinţului că prietenul său îi datora viaţa şi înţelesese în felul acesta să-şi achite datoria de onoare.

Prinţul nu înţelese nici de astă-dată nimic. Dar, cum plecarea lui Othon de la castel era împotriva regulilor militare şi, pe deasupra, tânărul arcaş nici nu voia să dea lămuririle trebuincioase, consideră purtarea sa de readmis şi îi spuse că din momentul acela să se considere liber de a se duce unde o vedea cu ochii.

— Ştii doar că pentru a pleca din timpul slujbei trebuie să ceri consimţământul comandantului gărzii, încheie prinţul, şi, deşi îmi pare rău că pierd un oştean atât de bun ca tine, trebuie să-ţi pun în vedere să pleci.

Două lacrimi mari se iviră între ploapele lui Othon, dar dispărură repede, zvântate de focul ce-i cuprinsese obrajii. Fără să răspundă nimic, tânărul arcaş se înclină şi ieşi din salonul de primire al prinţului.

Stăpânul castelului luase această hotărâre nu fără părere de rău şi doar mânia de care fusese cuprins îl făcuse să-l pedepsească atât de aspru pe vinovat.

Tot astfel, spunându-şi că poate tânărul ar putea să regrete, prinţul merse la fereastră şi-l urmări pe Othon, care străbătea curtea pentru a ajunge la camera de gardă, nădăjduind că acesta se va întoarce şi-şi va cere iertare.

Dar Othon se îndepărtă fără măcar să privească înapoi.

Prinţul îl urmări o vreme cu privirea, pierzându-şi nădejdea la fiecare pas, când îl văzu ivindu-se din cealaltă parte a curţii pe contele Karl de Homburg, care se ducea la grajduri să-şi hrănească armăsarul cu propria-i mână.

Bătrânul conte şi tânărul arcaş mergeau unul către celălalt şi, ridicându-şi privirile, se opriră loviţi parcă de trăsnet.

Othon îl recunoscu pe Karl şi acesta, la rândul său, pe Othon.

Cea dintâi mişcare a tânărului fu să se îndepărteze, dar contele de Homburg îl prinse în braţe şi îl opri, strângându-l la piept cu toată puterea ce i-o dădea vechea prietenie ce-l lega de tatăl său.

Prinţul se gândi că bătrânul cavaler înnebunise subit.

Nu i se părea normal ca un conte să îmbrăţişeze un simplu arcaş şi se frecă la ochi, nevenindu-i să creadă că ceeea ce vedea era adevărat.

Prin urmare, deschise fereastra şi-l strigă pe Karl.

Văzând ce se întâmplă, tânărul arcaş îl rugă pe conte să nu-i dea în vileag taina şi se îndreptă spre corpul de gardă, în vreme ce Karl de Homburg merse să-l întâlnească pe prinţ.

Acesta îl întrebă pe conte ce se petrecea acolo, dar nu primi nici un răspuns.

În cele din urmă, contele îi spune prinţului, la insistenţele acestuia, că-l cunoscuse pe Othon la curtea landgrafului de Godesberg, unde tânărul slujise de copil şi că se legase de el atât de puternic, încât, văzându-l aici, nu-şi putuse reprima dorinţa de a-l îmbrăţişa.

Nu era nimic de mirare în asta, mai ales că, aşa după cum îi era firea, nu-şi putea stăpâni prea uşor simţămintele.

Prinţul de Cleves, căruia-i părea rău de asprimea pe care o dovedise faţă de tânărul arcaş şi care bănuia că în spatele absenţei acestuia de la castel se ascunde o taină neobişnuită, se folosi de acest prilej pentru a repara ceea ce făcuse.

Chemă, deci, un slujitor şi-i porunci să-i comunice lui Othon că putea rămâne pe mai departe la castel şi că, la stăruinţa contelui de Homburg, fusese iertat.

Dar slujitorul se întoarse şi-i spuse prinţului că Othon dispăruse împreună cu Hermann şi că nimeni nu ştia încotro o apucaseră.

Prinţul fu o vreme preocupat de dispariţia celor doi, încât uită de duelul din ajun. Când îşi aminti de el, îi reveni şi regretul că îl lăsase pe salvatorul lor să plece fără a putea să-i mulţumească în vreun fel.

Îl întrebă pe bătrânul său prieten, contele Karl, cum să îndrepte această greşeală. Contele se gândi o vreme, după care îl sfătui să dea de ştire în toate colţurile Germaniei că mâna Elenei aparţine apărătorului ei, cavalerul lebedei de argint, care să fie rugat să se înfăţişeze

la castel pentru a-şi primi răsplata vitejiei arătate în luptă. Căci frumuseţea şi bogăţia Elenei o făceau demnă de cea mai înaltă faţă princiară.

În aceeaşi seară, contele Karl de Homburg părăsi castelul, deşi prinţul de Cleves insistase să mai rămână. La toate aceste rugăminţi, contele îi răspunsese că treburi de seamă îl cheamă alături de landgraful de Godesberg vechiul-său prieten şi tovarăş de arme.

În vremea aceasta, Othon află de nenorocirea ce se abătuse asupra tatălui său. Nimic, nici chiar dragostea sa pentru Elena, nu putu să-l facă să-şi uite îndatoririle de fiu.

Hotărî, deci, să plece împreună cu contele de Homburg, cu care se întâlni la Kervenheim, către Godesberg. Dar contele avea alt plan : hotărî că ar fi fost mult mai bine ca, odată cu Othon, să o aducă în faţa landgrafului şi pe soţia lui, Ema. Pentru a duce la îndeplinire aceasta, credea că stăruinţele fiului aveau să o convingă pe mamă mai sigur ca rugăminţile soţului.

Şi contele nu se înşela deloc.

Trei zile mai târziu, privea cu lacrimi de bucurie în ochi cum vechiul său prieten îşi îmbrăţişa soţia şi fiul, pe care îi crezuse pierduţi pentru totdeauna.

În vremea aceasta, castelul de Cleves fusese cuprins de o mare tristeţe, de parcă plecarea lui Othon stinsese orice bucurie în inimile celor lăsaţi în urmă.

Elena nu mai părăsea cât e ziua de lungă capela prinţesei Beatrix, iar prinţul Adolf de Cleves ieşea mereu pe balcon şi privea spre ţărmul Rinului, doar-doar se va ivi cavalerul lebedei de argint.

Tatăl şi fiica nu se mai întâlneau decât la masă.

Fiecare părea întristat de neliniştea celuilalt.

În sfârşit, prinţul de Cleves se hotărâ să pună în aplicare planul contelui de Homburg.

Şi, într-una din seri, după ce Elena revenise din capela unde se rugase toată ziua şi se pregătea de rugăciunea de noapte, prinţul o opri şi o întrebă :

— Spune-mi, fata mea, nu te-ai gândit niciodată la cavalerul necunoscut care te-a salvat din mâinile contelui de Ravenstein ?

— Ba da, nobilul meu tată, răspunse prinţesa, în fiecare zi m-am rugat lui Dumnezeu pentru cel ce m-a salvat, rugându-L să-l răsplătească aşa cum tu însuţi n-ai putut-o face.

— Singura răsplată ce i s-ar cuveni unui tânăr nobil precum era acela ar fi mâna celei pe care a scăpat-o din primejdie, zise prinţul.

— Ce spui, tată ? strigă Elena, îmbujorându-se la faţă.

— Am spus, urmă prinţul, văzând în expresia chipului ei mai multă surprindere decât nelinişte, că-mi pare rău că n-am urmat mai demult sfatul pe care mi l-a dat contele de Homburg.

— Şi care a fost acel sfat ? întrebă Elena.

— Vei afla mâine, fiica mea, răspunse prinţul.

A doua zi, trimişii prinţului porniră către Dortrek şi Kolonia, vestind pretutindeni că Adolf de Cleves, negăsind altă răsplată mai de seamă pentru cel ce luptase ca să-i salveze fiica decât însăşi mâna ei, făcea cunoscut cavalerului lebedei de argint că era aşteptat la Cleves pentru a se aduce la îndeplinire această hotărâre.

Şapte zile după aceea, pe când prinţul şi fiica sa şedeau în balconul prinţesei Beatrix, Elena puse deodată mâna pe braţul tatălui ei şi-i arătă un punct negru ce se apropia din direcţia în care dispăruse cu secole în urmă, Robert de Alost.

În curând, se putu vedea despre ce era vorba.

Elena văzu cea dintâi că era o barcă în care se aflau trei cavaleri şi şase vâslaşi.

Cavalerii erau îmbrăcaţi în armură, cu viziera trasă peste obraz, iar cel din mijloc purta la braţul stâng un semn.

Elena nu-şi mai luă privirea de la acesta.

După o vreme, lucrurile erau clare : semnul de pe braţul cavalerului înfăţişa un câmp de azur şi o lebădă de argint pe el.

Deşi nu vedea prea bine, prinţul reuşi totuşi să deslueşească acest semn heraldic.

În momentul acela, bucuria lui nu mai cunoscu margini.

Elena fu cuprinsă de un tremur inexplicabil.

Barca ajunse la ţărm. Cei trei cavaleri coborâră şi se întreptară spre castel.

Prinţul o luă pe Elena de mână, şi, cu toată împotrivirea ei, o duse în întâmpinarea salvatorului lor.

Pe scări, însă, puterile îl părăsiră şi fu nevoit să se oprească.

În aceeaşi clipă, cei trei cavaleri pătrunseră în curtea castelului.

— Fiţi bineveniţi, oricine aţi fi, strigă prinţul, şi dacă unul dintre voi e într-adevăr viteazul cavaler care a venit cu atâta curaj în ajutorul nostru, să se apropie şi să-şi descopere chipul, pentru a-l putea îmbrăţişa şi săruta ca pe un fiu.

Atunci, cel ce purta blazonul cu lebăda de argint se opri o clipă şi se sprijini de umerii însoţitorilor săi, căci părea la fel de emoţionat ca şi prinţesa Elena.

Curând îşi veni însă în fire şi, păşind treaptă cu treaptă, între cei doi tovarăşi care-l însoţeau, urcă scara şi, ajuns sus, îngenunche în faţa Elenei.

Urmă o clipă de şovăială, după care cavalerul îşi scoase coiful de pe cap.

— Othon arcaşul ! exclamă prinţul încremenit.

— Eram convinsă de lucrul acesta, murmură prinţesa, ascunzându-şi chipul la pieptul tatălui ei.

— Cine ţi-a dat dreptul să porţi coif cu coroană ? întrebă cu asprime prinţul.

— Naşterea mea, răspunse tânărul, cu glasul blând şi hotărât pe care tatăl Elenei îl cunoştea.

— Şi cine poate să dovedească cele spuse de tine ? urmă Adolf de Cleves, încă îndoindu-se de adevărul vorbelor tânărului arcaş.

— Eu, naşul lui, zise contele Karl de Homburg.

— Şi eu, tatăl lui, întări landgraful Ludwig de Godesberg.

La aceste cuvinte, amândoi cavalerii îşi ridicară la rândul lor coifurile.

Opt zile de la întâlnirea de pe treptele castelului, cei doi tineri se căsătoriră în capela prinţesei Beatrix.

Aceasta este povestea lui Othon arcaşul, aşa cum am auzit-o istorisindu-se pe ţărmurile Rinului.

— SFÂRŞIT —

Editura RUNA
1993

Atmosferă specifică secolului al XIV-lea: turniruri cavalereşti, intrigi, onoare, mister, sânge, castele părăsite, strigoi, dragoste... Reţeta romanului medieval este respectată sută la sută, ceea ce a dat, sub pana lui Alexandre Dumas, un roman fascinant, cu suspans, plin de neprevăzut şi culoare. Întâmplarea şi norocul modifică, uneori, destine omeneşti ce par imuabile. Lancea şi sabia devin expresia voinţei divine. Distanţele se scurtează şi timpul îşi pierde dimensiunile cunoscute. Şi toate acestea se petrec sub ochii dumneavoastră, iubiţi cititori, şi pentru dumneavoastră.

Traducătorul acestei minunate cărţi vă doreşte o lectură agreabilă, care să vă ajute să străbateţi mai uşor hăţişul grijilor şi nemulţumirilor zilnice. Să ne cufundăm, pentru cîteva ore, în tainicul şi gloriosul secol al XIV-lea!

Traducătorul

ISBN: 973-96165-0-X
Preţ: 373 + 2 T.L. = 375 lei